Lit. Graec. B
5209

Sächsische Landesbibliothek –
Staats- und Universitätsbibliothek Dresden
http://digital.slub-dresden.de/id372407722/1
gefördert von der
Deutschen Forschungsgemeinschaft DFG

Philos. Medic.

01.

Altenb. 93

159 b

Sächsische Landesbibliothek –
Staats- und Universitätsbibliothek Dresden
http://digital.slub-dresden.de/id372407722/5
gefördert von der
Deutschen Forschungsgemeinschaft DFG

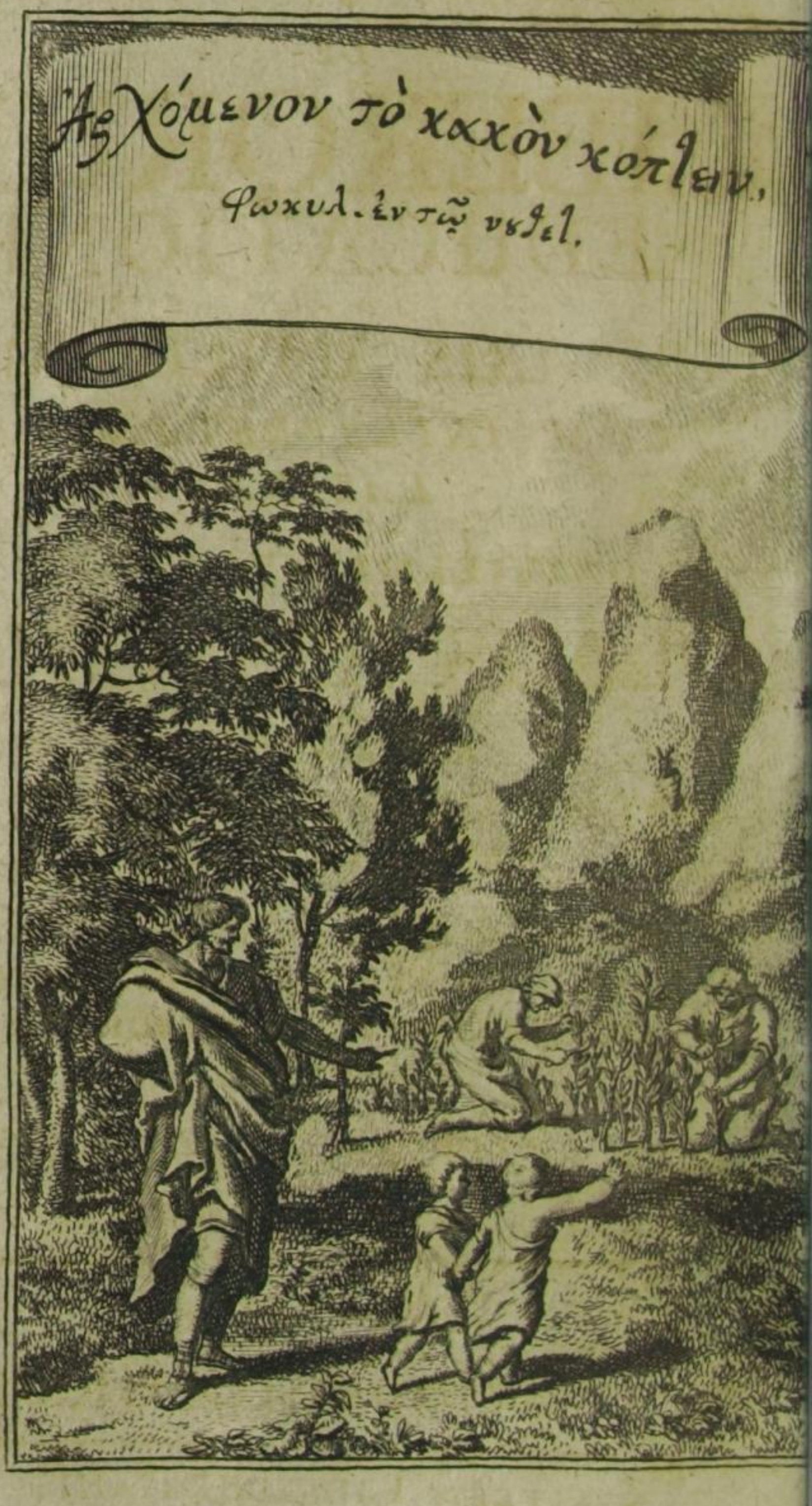

Sächsische Landesbibliothek – Staats- und Universitätsbibliothek Dresden
http://digital.slub-dresden.de/id372407722/6
gefördert von der Deutschen Forschungsgemeinschaft DFG

PLUTARCHI CHÆRONENSIS

DE

LIBERORUM EDUCATIONE

LIBELLUS UTILISSIMUS

CUM INTERPRETATIONE LATINA

GUILIELMI XYLANDRI.

OLAUS HESYCHIUS

RECENSUIT,

NOTASQUE NOVAS, AC INDICEM ANALYTICUM,

ITEMQUE LEXICON,

IN QUO OMNIA VERBA IN HOC OPUSCULO OCCURRENTIA REPERIUNTUR,

ADDIDIT.

CUM PRIV. SER. AC POT. REG. POL. ET EL. SAX.

LIPSIÆ,

APUD HÆREDES JO. GROSSII.

LITERIS FLEISCHERIANIS.

M. DCC V.

Sächsische Landesbibliothek – Staats- und Universitätsbibliothek Dresden
http://digital.slub-dresden.de/id372407722/7
gefördert von der Deutschen Forschungsgemeinschaft DFG

Sächsische Landesbibliothek – Staats- und Universitätsbibliothek Dresden
http://digital.slub-dresden.de/id372407722/8
gefördert von der Deutschen Forschungsgemeinschaft DFG

LECTORI BENEVOLO OLAUS HESYCHIUS S. P. D.

PLutarchi Chæronensis opera inter præstantissimos libros, qui ex omni antiquitate ad nos pervenerunt, referenda esse, & doctissimi quique semper existimaverunt, & res ipsa satis demonstrat. Quam ob causam elegantissimus vir, Ægydius Menagius dixisse fertur: si omnes, quos orbis habet, libri in igne jacerent, se vix ullum inde

prius eripere conaturum, quam Chæronensis hujus aurea opera; ex quibus, licet sæpissime ea legeret, in dies tamen majorem voluptatem se percipere affirmabat. Inter omnia autem, quæ ex ejus ingenii fœtibus superesse lætamur, nulli temere cedit libellus ejus de educatione liberorũ. Quem cum & ego magni semper fecerim, notis nonnullis eum explanare sum conatus, ut ita compluribus impedimentis remotis juventus ad legendum optimum opusculum eo ma-

magis alliceretur. Vidi ante aliquod tempus editionem novam Viri CL. Christiani Junckeri: in qua admodum Joh. Minellii, qui notis brevibus & perspicuis aliquot autores veteres illustravit, analysin difficilium vocabulorum paginis subjecit, atque interpretationes duas, alteram ubique verbum pro verbo reddentem, alteram liberiorem, easque multo, quam antea habebantur, emendatiores addidit. Quam editionem cum primum inspexi, deterritus

pene fui a proposito, quod habueram, notas has edendi. At cum animadverterem postea, etiam me nonnulla monuisse, quæ rudiori juventuti aliquo modo prodesse possint, passus sum denique illas in lucem publicam prodire. Putavi autem, idnegotii mihi potissimum dari, ut quæcunq; adolescentibus minus perspicua fore videbantur, summo studio explicarem. Ad calcem subjeci indicem analyticum vocabulorum difficiliorum: quem tyrones, quorum exigui in

græ-

græcis literis ſunt progreſſus, ſi opus erit, conſulere poterunt. Cæterum uſus ſum editione operum Plutarchi, quæ cum interpretatione Xylandri ejusdemque ac aliorum notis Anno MDCXX. Francofurti duobus tomis in folio prodiit. Ad manum etiam habui libellum hunc noſtrum ſeorſim cum interpretatione Joh. Mezleri ibidem A. MDLIV. excuſum, necnon editionem Weſthuſii Hamburgi A. MDCXCIV. impreſſam, itemque recentio-

rem CL. Funckeri, quæ Lipſiæ præteritis nundinis autumnalibus lucem primum adſpexit. Alias præterea editiones, quas Xylander ac Weſthuſius identidem laudant, ſtudioſe quidem quæſivi, at hactenus invenire non potui. Tu, Lector benevole, DEum mecum venerare, ut labor hic cedat in ipſius gloriam & juventutis emolumentum. Vale.

PHI-

PHILIPPI MELANCHTHONIS
PROGRAMMA,
Cum prælectiones publicas in hunc libellum orsurus esset.

* * *

PHILIPPUS MELANCHTHON
Juventuti Wittenbergensi
S.

QUi Græca Germaniæ scholis profitentur, magna ex parte eos autores interpretari solent, qui ad excolendam orationis *εὐμιξσίαν* plurimum conducunt, interim animis erudiendis parum vacant. Nobis autem consultum videtur, e media Græcia deligere optimæ notæ classicos, qui & ad linguæ cultum, & ad vitæ rationes formandas pertinent. Quo consilio aliquot sacras epistolas, aliquot item philosophicos libellos prælegi,

& modo Plutarchi librum de Institutione liberorum interpretabor. In quo autore nihil non est summum: deinde in hoc libello adeò vobis conciliandæ virtutis ratio præscribitur, ut dubitem, an à Philosophis uspiam melius quiddam traditum sit literis. Proinde vestrûm erit in hoc libello sic versari, ut ejus lectionem non modò utilem linguæ, sed omnino etiam vitæ emendandæ frugiferam putetis. Dii boni, quantum præstiterit has Plutarchi breves institutiones didicisse, quam aliquot interim centurias sophisticarum conclusionum, ipsis etiam Siculis nugis nugatiores? Valete, & operam linguis discendis felicem locate. VVittenbergæ, mense Martio, Anno M. D. XIX.

PLU-

PLUTARCHI CHÆRONENSIS

DE

LIBERORUM EDUCATIONE

LIBELLUS.

ΠΛΟΥΤΆΡΧΟΥ

ΧΑΙΡΩΝΈΩΣ 1. ΠΕΡῚ 2.

παίδων ἀγωγῆς

ΒΙΒΛΊΟΝ.

Κεφ. ά.

1 Τί τις ἂν ἔχοι εἰπεῖν περὶ 3. τῆς τῶν ἐλευθέρων παίδων ἀγωγῆς, καὶ τίνι χρώμενοι, σπȣδαῖοι ἂν τοῖς τρόποις ἀποβαῖεν, φέρε σκεψώμεθα.

Κεφ. β́.

1 Βέλτιον δ' ἴσως ἀπὸ τῆς γενέσεως ἄρξασθαι πρῶτον. Τοῖς τοίνυν ἐπιθυμȣ̃σιν ἐνδόξων τέκνων γενέσθαι πατράσιν, ὑποθείμην ἂν ἔγωγε μὴ ταῖς τυχȣ́σαις γυναιξὶ συνοικεῖν· λέγω δὲ, οἷον ἑταί-
2 ραις ἢ παλλακαῖς. Τοῖς γὰρ μητρόθεν ἢ πατρόθεν οὐκ εὖ γεγονόσιν ἀνεξάλειπτα παρακολȣθεῖ

---

1. Dicitur Χαιρωνεὺς a patria *Chæronea*, qui est Bœotiæ vicus, Atheniensium clade, quam Philippus rex Macedoniæ apud hunc locum ipsis intulit, celebris.
2. In librorum titulis articuli plerumque omittuntur, at in contextu sermonis redeunt: ita hoc

PLUTARCHI CHÆRONENSIS DE LIBERORUM EDUCATIONE *LIBELLUS.*

Cap. I.

Considerem̃us in præsentia, quid dici possit de ingenuorum puerorum institutione, & quanam usi ratione bene morati evadere possint.

Cap. II.

Opinor autem, initium ab ipsa ducendum procreatione. Ergo qui parentes fieri cupiunt laude dignorum liberûm, iis ego quidem hoc consulerem, ne cum quibusvis mulieribus rem haberent: quales, inquam, sunt meretrices & pellices. Quorum enim vel a patre vel a matre aliquid vitii

---

loco absque articulis est, περὶ παίδων ἀγωγῆς, quod *capite I* dicitur, περὶ τῆς τῶν παίδων ἀγωγῆς.

3. Notum est, ἔχω cum infinitivo significare *possum* aut *debeo*: quod etiam Latinis atque Germanis familiarissimum est.

θεῖ τὰ τῆς δυσγενείας ὀνείδη παρὰ πάντα τὸν βίον καὶ πρόχειρα τοῖς ἐλέγχειν καὶ λοιδορεῖσθαι βουλομένοις· καὶ σοφὸς ἦν ἄρα ὁ ποιητὴς, 4. ὅς φησιν,

Ὅταν δὲ κρηπὶς μὴ καταβληθῇ γένους
Ὀρθῶς, ἀνάγκη δυστυχεῖν τοὺς ἐκγόνους.

3 Καλὸς οὖν παῤῥησίας 5. θησαυρὸς εὐγένεια, ἧς δὴ πλεῖστον λόγον ποιητέον τοῖς νομίμου παιδοποιΐας
4 γλιχομένοις. Καὶ μὲν δὴ καὶ τὰ φρονήματα τῶν ὑπόχαλκον καὶ κίβδηλον ἐχόντων τὸ γένος
5 σφάλλεσθαι 6. καὶ ταπεινοῦσθαι πέφυκε. Καὶ μάλα ὀρθῶς ὁ λέγων ποιητής 7. φησι,

Δουλοῖ γὰρ ἄνδρα, κἂν θρασύσπλαγχνός τις ᾖ,
Ὅταν συνειδῇ πατρὸς ἢ μητρὸς κακά.

6 Ὥσπερ ἀμέλει τοὐναντίον μεγαλαυχίας ἐμπίπλαντι 8. καὶ φρυάγματος οἱ γονέων διασήμων.

Διό-

4. *Eurip. Herc. fur. v. 1261.*

5. Παῤῥησία opponitur animo abjecto ac servili, qualis esse solet illorum, qui maculæ generis sibi sunt conscii.

6. Σφάλλεσθαι a Mezlero exponitur *vacillare*, a Junckero *vagari*, ab Autore interpretationis, quæ græca ad verbum reddit, *errare*, a Xylandro denique *spiritus ponere*. Putavi, hoc verbum, quod alias *fallere* significat, hic eodem modo sumi posse, quo *fallere* apud *Horat. Epist. I.*

vitii habent natales, eos per omnem vitam opprobria comitantur, quæ elui nullo modo possunt, suntque in promptu vitia ista, si qui afficere eos ignominia volunt. Ac sapienter dictum est a Poëta:

Nisi fundamenta stirpis jacta sint probe,
Miseros necesse est esse deinceps posteros.

Est itaque præclarus libertatis thesaurus ingenuitas, cujus plurimam ducere debent rationem, qui legitimam liberorum affectant procreationem. Etenim eorum, quibus genus est subdititium & adulterinum, animi spiritus ponere, humique repere solent: rectissimeque hoc cecinit Poëta:

Non duritate tanta est quisquam pectoris,
Obnoxio qui non animo & servo fuat,
Culpæ patris matrisve conscius sibi.

Sicut contra arrogantia quadam animique elatione implentur illustribus nati pa-

17, 10. hoc versu: *Nec vixit male, qui vivens moriensque fefellit.* i. e. *latuit* seu *non emersit.* Ita etiam λανθάνειν & *fallere* & *latere* significat.: atq; huc pertinet Epicuri dictum, λάθε βιώσας, quod *falle* (i. e. late) *vivens* exponi solet.

7. *Eurip. Hippol. v. 424.*

8. Utrumq; dicitur, ἐμπίμπλημι & ἐμπίπλημι.

Sächsische Landesbibliothek – Staats- und Universitätsbibliothek Dresden http://digital.slub-dresden.de/id372407722/21 gefördert von der Deutschen Forschungsgemeinschaft DFG

7 Διόφαντον γοῦν τὸν Θεμιστοκλέους πολλάκις λέγουσι φάναι καὶ πρὸς πολλοὺς, ὡς ὅ, τι ἂν αὐτὸς βούληται, τοῦτο καὶ τῷ δήμῳ συνδοκεῖν τῷ τῶν Ἀθηναίων· ἃ μὲν γὰρ αὐτὸς, ἐθέλει καὶ ἡ μήτηρ, ἃ δ' ἂν ἡ μήτηρ, καὶ Θεμιστοκλῆς, ἃ δ' ἂν Θεμιστοκλῆς,
8 καὶ πάντες Ἀθηναῖοι. Πάνυ δὲ ἄξιον ἐπαινεῖν καὶ Λακεδαιμονίους τῆς μεγαλοφροσύνης, 1. ὅιτινες Ἀρχίδαμον τὸν βασιλέα ἑαυτῶν ἐζημίωσαν χρήμασιν, ὅτι μικρὰν τὸ μέγεθος γυναῖκα γάμῳ λαβεῖν ὑπέμεινεν, ὑπειπόντες, ὡς οὐ βασιλέας, ἀλλὰ βασιλίδια 2. παρασχεῖν αὐτοῖς διενοεῖτο.

Κεφ. γ'.

1 Ἐχόμενον 3. δ' ἂν εἴη τούτων εἰπεῖν ὅπερ 4. οὐδὲ τοῖς πρὸ ἡμῶν παρεωρᾶτο· ποῖον; ὅτι τοὺς ἕνεκα παιδοποιΐας πλησιάζοντας ταῖς γυναιξὶν, ἤ τοι τὸ παράπαν ἀοίνους ἢ μετρίως γοῦν οἰνωμένους
2 ποιεῖσθαι προσήκει τὸν συνουσιασμόν. Φίλοινοι γὰρ καὶ μεθυστικοὶ γίνεσθαι φιλοῦσιν, ὧν ἂν τὴν ἀρχὴν τῆς

1. Μεγαλοφροσύνη hoc loco paulo aliter, quam vulgo solet, accipitur.
2. Pro βασιλίδας, quod olim legebatur, Xylander substituit βασιλίδια: alii legunt βασιλίσκους. Cæterum hoc vocabulum *regunculos* quam *regulos* interpretari maluit Xylander, quod *regulus* aliud ipsi quam *regem pumilionem* significare videretur.

rentibus. Quomodo Diophantum Themistoclis F. frequenter ajunt & ad multos dixisse, quicquid ipsi placuisset, id populo quoque Athenienſi probari. Suæ enim ſententiæ matrem ſuffragari, hujus Themiſtoclem, cujus univerſi Athenienſes ratum habeant decretum. Omnino autem laude digni ſuntLacedæmonii ob altitudinem animi, qui Archidamum regem ſuum pecunia mulctaverunt, quod puſillam uxorem ducere non eſſet veritus, cauſa interpoſita, quod is non reges, ſed regunculos ipſis ſtatuiſſet generare.

Cap. III.

His continuo id ſubjungendum eſt, quod ne eos quidem fefellit, qui ante nos hoc argumentum tractaverunt. Quid, inquies, illud? quod qui rem habere cum mulieribus prolis gignendæ cauſa volunt, aut omnino vini vacuos, aut certe mediocriter eo uſos hoc convenit facere. Adſolent enim vinoſi

3. Ἐχόμενον in interpretatione, quæ verbum pro verbo reddit, exponitur *habitum:* cum tamen ἐχόμενος non ſolum *habitus*, ſed etiam *conſequens* ſignificet, quæ poſterior ſignificatio hujus eſt loci.

4. Hæc verba rectius interpretatur Junckerus:

τ̃ σπορᾶς οἱ πατέρες ἐν μέθῃ ποιησάμενοι τύ-
3 χωσιν. Ἡ κ̀ Διογένης 5. μειράκιον ἐκστατικὸν ἰ-
δὼν κ̀ παραφρονοῦν, Νεανίσκε, ἔφησεν, ὁ πατήρ
σε μεθύων ἔσπειρε. 6. Καὶ περὶ μὲν τ̃ γενέσεως
τοσαῦτα εἰρήσθω μοι.

Κεφ. δ'.

1 Περὶ δὲ τ̃ ἀγωγῆς κ̀ δὴ λεκτέον. Καθόλου
μὲν οὖν εἰπεῖν, 7. ὃ κατὰ τ̃ τεχνῶν κ̀ τῶν ἐπιστη-
μῶν λέγειν εἰώθαμεν, ταυτὸν κ̀ κατὰ τῆς ἀρετῆς
2 φατέον ἐστίν· Ὡς εἰς τὴν παντελῆ δικαιοπραγίαν
τρία δεῖ συνδραμεῖν, φύσιν κ̀ λόγον, 8. κ̀ ἔθος.
καλῶ δὲ λόγον μὲν τὴν μάθησιν, ἔθος δὲ τὴν
3 ἄσκησιν. Εἰσὶ δὲ αἱ 9. μὲν ἀρχαὶ τ̃ (φύσεως
10, αἱ δὲ προκοπαὶ τ̃) μαθήσεως, αἱ δὲ χρήσεις
τῆς μελέτης, αἱ δ' ἀκρότητες πάντων. Καθ' ὃ
δ'

quod ne ab iis quidem prætermissum fuit, qui ante nos idem argumentum tractarunt.

5. Philosophus græcus, qui multa ridicule, multa etiam sapienter fecit ac dixit.

6. *Seminari* dicuntur liberi, quando concipiuntur. *Plaut. Amphitr. Act. I. Sc. 2. v. 19. Alter decimo post mense nascitur puer, quam seminatus. Hes.* ἔργ *v. 734.* pari modo dixit σπερμαίνειν γενεήν. & §. *præc.* dicitur ἀρχὴν τῆς σπορᾶς ποιεῖν.

7. i. e. ὡς εἴπω.

8. λόγος & in plurali λόγοι, μαθησις, παιδεία Autori nostro interdum promiscue usur-

& ebrioſi fieri quos patres ebrii ſeverunt. Quamobrem etiam Diogenes adoleſcentulum videns animo abalienatum, & mentis male compotem, dixit: Adoleſcens, pater te ebrius genuit. Atque hæc quidem de procreatione dicta ſunto.

Cap. IV.

Nunc de inſtitutione dicendum. Ut igitur ſumma rem totam complectar, quod de artibus & ſcientiis ſolemus, idem & de virtute pronunciandum eſt: ſcilicet ad ejus perfectionem tria oportere concurrere: naturam nimirum, rationem & aſſuefactionem: rationem v. intelligi volo doctrinam, & aſſuefactionis nomine exercitationem. Initia hoc in genere debentur (naturæ, progreſſiones) diſciplinæ, uſus exercitationi, perfectio omni-

pantur pro *inſtitutione* & *ſtudiis*: quæ res aliquibus locis haud exiguæ obſcuritatis cauſa eſt.

9. Hæc verba in interpretatione, quæ verbum de verbo exprimit, ita expoſita leguntur: *Sunt vero illa quidem principia naturæ, hæ vero progreſſiones inſtitutionis, hi vero uſus curæ, hæ vero extremitates omnium.* Articulus præpoſitivus hoc loco non debebat reddi per pronomen demonſtrativum.

10. Verba ſemiluniis incluſa in editione Xylandri &

Sächsische Landesbibliothek – Staats- und Universitätsbibliothek Dresden http://digital.slub-dresden.de/id372407722/25 gefördert von der Deutschen Forschungsgemeinschaft DFG

δ' ἂν λειφθῇ τι τούτων, κ̅ τοῦτ' ἀνάγκη χωλὴν
11. γίνεσθαι τὴν ἀρετὴν· ἡ μὲν γὰρ φύσις ἄνευ μα-
θήσεως τυφλόν, 12. ἡ δὲ μάθησις δίχα φύ-
σεως ἐλλιπὲς, ἡ δὲ ἄσκησις χωρὶς ἀμφοῖν
4 ἀτελές. Ὥσπερ δὲ ἐπὶ τ̅ γεωργίας πρῶτον μὲν
ἀγαθὴν ὑπάρξαι δεῖ τὴν γῆν, εἶτα δὲ φυτουρ-
γὸν ἐπιστήμονα, εἶτα τὰ σπέρματα σπουδαῖα·
τὸν αὐτὸν τρόπον γῇ μὲν ἔοικεν ἡ φύσις, γεωργῷ
δὲ ὁ παιδεύων, σπέρματι δὲ αἱ τ̅ λόγων 13.
5 ὑποθῆκαι, κ̅ τὰ παραγγέλματα. Ταῦτα πάντα
διατεινάμενος εἴποιμι, ὅτι συνῆλθε κ̅ συνέπνευ-
σεν εἰς τὰς τῶν παρ' ἅπασιν ᾀδομένων ψυχὰς,
Πυθαγόρου 14. κ̅ Σωκράτους 15. κ̅ Πλάτωνος 16,
6 κ̅ τ̅, ὅσοι δόξης ἀειμνήστου τετυχήκασιν. Εὐδαίμων
μὲν οὖν κ̅ θεοφιλὴς, εἴ τῳ ταῦτα πάντα θεῶν
7 τις ἀπέδωκεν. Εἰ δέ 17. τις οἴεται τοὺς οὐκ εὖ πε-
φυκότας, μαθήσεως κ̅ μελέτης τυχόντας ὀρθῆς
πρὸς ἀρετὴν, οὐκ ἂν τὴν τ̅ φύσεως ἐλάττωσιν
εἰς

Mezleri non leguntur: at Westhusius editionem Vietoris secutus ea sermoni inseruit.

11. *Claudum* appellatur omne, quod *mancum* atque *imperfectum est*.

12. *Cæcum* dicitur, quidquid *incertum* est.

13. λόγοι & λόγος passim Plutarcho idem sunt, quod institutio, ut supra dictum est.

14. Fuit Philosophus celebris, autor Sectæ Italicæ.

omnibus, & ubi horum aliquid defecerit, ab ea parte mancam fieri virtutem neceſſe eſt. Natura quippe absque diſciplina ſi ſit, cæca eſt: diſciplina ſi à natura deſtituatur, defecta: exercitatio his duobus demptis imperfecta eſt. Et quemadmodum ad agriculturam primum requiritur bonum ſolum, deinde peritus colonus, denique ſemina frugi: ita plane hic natura ſolo, agricolæ magiſter, ſemini præcepta atque inſtituta reſpondent. Hæc ego omnia contendere auſim conveniſſe atque conſpiraſſe in animas omnium ore decantatorum hominum, Pythagoræ, Socratis, Platonis, atque aliorum, qui nulla unquam oblivione delendam gloriam ſunt conſequuti. Sanè beatus Diisque acceptus eſt, cui Deus iſta omnia tribuit. Si tamen aliquis ita putat, eos qui ingenio non ſunt felici, ubi ad virtutem recte inſtituuntur atque exercentur, non poſſe naturæ defectum mediocriter re-

15. Philoſophus græcus fuit.

16. Socratis fuit diſcipulus, præceptore non minus celebris.

17. Hæc verba in interpretatione quæ verbum pro verbo reddit, ita exponuntur: *Si vero quis putat, non bene natos doctrinam & curam conſecu-*

εἰς τȣ̓νδεχόμενον 18. ἀναδαμεῖν, 19. ἴϛω πολλȣ̃,
8 μᾶλλον δὲ τȣ̃ παντὸς διαμαρτάνων. Φύσεως μὲν
γὰρ ἀρετὴν διαφθείρει ῥαθυμία, φαυλότητα δὲ ἐ-
πανορθοῖ διδαχή· καὶ τὰ μὲν ῥάδια τȣ̀ς ἀμε-
λȣ̃ντας φεύγει, τὰ δὲ χαλεπὰ ταῖς ἐπιμελείαις
9 ἁλίσκεται. Καταμάθοις δ' ἂν, ὡς ἀνύσιμον
πρᾶγμα καὶ τελεσιȣργὸν 20. ἐπιμέλεια καὶ πόνος
ἐϛὶν, ἐπὶ πολλὰ τῶν γιγνομένων ἐπιβλέψας.
Σταγόνες μὲν γὰρ ὕδατος πέτρας κοιλαίνȣσι,
σίδηρος δὲ καὶ χαλκὸς ταῖς ἐπαφαῖς τῶν χειρῶν
ἐκτρίβονται· οἱ δ' ἁρμάτειοι τροχοὶ πόνῳ καμ-
φθέντες, ȣ̓δ' ἂν, εἴ τι γένοιτο, τὴν ἐξ ἀρχῆς δύ-
ναιντο ἂν λαβεῖν εὐθυωρίαν. Τάς γε μὴν καμ-
πύλας τῶν ὑποκριτῶν βακτηρίας ἀπευθύνειν
ἀμήχανον· ἀλλὰ τὸ παρὰ φύσιν τῷ πόνῳ τ̃ κ̃τ̃
10 φύσιν ἐγένετο κρεῖττον. Καὶ μόνα ἆρα ταῦτα τὴν
ἐπιμελείας ἰσχὺν διαδείκνυσιν; οὐκ· ἀλλὰ καὶ
μυρία ἐπὶ μυρίοις. Ἀγαθὴ γῆ πέφυκεν, ἀλλ' ἀ-
μελη-

tos rectam ad virtutem, non ſane naturæ minutionem in recipientem recurrere, ſciat multum, imo omnino peccans. Satis obſcure. Non minor obſcuritas alibi quoque occurrit. At in uſum primorum linguæ græcæ tyronum non adornanda erat interpretatio, ex qua tot locis nullus omnino ſenſus poteſt erui.

18. Ponitur pro εἰς τὸ ἐνδεχόμενον, & exponen-

ſarcire: ſcire debet in errore ſe non parvo, immo autem ſummo verſari. Naturæ enim bonitatem ſocordia corrumpit: vitium doctrina corrigit, & cum facilia negligentes nos fugiunt, tum difficilia conſequimur accuratione. Et verò multarum rerum contemplatione addiſcere poſſis, quantum efficacitatis atque ad perficiendas res virium habeant induſtria atque labor. Nam & aqua guttatim lapſa lapidem cavat: & ferrum atque æs manuum contrectatione atteruntur: & rotas curruum labore magno curvatas nullo poſſis conatu in priſtinam reſtituere rectitudinem: ac incurvos hiſtrionum lituos in rectum dirigere nulla vis queat: adeò quod contra naturam labor effecit, ipſa naturali facultate fit validius: Quid? an hæc duntaxat ſunt quibus diligentiæ vis demonſtratur? immò verò ſunt innumera porro alia. Solum telluris bonum

dum eſt, *quantum fieri poteſt*, ſive, ut Xylander reddit, *mediocriter*.

19. Ita e variis lectionibus Xylandri repoſui, cum ἀναδραμεῖν nullum, ut opinor, pariat ſenſum.

20. Huc pertinet *Heſiodi* dictum ἐργ. v. 412. μελέτη δέ τοι ἔργον ὀφέλλει, *Cura opus promovet.*

Sächsische Landesbibliothek – Staats- und Universitätsbibliothek Dresden http://digital.slub-dresden.de/id372407722/29 gefördert von der Deutschen Forschungsgemeinschaft DFG

μεληθεῖσα χερσεύετ, καὶ ὅσῳ τῇ φύσει βελτίων
ἐστὶ, τοσούτῳ μᾶλλον ἐξαργηθεῖσα δι' ἀμέλειαν
ἐξαπόλλυτ· ἀλλ' ἔστι τις ἀπόκροτος καὶ τραχυ-
τέρα τοῦ δέοντος, ἀλλὰ γεωργηθεῖσα, παραυτί-
11 κα γενναίους καρποὺς ἐξήνεγκε. Ποῖα δὲ δένδρα
οὐκ, ὀλιγωρηθέντα μὲν, στρεβλὰ φύετ καὶ ἄκαρ-
πα καθίσταται; τυχόντα δὲ ὀρθῆς παιδαγωγί-
12 ας, ἔγκαρπα γίνοντ καὶ τελεσφόρα; Ποῖα δὲ
σώματος ἰσχὺς οὐκ ἐξαμβλοῦτ καὶ καταφθίνει
δι' ἀμέλειαν καὶ τρυφὴν καὶ καχεξίαν; Τίς δ'
ἀσθενὴς φύσις οὐ τοῖς γεγυμνασμένοις καὶ κατα-
13 θλήσασι πλεῖστον εἰς ἰσχὺν ἐπέδωκε 21; Τίνες δ'
ἵπποι καλῶς πωλοδαμνηθέντες οὐκ εὐπειθεῖς ἐ-
γένοντο τοῖς ἀναβάταις; τίνες δὲ ἀδάμαστοι μεί-
ναντες, οὐ σκληραύχενες καὶ θυμοειδεῖς ἀπέβησαν;
14 Καὶ τί δεῖ τἄλλα θαυμάζειν ὅπουγε τῶν θηρίων τῶν
ἀγριωτάτων ὁρῶμεν πολλὰ καὶ τιθασσευόμενα καὶ
15 χειροήθη γιγνόμενα τοῖς πόνοις· Εὖ δὲ καὶ ὁ Θετταλὸς
ἐρωτηθεὶς, τίνες εἰσὶν οἱ ἠπιώτατοι Θετταλῶν;
16 ἔφη, Οἱ παυόμενοι πολεμεῖν. Καὶ τί δεῖ τὰ πολ-
λὰ λέγειν; καὶ γὰρ τὸ ἦθος ἐστὶ πολυχρόνιον 22,
καὶ

21. ἐπέδωκε hoc loco significat *crevit*, non *addidit*.

22. Supple ἔθος, quod in quibusdam exemplaribus adscriptum reperitur & adscribendum censet Xylander.

fuit; cultura ceſſante ſterileſcit: quantoque melius fuit natura; tantò deterius fit neglectu. Alia contra eſt tellus dura atque aſperior æquo, ea tamen culta præclaros illico edit fructus. Jam quæ arbores non tortuoſæ fiunt, atque infrugiferæ, ſi per incuriam habentur? quæ non frugiferæ fiunt atque fœcundæ, ſi recte educantur? Aut quorum corporum robur non hebeſcit atque diſſipatur ſocordia, luxu, pravaque habitudine? Quis contra ita fuit invalida natura, ut non exercitationibus & certaminum ſtudio maxima fecerit ad robur incrementa? Qui vero equi à prima ætate recte domiti non parent ſeſſoribus? Qui mature non ſubacti, duræ cervicis & feroces non extiterunt? Et quid attinet alia nos admirari, quando de beſtiis ferisſimis multas videmus cicures manſuetasque labore redditas? Recte etiam Theſſalus ille, qui percontanti, quinam Theſſalorum eſſent placidiſſimi, reſpondit: Qui militandi finem feciſſent. Cur vero inſiſtam pluribus recenſendis? quum mores ipſi Græco ſermone nihil ſint, quam aſſuefactio diuturna: neque abs re morales virtutes dixeris virtutes conſuetudinis eorum

lin-

καὶ τὰς ἠθικὰς ἀρετὰς ἐθικὰς 23. ἄν τις λέγῃ,
17 οὐκ ἄν τι πλημμελεῖν δόξειεν. Ἐνὶ δὲ περὶ τού-
των ἔτι παραδείγματι χρησάμενος ἀπαλλάξο-
μαι τοῦ ἔτι περὶ αὐτῶν μηκύνειν. Λυκοῦργος γὰρ
ὁ τῶν Λακεδαιμονίων νομοθέτης δύο σκύλακας τῶν
αὐτῶν γονέων λαβὼν, οὐδὲν ὁμοίως ἀλλήλοις ἤγα-
γεν 24, ἀλλὰ τὸν μὲν ἀπέφηνε λίχνον καὶ σινάμο-
ρον, τὸν δὲ ἐξιχνεύειν καὶ θηρᾶν δυνατόν. εἶτα
ποτὲ τῶν Λακεδαιμονίων εἰς ταυτὸ συνειλεγμένων,
Μεγάλη τοι ῥοπὴ πρὸς ἀρετῆς κύησίν ἐστιν, ἄν-
δρες, ἔφησε, Λακεδαιμόνιοι, καὶ ἔθη καὶ παιδείαι
καὶ διδασκαλίαι καὶ βίων ἀγωγαὶ, καὶ ἐγὼ ταῦτα
ὑμῖν αὐτίκα δὴ μάλα ποιήσω φανερά. Εἶτα
προσαγαγὼν τοὺς δύο σκύλακας διαφῆκε, κα-
ταθεὶς εἰς μέσον λοπάδα καὶ λαγωὸν καταυτοῦ τῶν
σκυλάκων, καὶ ὁ μὲν ἐπὶ τὸν λαγωὸν ἤϊξεν, ὁ δὲ
18 ἐπὶ τὴν λοπάδα ὥρμησε. Τῶν δὲ Λακεδαιμο-
νίων δόξαν συμβαλεῖν ἐχόντων, τί ποτε αὐτῷ
τοῦτο δύναται, 25. καὶ τί βουλόμενος τοὺς σκύλακας
ἐπεδείκνυεν, Οὗτοι γονέων, ἔφη, τῶν αὐτῶν ἀμφό-
τεροι, διαφόρου δὲ τυχόντες ἀγωγῆς, ὁ μὲν λί-
χνος, ὁ δὲ θηρευτὴς ἀποβέβηκε. Καὶ περὶ μὲν
ἐθῶν καὶ βίων ἀρκείτω ταῦτα. Κεφ. ε.

23. Nam virtutes morales conſiſtunt in habitu animi recto crebra *conſuetudine* parato.

24. Ἄγω hoc loco idem eſt quod παιδαγωγέω, ut ſæpe. Male autem in interpretatione, quæ græca verba ſtricte ſequitur, redditur *adduxit*.

Sächsische Landesbibliothek – Staats- und Universitätsbibliothek Dresden http://digital.slub-dresden.de/id372407722/32 gefördert von der Deutschen Forschungsgemeinschaft DFG

lingua. Uno adhuc hujus rei exempło propoſito, deſinam prolixius iſta declarare. Lycurgus, is qui Lacedæmoniis leges poſuit, duos catulos iisdem prognatos canibus diverſa omnino ratione educavit: alterum delicatum & luxurioſum, alterum indagini & venationibus aptum reddens. Quodam inde tempore quum frequentes in concionem Lacedæmonii coiviſſent: Magnum, inquit, Spartani, ad virtutem concipiendam momentum adferunt aſſuefactio, educatio, doctrina atque condocefactio, quod ego vobis jam nunc commonſtrabo: ſimulque duos iſtos catulos productos, poſita in medio patina & lepore, dimiſit, quorum quum alter illico leporem, alter patinam peteret, neque etiamnum aſſequerentur Lacedæmonii, quid ſibi catulis illis oſtendendis vellet: Hi, inquit, iisdem nati parentibus, diverſa educati ratione, ventri alter deditus, alter venaticus evaſerunt. Dictum ſatis de aſſuefactione & vitæ inſtitutione.

Cap.

25. Formula dicendi, τί ἀυ]ῷ τῦτο δύνα]αι; eodem modo uſurpatur, quo apud Latinos, *quid hoc ſibi vult?* Itaque ἀυ]ῷ non referri debet ad Λυκῦργ@, ut in editione recentiore aſſeritur.

Κεφ. έ.

1.2 Περὶ δὲ τροφῆς ἐχόμενον ἂν εἴη λέγειν. Δεῖ δὲ
ὡς ἐγὼ ἂν φαίην αὐτὰς τὰς μητέρας τὰ τέ-
κνα τρέφειν 26, καὶ τούτοις ὑποτέχειν τοὺς μαστούς.
3 Συμφαθέστερόν τε καὶ θρέψουσι, καὶ διὰ πλείονος
ἐπιμελείας, ὡς ἂν ἔνδοθεν, καὶ τὸ δὴ λεγόμενον,
4 ἐξ ὀνύχων ἀπαλῶν ἀγαπῶσαι τὰ τέκνα. Αἱ
τίτθαι 27. δὲ καὶ αἱ τροφοὶ τὴν εὔνοιαν ὑποβολι-
μαίαν καὶ παρέγγεγραπτον ἔχουσιν, ἅτε 28. μισθῷ
5 φιλοῦσαι. Δηλοῖ δὲ καὶ ἡ φύσις, ὅτι δεῖ τὰς μητέ-
ρας ἃ γεγεννήκασιν, αὐτὰς τιθηνεῖν καὶ τρέφειν·
διὰ καὶ τοῦτο παντὶ ζώῳ τεκόντι τὴν ἐκ τοῦ γά-
6 λακτος τροφὴν ἐχορήγησε. Σοφὸν δὲ ἄρα
ἡ πρόνοια διττοὺς ἐνέθηκε ταῖς γυναιξὶ τοὺς μα-
στούς, ἵνα καὶ εἰ δίδυμα τέκοιεν, διττὰς ἔχοιεν τὰς
7 τῆς τροφῆς πηγάς. Χωρὶς δὲ τούτων εὐνούστεραι
8 τοῖς τέκνοις γίγνοιντ' ἂν καὶ φιλητικώτεραι. Καὶ
μὰ Δί', οὐκ ἀπεικότως· ἡ συντροφία καὶ ὥσπερ
ἐπι-

26. De eo quod ipsæ matres fœtus suos lactare debeant, erudite disserit celeberrrimus Isenacensium Medicus *Chr. Fr. Paullini in primitiis poëticis* vernacula lingua editis p. 16.

27. Τίτθαι & τροφοὶ licet sæpe promiscue usurpentur, interdum tamen, præcipue quando juncta reperiuntur, ita differunt, ut prior sit *fœmina*,

Cap. V.

Consequens est, ut de nutritione differamus. Mea quidem sententia matres ipsæ nutrire infantes, atque lactare debent. Majore enim cum affectu animi alent eos, majoreq; studio; utpote intimè & a teneris, quod ajunt, unguiculis diligentes. Nutricum enim amor subditititius atque adscititius est, utpote mercedis gratia diligentium. Sed & ipsa natura docet, ipsis matribus lactandam esse atqve alendam suàm prolem. Ideo enim cuivis animali parienti alimentum lactis suppeditavit. Ac planè sapiens est providentia, quæ bina mulieribus ubera dedit, ut etiam si gemellos partu edidissent, uterque haberet alimenti sui fontem. Absque etiam hoc esset, tamen isto modo matres liberis redderentur benevolentiores, amoremque erga eos majorem conciperent. Neque id injuria. Convictus enim quasi in-

---

quæ lac præbet infanti, posterior, *quæ cibum dat ipsi, aliisque in rebus ejus curam gerit*, eine Kinder-Muhme. v. *Jac. Claudii dissertationem de Nutricibus.*

28. Nescio, cur loco ἄτε in editione recenti αἵτε, quod *eædem* redditur, substitutum fuerit, cum tamen id sensum, qui secundum vulga-

9 ἐπιτόνιόν ἐστι τῆς εὐνοίας. Καὶ γὰρ τὰ θηρία τῶν συντρεφομένων ἀποσπώμενα, ταῦτα ποθοῦντα φαίνεται. Μάλιστα μὲν οὖν, ὥσπερ ἔφην, αὐτὰς
10 πειρατέον τὰ τέκνα τρέφειν τὰς μητέρας. Εἰ δ' ἄρ' ἀδυνάτως ἔχοιεν, ἢ διὰ σώματος ἀσθένειαν, γένοιτο γὰρ ἄν τι καὶ τοιοῦτον, ἢ πρὸς ἑτέρων τέκνων σπεύδουσαι γένεσιν, ἀλλὰ 29. τάς γε τίτθας καὶ τροφοὺς, οὐ τὰς τυχούσας, ἀλλ' ὡς ἔνι μάλιστα σπουδαίας δοκιμαστέον ἐστί· πρῶτον μὲν τοῖς ἤ-
11 θεσιν Ἑλληνίδας. Ὥσπερ γὰρ τὰ μέλη τοῦ σώματος εὐθὺς ἀπὸ γενέσεως πλάττειν τῶν τέκνων ἀναγκαῖόν ἐστιν, ἵνα ταῦτα ὀρθὰ καὶ ἀστραβῆ φύηται· τὸν αὐτὸν τρόπον ἐξ ἀρχῆς τὰ τῶν τέκνων ἤθη
12 ῥυθμίζειν προσήκει. Εὔπλαστον γὰρ καὶ ὑγρὸν 30. ἡ νεότης, καὶ ταῖς τούτων ψυχαῖς ἁπαλαῖς ἔτι τὰ μαθήματα ἐντήκεται, 31. πᾶν δὲ τὸ σκληρὸν χαλεπῶς μαλάττεται· Καθάπερ γὰρ σφραγῖδες τοῖς ἁπαλοῖς ἐναπομάττονται κηροῖς, οὕτως αἱ μαθήσεις ταῖς τῶν ἔτι παιδίων, ψυχαῖς ἐναποτυποῦνται.

rem lectionem clarus est, maximopere obscuret.

29. Hoc loco ἀλλὰ significat saltem, ut in interpretatione est.

30. Ὑγρὸς, significat *liquidus*, *fluidus*, ut ὑγρὸν γάλα, *liquidum lac*, ὑγρὸν δάκρυ, *liquidæ lacrymæ*. Deinde dicitur etiam de iliis rebus, quæ facile in fluorem possunt redigi & molles sunt,

intentio quædam est benevolentiæ: quando etiam a bestiis ademptas alias, quarum usæ erant convictu, desiderari videmus. Maxime igitur, ut dixi, tentandum hoc est, ut ipsæ matres mammam suis præbeant infantibus. Sin id præstare nequeant, vel ob corporis invaletudinem, usu enim hoc venire potest, vel quia ad novæ sobolis festinant procreationem, saltem nutrices non quasvis, sed quam fieri potest maxime probas deligant. Primum in hac re sit, ut moribus eæ sint Græcanicis. Sicut enim membra corporis statim ab ipsis natalibus infantis sunt fingenda, ut recta adolescant, neque distorqueantur, ita & jam inde ab initio indoles ejus informanda est. Est namque pueritia ob mollitiem effictu facilis, animisque puerorum teneris etiamnum facile insidet, quod discunt: sicut contra quæ dura sunt, ea difficulter molliuntur. Et sicuti sigilla mollibus imprimuntur ceris, sic disciplinæ puerilibus adhuc ani-

ut χηρὸς ὑγρὸς, *mollis cera*, ὑγρὰ πίσσα, *mollis pix*. Denique de quibuscunque rebus usurpatur, quæ sunt flexiles. Sic, ut in lexico in-

14 ἴαμ. Καί μοι δοκεῖ Πλάτων ὁ δαιμόνι@ ι. ἐμμελῶς παραινεῖν ταῖς τίτθαις, μὴ τοὺς τυχόντας μύθους τοῖς παιδίοις λέγειν, ἵνα μὴ τὰς τούτων ψυχὰς ἐξ ἀρχῆς ἀνοίας καὶ διαφθορᾶς ἀναπίμ-
15 πλασθαι 2. συμβαίνῃ. Κινδυνεύει δ' καὶ Φωκυλίδης ὁ ποιητὴς καλῶς φθέγγεσθαι λέγων·

χρὴ 3. παῖδ' ἔτ' ἐόντα καλὰ διδάσκειν ἔργα.

Κεφ. ε'.

1 Οὐ τοίνυν δ' τοῦτο παραλιπεῖν ἄξιόν ἐστιν, ὅτι καὶ τὰ παιδία τὰ μέλλοντα τοῖς τροφίμοις 4. ὑπηρετεῖν, καὶ τούτοις σύντροφα 5. γίνεσθαι, ζητητέον πρώ-

---

venio, βραχία ab *Euripide* dicuntur ὑγρά: cum quo convenire puto locum *Ov. de Art. l. v. 595.* ubi brachia appellantur *mollia* & *Hor. Od. I, 13.* ubi *cerea* dicuntur, hoc eſt *flexilia.* Atque ex hoc loco *Euripidis* ac *Ovidii* juvari poteſt ſententia *Torrentii ad Horat. loc. c.* Apud Noſtrum ὑγρὸς hoc loco itidem eſt *flexilis*, atque eodem modo uſurpatur, quo *cereus* apud *Horat. de Arte v. 163.* ubi de puero dicitur, quod *cereus in vitium flecti* poſſit.

1. Ita apud *Ciceronem* paſſim vocatur *divinus Plato.*
2. Eſt infinitivus Paſſ. ab ἀναπίμπλημι: non autem ponitur attice pro ἀναπίμπλεσθαι, quod in recentiore editione aſſeritur: flectitur enim ut ἵημι, non ut τίθημι.

mis infiguntur. Ac mihi videtur divinus Plato nutricibus prudenter præcepisse, ne quasvis fabulas pueris recitent, ne horum animi a principio stoliditate ac pravitate occupentur. Sed & Phocylides videtur bene hortari hoc versu:

Instituenda bonis est ipsa puertia rebus.

Cap. VI.

Cæterum ne id quidem prætermittendum est, debere pueros, qui alumnis inservient, unaque alentur, quæri primum, qui bonis sint moribus, deinde græco utantur,

3. Hæc verba, quæ in Phocylidis carminibus non reperiuntur, ut versus sibi constet, ita legit Xylander: Παῖδ' ἔτ' ἐόντα χρεὼν ϝὰ καλὰ διδασκέμεν ἔργα. Quam violentam emendationem necessariam fuisse dubito, cum verba usq; ad ἐόντα possint esse finis, reliqua initium hexametri. Cæterum idem Xylander in interpretatione hujus versus pro *puertia* a sciolo *puerilia* corrupto versu repositum fuisse indignatur.

4. Suspicor, τρόφιμον hoc loco esse puerum *ab uberibus remotum*, & qui non amplius ϝίτθαν sed τροφὸν habet.

5. Adjungebantur infantibus ac pueris teneris alii tenuioris sortis pueri ætate aliquantum adultio-

πρώτισα μὲν σωφρονίσαι τοὺς τρόπους, ἔτι μέν τοι ἑλληνικὰ καὶ περίτεχνα λαλεῖν 6, ἵνα μὴ συναναχρωννύμενοι βαρβάροις καὶ τὸ ἦθος μοχθηρ-
2 οῖς ἀποφέρωνταί τι τῶν ἐκείνων φαυλότητος. Καὶ οἱ παροιμιαζόμενοι δέ φασιν, οὐκ ἀπὸ τρόπου λέγοντες, ὅτι ἂν χωλῷ παροικήσῃς, ὑποσκάζειν μαθήσῃ.

Κεφ. ζ'.

1 Ἐπειδὰν τοίνυν ἡλικίαν λάβωσιν, ὑπὸ παιδαγωγοῖς τεταχθαι 7, ἐνταῦθα δὴ πολλὴν ἐπιμέλειαν ἐκτέον ἐστὶ τῶν τοιούτων καταστάσεως, ὡς μὴ λάθωσιν ἀνδραποδώδοις ἢ βαρβάροις ἢ παλιμβόλοις τὰ τέκνα παραδόντες. Ἐπεὶ νῦν γε τὸ γινόμενον πολλοῖς 8. ὑπερκαταγέλαστόν ἐστι. τῶν γὰρ δήλων τῶν σπουδαίων τοὺς μὲν γεωργοὺς ἀποδεικνύουσι, τοὺς δὲ ναυκλήρους, τοὺς δὲ ἐμπόρους, τοὺς δὲ οἰκονόμους, τοὺς δὲ δανειστάς· ὅτι δ' ἂν εὕρωσιν ἀνδράποδον οἰνόληπτον καὶ λίχνον, πρὸς πᾶσαν πραγματείαν ἄχρηστον, τούτῳ φέροντες ὑπο-
3 βάλλουσι τοὺς υἱούς. Δεῖ δὲ τὸ σπουδαῖον παιδαγωγὸν τοιοῦτον εἶναι τὴν φύσιν, οἷός περ ἦν ὁ Φοῖνιξ

---

res, ut tempus cum illis contererent ac nonnullis in rebus ipsis inservirent.

6. Infinitivus ponitur pro imperativo aut adjectivo verbali.

eoque plano ſermone: ne cum barbaris & pravos habentibus mores ſi conſueſcant, inde aliquid vitii ducant. Proverbio enim ſententia minime abſurda jactatur: ſi cum claudo habites, fore, ut ſubclaudicare diſcas.

Cap. VII.

Poſtquam eo ætatis puer pervenit, ut jam ſit pædagogis ſubdendus, ibi tum adhibenda eſt accuratio, ne filios noſtros per imprudentiam mancipiis aut barbaris aut levibus hominibus tradamus. Nam plus quam deridiculum eſt, quod hodie plerisque uſu venit: qui, quum fervorum, quos habent probos, alios agriculturæ, alios rei nauticæ, alios mercaturæ, alios adminiſtrationi rei familiaris, alios uſuræ exercendæ adhibeant, ſi quod inveniunt mancipium ebrioſum ac gulæ deditum, & ad omnia inutile negotia, id liberis præficiunt. Oportet autem bonum pædagogum eo eſſe ingenio, quo fuit Phœnix Achillis pædago-

7. Loco τεταίχθαι in editione recenti legitur τετάχαλαι: quod vero huc non quadrat.
8. Dativus πολλοῖς exponendus eſt per ablativum *a multis*, ut in illo *Maronis*: *Non cernitur ulli*, i. e. *ab ullo*.

4 νιξ 9. ὁ τȣ̃ Αχιλλέως παιδαγωγός. Τὸ ϑ̃ πάν-
των μέγιϛον ϗ κυριώτατον τ̃ εἰρημένων ἔρχομαι
5 10. φράσων. Διδασκάλȣς γὰρ ζητητέον τοῖς τέ-
κνοις, οἱ ϗ τοῖς βίοις εἰσὶν ἀδιάβλητοι, ϗ τοῖς
τρόποις ἀνεπίληπτοι, ϗ ταῖς ἐμπειρίαις ἄρι-
6 ϛοι. Πηγὴ γὰρ ϵ ῥίζα καλοκἀγαθίας, τὸ νομί-
7 μȣ τυχεῖν παιδείας. 11. Καὶ καθάπερ τὰς χά-
ρακας οἱ γεωργοὶ τοῖς φυτοῖς παρατιθέασιν, ȣ̃-
τως οἱ νόμιμοι τ̃ διδασκάλων, ἐπιμελεῖς τὰς
ὑποθήκας ϗ παραινέσεις παραπηγνύȣσι τοῖς
8 νέοις, ἵν' ὀρθὰ τȣ́των βλαϛάνοι τὰ ἤθη. Νῦν δέ
τις ϗ καταπτύσειε 12. τ̃ πατέρων ἐνίων, οἵτινες
πρὶν δοκιμάσαι τȣ̀ς μέλλοντας διδάσκειν, δι' ἄ-
γνοιαν, ἔσθ' ὅτε ϗ δι' ἀπειρίαν, ἀνθρώποις ἀ-
δοκίμοις ϗ παρασήμοις ἐγχειρίζȣσι τȣ̀ς παῖδας.
9 Καὶ ȣ̃πω 13. τȣ̃τό ἐϛι καταγέλαϛον 14, εἰ ϗ δι'
ἀπειρίαν αὐτὸ πράττȣσιν· ἐκεῖνο δὲ ἐσχάτως ἄ-
τοπον.

9. De quo vide Ἰλ. ι.

10. Eſt circumſcriptio futuri Græcis uſitatisſima: v. *P. Victorii Var. Lect. IX, 4.*

11. Vide, quæ infra annotabuntur *VIII, 1. n. 33.*

12. Καταπτύειν, quod *deſpuere* ſignificat, hoc loco eſt *magnopere deteſtari.* Ita *Min. Felix Octavio: Deos deſpuunt. Claudian. IV. Conſ. Honorii: Torquati deſpue mores.*

13. Optime reddidit hæc verba Xylander: at mi-

gus. Nunc quod omnium eſt eorum, quæ hactenus dixi, maximum atque ſummum, dicere aggrediar. Quærendi ſunt liberis magiſtri, quorum & inculpata ſit vita, & mores juſtæ reprehenſioni non obnoxii, & peritiæ minime vulgaris. Fons enim & radix virtutis atque honeſtatis vitæ eſt inſtitutio proba. Utque agricolæ ſtirpibus pedamenta apponunt, ſic probi magiſtri accuratis præceptis admonitionibusque adoleſcentes ſuffulciunt, ut mores recti inde germinent. Nunc vero etiam deſpuas in contumeliam quorundam parentum, qui prius quam futuri magiſtri ullum fecerint periculum, ignoratione aliquando aut etiam imperitia decepti, non ſpectatis adeoque etiam malæ notæ hominibus filios ſuos committunt. Quanquam non hoc eſt usque adeo ridiculum, ſi quidem imprudentia peccatur. Illud extreme

nus bene in editione recenti ita ſubſtitutum legitur: *Et annon quodammodo hoc ridiculum eſt, licet per impudentiam ita peccent?*

14. Καταγέλας & γελοῖος differunt: hoc enim laudem, illud reprehenſionem meretur. v. *P. Victorii Var. Lect. XXIV, 4.*

10 τοπον· τὸ ποῖον; Ἐνίοτε γὰρ εἰδότες, αἰσθομένων
μᾶλλον αὐτοῖς τοῦτο λεγόντων, τὴν ἐνίων τῶν παι-
δευτῶν ἀπειρίαν ἅμα καὶ μοχθηρίαν, ὅμως τούτοις
ἐπιτρέπουσι τοὺς παῖδας· οἱ μὲν ταῖς τῶν ἀρεσκο-
μένων ἡττώμενοι κολακείαις· εἰσὶ δὲ οἱ δεομέ-
11 νοις χαριζόμενοι φίλοις. Παρόμοιον ποιοῦντες ὥσ-
περ ἂν εἴ τις τῷ σώματι κάμνων 15, τὸν σὺν ἐπι-
στήμῃ δυνηθέντα ἂν σῶσαι παραλιπὼν, φίλῳ χα-
ριζόμενος τὸν δι' ἀπειρίαν ἀπολέσοντα ἂν αὐτὸν
προέλοιτο, ἢ ναύκληρον τὸν ἄριστον ἀφεὶς, τὸν χεί-
12 ριστον δοκιμάσειε 16, φίλου δεηθέντος. Ζεῦ καὶ
θεοὶ πάντες, πατήρ τις καλούμενος, πλείω λό-
γον τῆς τῶν δεομένων ποιεῖται χάριτος, ἢ τῆς τῶν τέκνων
13 παιδεύσεως; Εἶτ' οὐκ εἰκότα 17. πολλάκις ὁ
Κράτης 18. ἐκεῖνος ὁ παλαιὸς ἔλεγεν; ὅτι εἴπερ
ἄρα δυνατὸν ἦν, ἀναβάντα ἐπὶ τὸ μετεωρότα-
τον τῆς πόλεως ἀνακραγεῖν μέρος, Ὦ ἄνθρωποι,
ποῖ φέρεσθε; οἵτινες χρημάτων μὲν κτήσεως πέ-
ρι πᾶσαν ποιεῖσθε σπουδὴν, τῶν δ' υἱέων, οἷς ταῦ-
14 τα καταλείψετε, μικρὰ φροντίζετε; Τούτοις δ'
ἂν ἔγωγε προσθείην, ὅτι οἱ τοιοῦτοι πατέρες παρα-
πλήσιον ποιοῦσιν, οἷον εἴ τις τοῦ μὲν ὑποδήματος
φρον-

15. Κάμνειν & *operari* & *ægrotare* significat, ut *laborare* ap. Latinos.

16. cum periculo experiri velit.

absurdum : quod aliquando, monentibus qui id melius norunt, scientes, quanta sit magistrorum quorundam imperitia juxta atque pravitas, iis tamen suos mandant liberos, vel adulationibus blandientium victi, vel rogantibus eam amicis gratiam dantes. Quod perinde est, ac si quis ægrotans, omisso qui arte mederi posset medico, in amici gratiam deligat, a quo ob ejus inscitiam necetur: aut repudiato navis optimo rectore, amico petente, pessimum deligat. Proh Deûm atque hominum fidem! patris nomen gerit aliquis, & majorem habet rationem gratiæ petentium, quam liberûm institutionis? Nonne consentaneum est, quod antiquus ille Crates dixit? Se, si fieri posset, altissimo urbis loco conscenso proclamaturum: Quo tenditis homines, qui rei faciundæ omne impenditis studium, filiis, quibus opes vestras relinquetis, curam perparvam? Quibus ego adderem, tales patres perinde agere, ac si quis de calceo sit so-

17. Interpres reddidit *consentaneum*: mallem *aquitati consentaneum*.

18. Philosophus Thebanus.

15 Φροντίζοι, τῷ ἢ ποδὸς ὀλιγώρως ἔχοι. Πολλοὶ ἤ εἰς τοσοῦτον τ πατέρων προβαίνουσι φιλαργυρίας ἅμα κ μισοτεκνίας, ὥσθ' 19, ἵνα μὴ πλείονα μισθὸν τελέσειαν, ἀνθρώπους τοὺς μηδενὸς τιμίους αἱροῦν) τοῖς τέκνοις παιδευτὰς, ἔνωνον 20. ἀμα-
16 θίαν διώκοντες. Οἱ κ' Ἀρίστωνα 21. οὐκ ἀνόμψως, ἀλλὰ κ πάνυ ἀσείως ἐπέσκωψε πῷ λόγῳ πατέρα νῷ κ φρενῶν κενόν. Ἐρωτήσαντος γάρ τινος αὐτὸν, πόσον αἰτοίη μισθὸν ὑπὲρ τ τῷ τέκνῳ παιδεύσεως; χιλίας, ἔφη, δραχμάς· τῷ ἤ, Ἡράκλεις, εἶπόντος, ὡς ὑπέρπολυ τὸ αἴτημα, δύναμαι γὰρ ἀνδράποδον χιλίων πρίασθ· 22. τοιγαροῦν, εἶπε, δύο ἕξεις ἀνδράποδα, κ τ
17 μὸν, κ ὃν ἂν πρίῃ. Τὸ δ' ὅλον πῶς οὐκ ἄτοπον; τῇ μὲν δεξιᾷ συνεθίζειν τὰ παιδία δέχεσθαι τὰς τροφὰς, κἂν προτείνῃς τὴν ἀριστερὰν, ἐπιτιμᾶν

19. Weſthuſius ad hunc locum dicit, aut ὥσε aut ἵνα pleonaſtice poni: ſed neutrum abundat, & ſenſus, ſi alterum abeſſet, mancus foret, ut quivis facile perſpicit.

20. ἄνωνος ſignificat *vilis pretio.* Senſus eſt: ignorantiam ac ruditatem liberorum, ad quam non opus eſt ſumtibus, malunt, quam eruditionem, ad quam adquirendam aliquid pecuniæ requiritur. In editione recentiore διώκοντες refertur ad παιδευτὰς, quaſi acculſativus eſſet, ſenſu turbato.

licitus, pedem nihil curet. Multi etiam parentes eo progrediuntur & avaritiæ & in liberos suos odii, ut, ne majorem opus habeant mercedem pendere, magistros filiis conducant homines nullius pretii, insciam sectantes vilem. Quamobrem Aristippus patrem excordem neque inelegante & perurbano sermone pupugit: a quo interrogatus, quantum mercedis pro filii sui institutione posceret, mille denarios respondit: eoque exclamante, Hercules, ut valde nimium exigis, quum possim mille denariis servum emere! proinde, dixit, duo habebis mancipia, filium scilicet tuum, & id quod emeris. Denique qui non sit absurdum, quum assuefacias puerum, ut alimentum dextra sumat manu, increpesque si lævam porrigat, nullam interim te curam

21. Fuit Philosophus Cyrenæus, auditor Socratis. Quanti hic vir fecerit doctrinam, præter exemplum a Plutarcho allatum illud etiam testari potest, quod *satius esse* diceret, *mendicum evadere, quam indoctum: illum enim pecunia, hunc humanitate indigere.*

22. Est præsens infinitivi, ut ἴσασθαι: non autem dicitur per syncopen pro πειράσασθαι, quod in recentiore editione afferitur.

τιμᾶν, μηδεμίαν δὲ ποιεῖσθαι πρόνοιαν τοῦ λόγων ἐπι-
18 δεξίων καὶ νομίμων ἀκούειν; Τί οὖν συμβαίνει τοῖς θαυ-
μαστοῖς πατράσιν, ἐπειδὰν κακῶς μὲν θρέψωσι,
κακῶς δὲ παιδεύσωσι τοὺς υἱεῖς; ἐγὼ φράσω. Ὅ-
ταν γὰρ εἰς ἄνδρας ἐγγραφθέντες, τοῦ μὲν ὑγιαί-
νοντος καὶ τεταγμένου βίου καταφρονήσωσιν, ἐπὶ
δὲ τὰς ἀτάκτους καὶ ἀνδραποδώδεις ἡδονὰς ἑαυ-
τοὺς κρημνίσωσι, τότε δὴ μεταμελοῦνται 23. τὴν τῶν
τέκνων προδεδωκότες 24. παιδείαν· ὅτε 25. οὐδὲν
ὄφελος, τοῖς ἐκείνων ἀδικήμασιν ἀδημονοῦντες.
19 Οἱ μὲν γὰρ αὐτῶν 26. κόλακας καὶ παρασίτους
ἀναλαμβάνουσιν, ἀνθρώπους ἀσήμους καὶ καταρά-
τους, καὶ τῆς νεότητος ἀνατροπέας καὶ λυμεῶνας·
οἱ δέ τινες ἑταίρας καὶ χαμαιτύπας λυτροῦνται
27. σοβαρὰς καὶ πολυτελεῖς· οἱ δὲ κατοψοφαγοῦ-
20 σιν· οἱ δὲ εἰς κύβους καὶ κώμους ἐξοκέλλουσιν. Ἤδη
28. δέ τινες καὶ τῶν νεανικωτέρων ἅπτονται κακῶν,

μοι-

23. Verbum μεταμελοῦμαι construitur cum participio more Græcis usitato, qui verbis affectionem animi significantibus loco infinitivi participium adjungunt. Sensus est: pœnitet parentes illos, se liberos suos antea, cum adhuc teneri essent, ita prave educasse. In interpretatione, ubi verba verbis respondent, hæc ita redduntur: *tum demum pœnitet eos puerorum prodentes institutionem, quod nullam utilitatem illorum peccatis ægre ferentes.* Oedipus sit necesse est, qui hæc verba intelligere velit.

ram adhibere, ut dextros proboſque is ſermones audiat? Jam quid eveniat mirificis iſtis parentibus, poſtquam liberos male enutritos male inſtituerunt, audi. Poſtquam hi ſumpta jam virili toga, contempto ſano & compoſito vitæ ductu, in incompoſitas atq; ſerviles voluptates ſeſe præcipitaverunt, tum demum eos pœnitet neglectæ liberorum inſtitutionis, mœrorem ex eorum ſceleribus percipientes, quem nulla ſubſequitur utilitas. Alii enim adulatores ſibi adjungunt ac paraſitos, hominum genus pravum & execrabile, perniciem peſtemque juventutis: alii ſcorta & meretrices redimunt protervas atque ſumptuoſas: alii abliguriunt ſua: alii in aleam & commeſſationes à recto vitæ curſu efferuntur. Sunt qui & majora audent flagitia, adulterantes, orgia Bacchi obe-

24. Προδιδόναι hoc loco non ſignificat *prodere*, ſed *antea dare*.

25. Senſus eſt: parentes hi ingentem mœrorem ex filiorum ſceleribus percipiunt, ſed ſero, quando ipſis dolor iſte nihil prodeſſe poteſt.

26. Filiorum prave educatorum.

27. Conducunt. Alii legunt μισθῶνται.

28. In interpretatione, ubi verbum de verbo exprimitur, hæc ita exponuntur: *Jam vero qui-*

μοιχεύοντες ϗ κιττοφοροῦντες 29, ϗ μίαν ἡδονὴν
21 30. θανάτου τιμώμενοι. Φιλοσόφῳ δὲ ὁμιλήσαν-
τες οὗτοι, οὐ τοῖς ἴσοις πράγμασιν ἑαυτοὺς ἂν κα-
ταπειθεῖς παρέσχοντο, ϗ τόγε παράγγελμα τοῦ
Διογένους ἔμαθον ἂν, ὃς φορτικῶς μὲν τοῖς ῥήμα-
σιν, ἀληθῶς δὲ τοῖς πράγμασι παραινεῖ, καί φη-
σιν· Εἴσελθε 31. εἰς πορνεῖόν που, ἵνα μάθῃς, ὅτι
τῶν ἀναξίων τὰ τίμια οὐδὲν διαφέρει.

Κεφ. ή.

I Συνελὼν τοίνυν ἐγώ φημι, ϗ χρησμολογεῖν 32.
μᾶλλον ἢ παραινεῖν δόξαιμ' ἂν εἰκότως, ὅτι ἓν
πρῶτον ϗ μέσον ϗ τελευταῖον ἐν τούτοις κεφά-
λαιον, ἀγωγὴ σπουδαία, ϗ παιδεία 33. νόμιμός
ἐστι, ϗ ταῦτα φορὰ ϗ συνεργὰ πρὸς ἀρετὴν ϗ
πρὸς

dam & adolescentiorum tanguntur malis. Scribendum erat: *majoribus coinquinantur malis.*

29. A κιττὸς, *hedera.* In sacris Bacchi hederas gestabant, unde κιττοφορεῖν idem est quod *bacchari.*

30. Vitam voluptatibus sæpe postponunt, hasque cum illius periculo sectantur.

31. Jubet Diogenes adolescentem ingredi in lupanar, non ut turpes libidines perpetret, sed ut aliorum fœditatem videns discat, quantum honesta pessimis his flagitiis sint præferenda. Simile fere hujus foret, si quis juvenem ad potatorum consessus in tabernas ire juberet, non ut

obeuntes, & vel unam voluptatem morte redimendam putantes. Qui si versati cum Philosopho aliquo fuissent, nunquam profecto talibus sese mancipassent rebus: sed Diogenis saltem præceptum didicissent, qui verbis quidem insolentibus, vere tamen, quod ad res ipsas attinet, monuit: Ingredere lupanar aliquando, ut discas, nihilne res honestæ ab indignis differant.

Cap. VIII.

Ut una summa rem totam explicem, etsi haud injuria vaticinari potius quam præcipere videri possum, ita pronuncio: unum esse primum, idemq; & medium & ultimum in

---

ipse se inebriaret, sed ut abominanda ebriorum turpitudine conspecta disceret, quantum sobrietas miseræ ejusmodi vitæ præstet; utque deinceps id, quod in aliis detestabile fuerat visum, ipse eo majori studio vitaret.

32. Χρησμολογῶν est *oraculum edere.* Plutarchus ait, dictum hoc suum de educationis vi & momento magis divinum oraculum reputandum esse, quam nudam adhortationem humanam. Ita sæpe dicta ac præcepta præstantia *oraculorum* nomine insigniri solent. Multa exempla congessit *Barth. ad Claud. p. 80.*

33. Sæpius mihi aqua hæsit in perlegendo hoc Plu-

2 πρὸς εὐδαιμονίαν φημί. Καὶ τὰ μὲν ἄλλα τῶν
ἀγαθῶν ἀνθρώπινα, 34. κ᾽ μικρὰ, κ᾽ οὐκ ἀξιο-
3 σπούδαστα καθέστηκεν. Εὐγένεια καλὸν μὲν,
4 ἀλλὰ προγόνων ἀγαθόν. Πλοῦτος ὴ τίμιον μὲν,
5 ἀλλὰ τύχης κτῆμα. Ἐπειδὴ τ᾽ μὲν ἐχόντων
πολλάκις ἀφείλετο, τοῖς δ᾽ οὐκ ἐλπίσασι φέρ-
6 σα προσήνεγκε. Καὶ ὁ πολὺς πλοῦτος σκοπὸς
ἔκκειται τοῖς βυλομένοις βαλάντια τοξεύειν, κα-
7 κόργοις οἰκέταις κ᾽ συκοφάνταις 35. Καὶ τὸ μέ-
8 γιστον, ὅτι κ᾽ τοῖς πονηροτάτοις μέτεστι. Δόξα
9 γε μὴν σεμνὸν 36, ἀλλ᾽ ἀβέβαιον 37. Κάλλος ὴ
10 ῥᾳθύμαχτον 38. μὲν, ἀλλ᾽ ὀλιγοχρόνιον. Ὑ-
11 γίεια ὴ τίμιον μὲν, ἀλλ᾽ ἐμετάσατον. Ἰσχὺς ὴ
ζη-

---

tarchi libello, priusquam animadverterem, quam varie ille vocabulo *παιδεία* utatur. Primo autem denotat ipsi *institutionem ad veram eruditionem*, ut hoc loco: nam *παιδεία νόμιμος* aliter reddi nequit, quam *legitima institutio ad veram doctrinam*: ita etiam supra VII, 6. Deinde etiam significat *ipsam veram eruditionem ac disciplinas ad illam pertinentes*: ita accipitur §. 13. hujus cap. it. X, 4. X, 15. & alibi. Tertio ipsi idem est quod *eloquentia* seu *institutio ad illam*: neque aliter sumi potest IX, 10 & 27. Quarto denotat *educationem* ut VII, 18. IV, 17.

34. Humana, hoc est, caduca: huic opponitur quod infra §. 13. dicitur: *παιδεία ἐστὶν ἀθάνατον κ᾽ θεῖον.*

in hac re caput, educationem rectam, legitimamque institutionem, atque hæc ego conducere & adjumentum ad parandam virtutem afferre ajo atque felicitatem. Nam reliqua quidem bona humana sunt, exigua, neque digna, in quæ operam impendas. Natalium splendor res est præclara, sane: sed bonum a majoribus profectum. Divitiæ in pretio sunt: verum earum possessio a fortuna pendet, quæ eas sæpenumero ademit habentibus & non sperantibus obtulit. Magnæ opes tanquam scopus propositæ sunt iis, qui cupiunt loculos exhaurire, servis maleficis, ac calumniatoribus: & quod maximum est, etiam pessimis adsunt divitiæ. Gloria res est ut venerabilis, ita instabilis. Pulchritudo optabilis, sed parvo durans tempore. Sanitas pretiosa,

D res

---

35. Συκοφάντης *delatorem* significat: proprie ita dicebatur, qui ad magistratum Athenienſium deferebat, si quis ficus ex Attica exportare ausus fuisset: Ein Blaustrumpf.

36. Gloriam inter omnia præmia virtutis amplissimum vocat *Cicero Orat. pro Mil. cap. 35.*

37. Gloria enim opinione hominum atque adeo fundamento admodum instabili nititur.

38. Omnes homines formosa amare, deformia odisse

ζηλωτὸν μὲν, ἀλλὰ νόσῳ εὐάλωτον καὶ γήρᾳ. Τὸ
12 δ' ὅλον εἴ τις ἐπὶ τῇ τοῦ σώματος ῥώμῃ φρονεῖ,
μαθέτω γνώμης ἁμαρτάνων. Πόσον γάρ ἐστιν
ἰσχὺς ἀνθρωπίνη πρὸς τὴν ἄλλων ζώων δυνά-
μεως; λέγω δή, οἷον ἐλεφάντων καὶ ταύρων καὶ λε-
13 όντων. Παιδεία I. δὲ τοῦ ἐν ἡμῖν μόνον ἐστὶν ἀθάνα-
14 τον καὶ θεῖον. Καὶ δύο τὰ πάντων ἐστὶ κυριώτατα
15 ἐν ἀνθρωπίνῃ φύσει, νοῦς 2. καὶ λόγος. Καὶ ὁ μὲν
νοῦς ἀρχικός ἐστι τοῦ λόγου, ὁ δὲ λόγος ὑπηρε-
τικὸς τοῦ νοῦ, τύχῃ μὲν ἀναλωτὸς 3, συκοφαν-
τεία δὲ ἀναφαίρετος 4, νόσῳ δ' ἀδιάφθορος,
16 γήρᾳ δ' ἀλύμαντος. Μόνος δὲ ὁ νοῦς παλαι-
όμενος ἀνηβᾷ, καὶ χρόνος τἄλλα πάντ' ἀφαι-
17 ρῶν, τῷ γήρᾳ προστίθησι τὴν ἐπιστήμην. Ὅτε μὴν
πόλεμος χειμάῤῥου δίκην πάντα σύρων καὶ πάν-
τα διαφέρων, μόνην δ' δύναται παιδείαν παρε-
λέσθαι. Καί μοι δοκεῖ Στίλπωνος ὁ Μεγαρεὺς φι-
λόσοφος ἀξιομνημόνευτον ποιῆσαι ἀπόκρισιν,

ὅτε

---

solemus. Huc pertinet Græcorum proverbium, τὸ καλὸν Φίλου, de quo v. *Chil. IV. cent. 7. prov. 81.*

1. *Ovid. Trist. El. VII.* *Nil non mortale tenemus,*
Pectoris exceptis ingeniique bonis.

2. Νοῦς reddendum est *mens*, qua cogitamus, λόγος *oratio*, qua cogitata communicamus: alias nunquam commodus sensus inde erui poterit.

3. Caveant sibi tyrones, ne ἀνάλωτος ad λόγος referant, pertinet enim ad νοῦς.

res est, eademque facile mutatur. Robur digna res est laude ac voto, sed morbo ac senectute facile aboletur, quanquam ut uno verbo dicam, qui ob vires corporis sibi plaudit, scire debet, se a vero aberrare. Quantum enim est hominis robur cum aliorum animalium robore comparatum? elephantorum puta, taurorum, leonum. Doctrina omnium, quæ nobis adsunt, bonorum sola immortalis est & divina. Sunt enim duo in hominis natura principatum facile obtinentia, mens & ratio: quorum mens rationi præest, ratio mentis imperia exequitur. Hæc fortunæ non obnoxia, nulla calumnia auferri, nullo morbo corrumpi, senectute lædi non possunt. Sola enim mens senescens juvenescit, & tempus quum adimat alia, senectuti apponit scientiam. Et bellum, quum torrentis in morem omnia proruat, solam doctrinam auferre nequit. Ac mihi quidem videtur dignum memoratu Stilponis Megarensis Philosophi dictum, qui

4. Ab ἀπὸ & αἱρέω. In editione recenti, hoc vocabulum derivatur ab ἀπὸ & Φέρω, quod festinationi CL. Autoris adscribendum est.
5. Philosophus celebris, præceptor Cratetis & Zenonis,

ὅτε Δημήτερ@ 6. ἐξανδραποδισάμεν@ τὴν πόλιν εἰς ἔδαφ@ κατέβαλε, κ᾽ τ᾽ Στίλπωνα ἤρετο, μή τι ἀπολωλεκὼς εἴη; κ᾽ ὃς 7, ἀ δῆτα, εἶπε, πόλεμ@ γε ἀλαφυραγωγεῖ ἀρετήν. 8 Σύμφων@ γ᾽ ἦ κ᾽ συνῳδὸς κ᾽ ἡ Σωκράτ⸗ς ἀπόκρισις ταύτῃ φαίνετ᾽. Καὶ γὰρ δή@, ἐρωτήσαν@ αὐτ᾽, μοι δοκεῖ, Γοργί⸗ 8, ἣν ἔχοι περὶ τῦ μεγάλ⸗ βασιλέως ὑπόληψιν, κ᾽ εἰ νομίζοι τῦτον εὐδαίμονα εἶναι; οὐκ οἶδα, ἔφησε, πῶς ἀρετῆς κ᾽ παιδείας ἔχοι· ὡς τ᾽ εὐδαιμονίας ἐν τούτοις, οὐκ ἐν τοῖς τυχηροῖς ἀγαθοῖς κειμένης.

Κεφ. θ′.

1 Ὥσπερ δὲ παραινῶ τ᾽ παιδείας 9. τ᾽ τέκνων μηδὲν ποιεῖσθ᾽ πρᾶγμα ἀφιλοσόφ⸗ς, οὕτως αὖ πάλιν φημὶ, δεῖν τ᾽ ἀδιαφθόρ⸗ κ᾽ ὑγιαινόντος ἔχεσθ᾽. Τῶν 2 δὲ παν⸗γυρικῶν λήρων ὡς πορρωτάτω τὰς ψυχὰς 3 ἀπάγειν. 10, Τὸ γὰρ τοῖς πολλοῖς ἀρέσκειν, τοῖς 4 σοφοῖς ἐστιν ἀπαρέσκειν. Μαρτυρεῖ δέ μ⸗ τῷ λόγῳ κ᾽ Εὐριπίδης λέγων·

Ἐγὼ δ᾽ ἄκομψ@ εἰς ὄχλον δ᾽ν λόγον,
Εἰς ἥλικας δὲ κωλίγ⸗ς σοφώτερ@.

οἱ

6. Cognomine *poliorcetes*.
7. Ponitur pro ἐχεῖν@.
8. Rhetor fuit celebris, Isocratis præceptor.

Demetrio, quo is tempore Megaram civibus in ſervitutem abductis ſolo æquavit, interrogatus, ecquid ſuarum rerum amiſiſſet? nihil ſe amiſiſſe reſpondit, neque enim bellum virtutem inter ſpolia capere. Cui concinit atque conſonat Socratis illud, qui Gorgiæ, niſi fallor, quærenti, quid de Perſarum rege ſentiret, & an eum felicem eſſe putaret? ignorare ſe reſpondit, quod neſciret, virtute & doctrina prædituseſſet, nec ne: ſcilicet in his felicitatem, non in fortunæ obnoxiis bonis ponebat Socrates.

Cap. IX.

Porro quemadmodum hortor, ut inſtitutione liberorum nihil habeamus antiquius: ita rurſum moneo, ſectandam eſſe eam, quæ corruptelarum vacua & ſana ſit, rationem: & a nugis iſtis ad populares cœtus comparatis quam longiſſime abducendos filios. Vulgo enim placere, ſapientibus eſt diſplicere. Teſtimonium mihi perhibet Euripides his verbis:

Ad turbam ego verba facere ſumimperitior,
Inter ſed æquales paucosque doctior.

9. Παιδεία hoc loco eſt inſtitutio ad eloquentiam.
10. Supple δεῖν, quod paulo ante adfuit.

— — Οἱ δ' 11. ἐν σοφοῖς
φαῦλοι παρ' ὄχλῳ μυσικώτεροι λέγειν.
5 Ὁρῶ δ' ἔγωγε τοὺς τοῖς συρφετώδεσιν ὄχλοις
ἀρέσεως χ' κεχαρισμένως ἐπιτηδεύοντας λέγειν,
χ' τ' βίον ὡς τὰ πολλὰ ἀσώτους χ' φιληδόνους ἀ-
6 ποδαίνοντας. Καὶ νὴ Δί' εἰκότως· εἰ γὰ ἄλλοις
ἡδονὰς ἐπισκευάζοντες ἀμελοῖσι τοῦ καλοῦ,
σχολῇ γ' ἂν τ' ἰδίας ἡδυπαθείας χ' τρυφῆς ὑ-
περάνω τὸ ὀρθὸν χ' ὑγιὲς ποιήσαιντο, ἢ τὸ σώ-
7 φρον ἀντὶ τοῦ τερπνοῦ διώξαιεν. Πρὸς δὲ τούτοις,
τί ἂν τοὺς παῖδας χρησὸν ἕτερον διδάξαιμεν, χ'
8 τίσιν ἀγαθοῖς ἐπιφυέως ἐπαινέσαιμεν; Καλὸν
γάρτοι, μηδὲν εἰκῇ μήτε λέγειν μήτε πράττειν,
χ' κατὰ τὴν παροιμίαν, χαλεπὰ 12. τὰ καλά.
9 Οἱ δ' αὐλοσχέδιοι τ̃ λόγων πολλῆς εὐχερείας χ'
ῥαδιουργίας εἰσὶ πλήρεις, ὅθ' ὅθεν δεκτέον, ὅθ'
10 ὅπως παυστέον ἐστὶν, εἰδότων. Χωρὶς δὲ τ̃ ἄλλων
πλημμελημάτων, οἱ ἂν ἐκ τοῦ ἀσχρῆμα λέ-
γωσιν, εἰς ἀμελρίαν δεινὴν ἐμπίπτουσι & πολυ-
λογίαν.

11. Quidam completo verſu legunt: ἔχοι δὲ χ' μοίρᾳ τόδ', οἱ γὰρ ἐν σοφοῖς &c. An hæc verba autoritate veteris MS. nitantur, an ex interpretatione Xylandri, in cujus editione ea non leguntur, conficta ſint, ego quidem neſcio.

12. Jubet Plutarchus, orationi limandæ ac perpoliendæ tempus aliquod impendi, ut eo nitidior & accuratior evadat: ſemper enim, ut eſt in

Habet hoc locum: nam qui inter doctos nil valent,
Gratior apud vulgum est eorum oratio.

Equidem animadverti, qui in eo studium suum ponunt, ut dicendo placere promiscuis turbis hominum, eorumq; reportare possint gratiam, eorum vitam fere intemperantem & voluptatibus deditam existere: idque optimo me hercle jure. Qui enim ita se comparant, ut hominibus nullam honestatis rationem ducentibus voluptates concilient, multum abest, ii ut propriæ oblectationi atque luxuriæ prælaturi sint ea, quæ recta sunt atque sana, aut pro dulcibus moderata sectaturi. Ad hæc quid pueros utile docebimus aliud, aut quibus eos bonis inhærere jubebimus? Pulcrum est profecto nihil frustra neque dici, neque agi: & in proverbio est, difficilia esse ea, quæ sint pulchra. Verum orationes ex tempore habitæ plenæ sunt multæ levitatis atque vanitatis, neque initium habentes aptum, neque finem. Ac præter alia delicta qui subito dicunt, in periculosam incidunt ver-

 borum

adducto proverbio, ad res pulcras consequendas labore & industria opus habemus.

11 λογίαν. Σκέψις δ' οὐκ ἐᾷ τῆς ἱκνουμένης συμ-
12 μετρίας τὸν λόγον ἐκπίπτειν. Ὁ Περικλῆς 13,
ὡς ἡμῖν ἀκούειν παραδέδοται, καλούμενος ὑπὸ τοῦ
δήμου, πολλάκις οὐχ ὑπήκουσε, λέγων, ἀσύντα-
13 κτος εἶναι. Ὡσαύτως δὲ καὶ Δημοσθένης, ζηλω-
τὴς τῆς τούτου πολιτείας 14. γενόμενος, καλούντων
αὐτὸν τῶν Ἀθηναίων σύμβουλον, ἀντέβαινεν, οὐ συν-
14 τέταγμαι, λέγων. Καὶ ταῦτα μὲν ἴσως ἀδέ-
σποτός ἐστι καὶ πεπλασμένη παράδοσις· ἐν δὲ
15. τῷ κατὰ Μειδίου λόγῳ τὴν τῆς σκέψεως ὠφέ-
λειαν ἐναργῶς παρίστησι, 16. φησὶ γοῦν· Ἐγὼ δ'
ἐσκέφθαι μὲν, ὦ Ἀθηναῖοι, φημὶ, καὶ οὐκ ἂν ἀρνη-
θείην, καταμεμελετηκέναι γε, ὡς ἐνῆν μάλιστα
ἐμοί· καὶ γὰρ ἂν ἄθλιος ἦν, εἰ τοιαῦτα παθὼν
15 καὶ πάσχων, ἠμέλουν, ὧν περὶ τούτων ἐρεῖν ἔμελλον. Τὸ
δὲ δὴ παντάπασιν ἀποδοκιμάζειν τῶν λόγων τὴν
ἑτοιμότητα, ἢ πάλιν αὖ ταύτην οὐκ ἐπ' ἀξίοις
ἀσκεῖν, οὐ φαίην ἂν ἔγωγε, ἀλλ' ὡς ἐν φαρμάκου
16 17. μοίρᾳ τοῦτο ποιητέον ἐστί. Μέχρι δὲ τῆς τῶν ἀν-
δρῶν

13. Orator Athenienſis.

14. πολιτεία hoc loco eſt, quod Galli dicunt *la conduite*, Germani die Aufführung. Ita πολιτεύειν ſæpe ſignificat ſich aufführen: quo ſenſu etiam in S. literis reperitur.

15. Reddendum eſt: *at in oratione Midiana* &c.

16. Scil. ὁ Δημοσθένης.

borum redundantiam atque loquacitatem: quum meditatio non ſinat orationem modi proportionem fineſque tranſilire. Narrant Periclem ſæpenumero vocatum a populo non obtemperaſſe, quod ſe negaret eſſe præmeditatum. Eodemque modo Demoſthenes, æmulus ejus in republ. gerenda rationis, quum ab Athenienſibus ad conſilium dandum vocaretur, recuſavit, ſe non eſſe commentatum ſecum rem, inquiens. Verum hæc fortaſſis nullo autore tradita ſunt & conficta. In oratione quidem Midiana evidenter commendat meditationis utilitatem, ſunt enim hæc ejus verba: Ego vero, viri Athenienſes, meditatum me eſſe profiteor: neque inficiabor, me, quantum omnino in me fuit, ſtudioſe commentatum eſſe orationem. Profecto enim miſer eſſem, ſi talia perpeſſus, atque etiamnum ſuſtinens, ea neglexiſſem, quæ in ea mihi cauſa erant dicenda. Interim ego promptitudinem differendi neque improbandam prorſus, neque rebus non dignis adhibendam ajo: ſed inſtar medicamenti uſurpan-

17. Sicut medicamentis raro & ſaltem, cum neceſſitas poſcit, uti ſolemus: ita extemporalitas

δρῶν ἡλικίας, ἀδὲν ἐκ τοῦ ἀτυχόντος ἀξιῶ
λέγειν. ἀλλ' ὅταν τις ῥιζώσῃ τὴν δύναμιν, τότε
τ καιρῶν καλλίστων ἐλευθεριάζειν τοῖς λόγοις
17 προσῆκεν. Ὥσπερ γὰρ οἱ πολὺν χρόνον δεθέν-
τες, κἂν λυθεῖεν ὕστερον, ὑπὸ τ πολυχρονίου τ
δεσμῶν συνηθείας ἀ δυνάμενοι βαδίζειν, ὑπο-
18 σκελίζονται. Τὸν αὐτὸν τρόπον οἱ πολλῷ χρόνῳ
τ λόγον σφίγξαντες, κἂν εἴ ποτε ἐκ τοῦ ἀφαρ-
χρῆμα δεήσειεν εἰπεῖν, ἀδὲν ἧττον τ αὐτ τ ἁρμη-
19 νείας 18. χαλαρὰν ἔχειν φυλάσσουσι. Τὸ δὲ ἔτι
παῖδας ὄνους ἐᾶν ἐπὶ καιροῦ λέγειν, ματαιολο-
20 γίας τ ἐσχάτης αἴτιον καθίστα). Ζωγράφου,
φασὶν, ἄθλιου 19. Ἀπελλῆ δείξας εἰκόνα, ταύ-
την, ἔφη, νῦν γέγραφα. 20. ὁ δὲ, κἂν μὴ λέ-
γῃς, εἰπεῖν, οἶδα, ὅτι ταχὺ γέγραπται. θαυμά-
ζω δὲ, πῶς οὐχὶ τοιαύτας πλείους γέγραφας.
21 Ὥσπερ τοίνυν 21, ἐπανάγω 22. γὰρ πρὸς τὴν ἐξ
ἀρχῆς

quoque ſermonis non niſi raro ac neceſſitate, ita jubente eſt adhibenda.

18. Eundem in dicendo modum.

19. Ἄθλιος, quod alias *miſer* ſignificat, hic eſt *ineptus*. Ita Germani etiam: ein armſeliger i. e. ein ungeſchickter Mahler. conf. *P. Victorii Var. Lect. XIIX, 24.*

20. Γράφειν ſæpiſſime idem eſt, quod ζωγραφεῖν, ut apud Latinos *ſcribere*.

21. Τοίνυν hoc loco, ut ſæpe, non eſt particula cau-

dam cenſeo: tamen ante virilem ætatem non permitto ad ſubito oblatum argumentum orare. Ubi facultas diſſerendi radices egerit, tunc, invitante occaſione, libere uti oratione licebit. Nam quemadmodum qui diu fuerunt vincti, poſtmodum ſoluti ob diuturnam vinculorum conſuetudinem ambulare neſcientes, titubant: ita qui orationem multo a tempore conſtrictam tenuerunt, ii, etiamſi aliquando oporteat ſubito dicere, nihilominus eandem tamen interpretationis formam retinent. Adhuc pueritiam agentibus vero permittere, ut ex tempore dicant, cauſam præbet extremæ vaniloquentiæ. Ferunt quendam ineptum pictorem Apelli imaginem oſtendiſſe, quam ſubito a ſe pictam diceret, tuliſſeque id ab Apelle reſponſi: video vel te tacente, eam eſſe feſtinanter pictam, ſed id miror, quod non plures tales eo ſpatio temporis pinxeris. Sicut igitur, redeo enim ad inſti-

ſalis, ſed tranſitionibus inſervit, ac optime reddi poteſt *vero*.

22. Plutarchus in hoc capite quatuor ad eloquentiam pertinentia præcipit: I. ne quis populo in dicendo aduletur. II. ne ſermo fiat ex tempore.

ἀρχῆς τοῦ λόγου ὑπόθεσιν, τὴν θεατρικὴν καὶ
παρατράγῳδον 23, οὕτως αὖ πάλιν καὶ τὴν σμικρο-
λογίαν τῆς λέξεως καὶ ταπείνωσιν παραινῶ διευ-
22 λαβεῖσθαι καὶ φεύγειν. Ἡ μὲν γὰρ ὑπέρογκος ἀ-
πολίτευτός 24. ἐστιν, ἡ δὲ ἰσχνὴ λίαν ἀνέκπλη-
23 κτος. Καθάπερ δὲ τὸ σῶμα οὐ μόνον ὑγιεινὸν,
ἀλλὰ καὶ εὐεκτικὸν 25. εἶναι χρὴ, καὶ τὸν λόγον ὡσαύ-
τως οὐκ ἄνοσον μόνον 26, ἀλλὰ καὶ εὔρωστον εἶναι
24 δεῖ. Τὸ μὲν γὰρ ἀσφαλὲς 27. ἐπαινεῖται
25 μόνον, τὸ δὲ ἐπικίνδυνον καὶ θαυμάζεται. Τὴν
δὲ τυγχάνω γνώμην ἔχων καὶ περὶ τῆς ἐν τῇ ψυχῇ
28. Διαθέσεως· οὔτε γὰρ θρασὺν, οὔτ' ἄτολμον καὶ
κατα-

III. ut neque nimis tumida, neque etiam nimis humilis ſit oratio. IV. ne ſit μονόκωλος. Cumque in ſecundo præcepto longius digreſſus fuiſſet, jam ad propoſitum redit & tradit præceptum tertium.

23. Xylander in interpretatione ſupplet *juſſi* : ſed nusquam hoc *juſſit* Plutarchus, itaque ſupplendum eſt *jubeo*.

24. Hoc dicendi genus non convenit orationibus civilibus, ſed tragœdis eſt relinquendum.

25. Εὐεξία eſt *firmitas & habilitas* (ῥώμη καὶ εὐρυθμία XI, 1.) *corporis*, quæ per Gymnaſticen obtinetur.

26. Oratio non ſolum nævis carere, ſed præterea

ſtitutum, orationis formam theatralem ni-
misque tragicam juſſi, ita rurſum jubeo,
nimiam dictionis humilitatem atque exilita-
tem attente vitare atque fugere: nam & ni-
mio turgens faſtu ad res civiles inepta eſt,
& nimis gracilis nihil habet ad percellen-
dum roboris. At ſicuti corpus non ſanum
modo, ſed & firmo habitu eſſe: ſic oratio
non morbo tantum carere, ſed & vires ha-
bere debet. Tuta enim laudantur dunta-
xat: quæ autem cum periculo ſunt conjun-
cta, porro & in admiratione ſunt. Ea-
demque eſt mea de animi affectione ſen-
tentia, quem neque ferocem, neque inau-
da-

---

quoque excellentiam aliquam atque vim in ſe continere debet.

27. Qui humile dicendi genus amant, & eo contenti ſunt, ſi oratio ipſorum nævis nullis ſcateat, tutiſſima illi quidem procedunt via, & laudem aliquam merentur. At qui etiam excellentia quadam orationem ſuam inſtruere laborant, illi certe longe melius facere exiſtimandi ſunt: nam licet ſectentur viam periculoſiorem & magis difficilem, eo ipſo tamen non laudem ſolum adipiſcuntur, ſed admirationem etiam in auditoris mente relinquunt.

28. Docet, quomodo animus oratoris ſeſe habere debeat.

Sächsische Landesbibliothek – Staats- und Universitätsbibliothek Dresden http://digital.slub-dresden.de/id372407722/65 gefördert von der Deutschen Forschungsgemeinschaft DFG

καταπλῆγα προσῆκεν εἶναι· τὸ μὲν γὰρ εἰς ἀ-
ναισχυντίαν, τὸ δὲ εἰς ἀνδραποδωδίαν περιίστα-
26 ται. Ἔντεχνον δὲ τὸ τὴν μέσην 29. ἐν ἅπασι
27 τέμνειν ἐμμελέστατα. Βούλομαι δ' ἕως ἔτι μέ-
μνημαι τῆς παιδείας, ὡς ἔχω δόξης περὶ αὐτῆς,
εἰπεῖν, ὅτι τὸν μονόκωλον λόγον πρῶτον μὲν ἀμου-
σίας οὐ μικρὸν ποιοῦμαι τεκμήριον, ἔπειτα δὲ καὶ
πρὸς τὴν ἄσκησιν ἀψίκορον, καὶ πάντη ἀνεπίμο-
28 νον εἶναι νομίζω. Μονῳδία γὰρ ἐν ἅπασίν ἐστι
πλήσμιόντε, καὶ πρόσαντες· ἡ δὲ ποικιλία τερ-
πνόν, καθάπερ κἂν τοῖς ἄλλοις ἅπασιν, οἷον
ἀκούσμασιν 30. ἢ θεάμασι.

Κεφ. ι'.

1 Δεῖ τοίνυν 31. τὸν παῖδα τὸν ἐλεύθερον μηδενὸς
μηδὲ τῶν ἄλλων τῶν καλουμένων ἐγκυκλίων 32. παι-
δευμάτων μήτε ἀνήκοον 33, μήτε ἀθέατον ἐᾶν
εἶναι, ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐκ περιδρομῆς μαθεῖν,
ὥσπερ

29. Scilic. ὁδόν.

30. Rebus, quæ audiuntur vel ſpectantur.

31. Adverbium tranſeundi: reddi poteſt *autem*.

32. A κύκλος, circulus: ita dicuntur diſciplinæ ad humanitatem & eruditionem pertinentes, quoniam arctiſſime inter ſe junctæ ſunt.

33. Ἀνήκοος καὶ ἀθέατος uno verbo ſignificat

dacem dejectumque esse convenit: quorum illud impudentiæ, hoc servili cuidam submissioni mentis ansam præbet. Artificiosum vero est atque accuratum, in omnibus medium tenere. Ac dum adhuc institutionis hujus memini, volo meam de oratione sententiam exponere. Orationem ego prorsus uniformem primum pro signo literarum bonarum imperitiæ non parvo reputo. Deinde eam & exercitatione stato fastidium gignere, & plane non posse diu placere. Ubique enim unius tenoris cantilena satietatem affert, & offendit: varietas delectat & hic & ubique, ut in auditionibus & spectaculis.

Cap. X.

Oportet ergo puerum ingenuum ne eas quidem disciplinas, quæ ob vulgarem usum Encyclia dicuntur, inauditas incognitasque præterire: verum eas in transcursu,

ignarus, v. infr. XIII, 9. In interpretatione, quæ græca stricte sequitur, hæc verba ita redduntur: *circularium doctrinarum neque inauditum neque inadspectum esse*, quasi *inauditus* & *inadspectus* active usurpari possint.

ὥσπερ γεύμαλ@ ἔνεκεν, ἐν ἅπασι γὰρ τὸ τέλειον ἀδύναλον, τὴν δὲ φιλοσοφίαν 34. πρεσβέυ-
2 εν 35. Ἔχω δὲ δι εἰκόν@ θαυμασῆσαι τὴν ἐμαυτῦ γνώμην· ὥσπερ γὰρ θεισωλεῦσαι 36. μὲν πολλὰς πόλεις καλόν, ἐνοικῆσαι δὲ τῇ κεφαλίσῃ
3 χρήσιμον. Ἀσείως δὲ ϗ Βίων 37. ἔλεγεν ὁ φιλόσοφ@, ὅτι ὥσπερ οἱ μνησῆρες τῇ Πηνελόπῃ πλησιάζειν μὴ δυνάμενοι, ταῖς ταύτης ἐμίγνυνλο θεραπαίναις· ὕτω ϗ οἱ φιλοσοφίας μὴ δυνάμενοι καλατυχεῖν, ἐν τοῖς ἄλλοις παιδεύμασι τοῖς
4 ὐδενὸς ἀξίοις ἑαυλὸς καλασκελετεύσι. Διὸ δεῖ τῆς ἄλλης παιδείας ὥσπερ κεφάλαιον ποιεῖν τὴν
5 φιλοσοφίαν. Περὶ μὲν γὰρ τὴν τᾦ σώμαλ@ ἐπιμέλειαν, διλὰς ἔυρον ἐωισήμας οἱ ἄνθρωποι, τὴν ἰαλρικὴν, ϗ γυμνασικήν· 38. ὧν ἡ μὲν τὴν
6 ὑγίειαν, ἡ δὲ τὴν ἐυεξίαν 39. ἐντίθησι. Τῶν δὲ τῆς ψυχῆς ἀῤῥωσημάτων ϗ παθῶν ἡ φιλοσοφία μόνη φάρμακόν ἐσι. Διὰ 40. γὰρ ταύτην ἐσὶ ϗ μελὰ

34. Intelligit philoſophiam practicam.

35. Πρεσβεύειν rem aliquam dicimur, qua nihil nobis prius aut antiquius eſt.

36. Circumnavigando viſere.

37. Boryſthenides philoſophus ac ſophiſta.

38. Eam *Quintilianus II, 15. exercitatricem medicinam* vocat.

su, veluti gustus percipiendi gratia discere: nam in omnibus perfectionem consequi nemo potest, philosophiam vero serio colere: possumque meam sententiam hac similitudine exponere, quod pulchrum quidem est circa multas urbes navigare, utile autem præstantissimam inhabitare. Urbanum est etiam Bionis philosophi dictum, qui ajebat, sicut Penelopes proci, quum non possent cum Penelope concumbere, rem cum ejus ancillis habuissent: ita qui philosophiam nequeant apprehendere, eos aliis nullius pretii disciplinis sese conterere. Itaque reliquorum studiorum quasi caput & summa constituenda est philosophia. Etenim ad corporis curationem duæ inventæ sunt ab hominibus scientiæ, medicina & gymnastice: quarum altera sanitatem, altera firmam sani corporis constitutionem conciliet. Animi autem ægritudinibus atque motibus sola medetur philosophia. Hac duce & comite cognoscere datur, quid honestum sit, quid turpe, quid justum, quid

39. V. supra IX, 23.

40. Διὰ notat causam efficientem, μετὰ instrumentalem.

Sächsische Landesbibliothek – Staats- und Universitätsbibliothek Dresden http://digital.slub-dresden.de/id372407722/69 gefördert von der Deutschen Forschungsgemeinschaft DFG

μετὰ ταύτης γνῶναι, τί τὸ καλὸν, τί τὸ αἰσχρὸν, τί τὸ δίκαιον, τί τὸ ἄδικον, τί τὸ συλλήβδην αἱρετὸν, ἢ φευκτὸν, πῶς θεοῖς, πῶς γονεῦσι, πῶς πρεσβυτέροις, πῶς νόμοις, πῶς ἀλλοτρίοις, πῶς ἄρχουσι, πῶς φίλοις, πῶς γυναιξὶ, πῶς τέκνοις, πῶς οἰκέταις χρηστέον ἐστί· ὅτι δεῖ θεοὺς μὲν σέβεσθαι, γονέας δὲ τιμᾶν, πρεσβυτέρους αἰδεῖσθαι, νόμοις πειθαρχεῖν, ἄρχουσιν ὑπείκειν, φίλους ἀγαπᾶν, πρὸς γυναῖκας σωφρονεῖν, τέκνων στερ-
7 κτικοὺς εἶναι, δούλους μὴ περιϋβρίζειν. Τὸ δὲ μέγιστον, μήτε ἐν ταῖς εὐπραγίαις περιχαρεῖς, μήτε ἐν ταῖς συμφοραῖς περιλύπους ὑπάρχειν. μήτε ἐν ταῖς ἡδοναῖς ἐκλύτους εἶναι, μήτε ἐν ταῖς ὀργαῖς ἐκπαθεῖς καὶ θηριώδεις, ἅπερ ἐγὼ πάντων τῶν ἐκ φιλοσοφίας περιγινομένων ἀγαθῶν
8 πρεσβύτατα κρίνω. Τὸ μὲν γὰρ εὐγενῶς 1. εὐτυχεῖν, ἀνδρός· τὸ δ' ἀνεπιφθόνως, 2. εὐηνίου ἀνθρώπου· τὸ δὲ τοῖς λογισμοῖς περιεῖναι τῶν ἡδονῶν, σοφοῦ· τὸ δὲ ὀργῆς κατακρατεῖν, ἀνδρὸς οὐ τοῦ
9 τυχόντος ἐστί. Τελείους δὲ ἀνθρώπους ἡγοῦμαι τοὺς

1. Εὐγενῶς εὐτυχεῖν est *in prosperis animum non efferre* aut περιχαρέα *esse*, quippe quod animi non generosi esse solet.

2. Si conjecturis agere liceret, post ἀνεπιφθόνως ponerem ἀτυχεῖν, quod facile ob similitudinem cum præcedente εὐτυχεῖν ab imperito scriba omitti potuit: nec dubito, Plutarchum

injuſtum, quid ad ſummam expetendum, quid fugiendum, quo modo nos erga Deos, erga parentes, ſeniores, leges, alienos, magiſtratus, amicos, uxores, liberos, ſervos gerere debeamus: ſcilicet ut veneremur Deos, parentes honore afficiamus, ſeniotes revereamur, legibus obtemperemus, amicos diligamus, uxores amemus, liberos animi interno quodam amore complectamur, ſervos injurioſe non tractemus, & quod ſummum eſt, neque rebus ſecundis efferamur gaudio, neque adverſis nimio luctu dejiciamur, ac neque voluptatibus diffluamus, neque ira ad ſævitiam nos abripi ſinamus. Quæ ego omnium nobis a Philoſophia obtingentium bonorum antiquiſſima judico. Fortuna enim proſpera ingenue uti, viri eſt officium: citra invidiam, hominis moderati: ratione vincere voluptates, ſapientis: iram compeſcere, non cujusvis viri. Perfectos autem viros

ita ſcripſiſſe. Hoc modo & ſenſus erit ſanus, qui alias nullus eſt; & quatuor membra hujus §. reſpondebunt totidem membris §. præcedentis. Cæterum ἀνεπιφθόνως hoc loco reddendum eſt *inculpate*, quo ſenſu illud ſæpe reperiri non opus eſt, ut multis probetur.

τὺς δυναμένυς τὴν πολιτικὴν δύναμιν μίξαι καὶ
10 κεράσαι τῇ φιλοσοφίᾳ. Καὶ δυοῖν ὄντοιν μεγίστοιν ἀγαθοῖν, ἐπιβόλυς 3. ὑπάρχειν ὑπολαμβάνω τὺ τε κοινωφελῦς βίυ πολιτευομένυς, τὺ τε ἀκύμονϑ καὶ γαληνῦ διαιρίβοντας περὶ φι-
11 λοσοφίαν. Τελῶν δὲ ὄντων βίων, ὧν ὁ μὲν ἐστι πρακτικὸς 4, ὁ δὲ θεωρητικὸς 5, ὁ δὲ ἀπολαυστικός· 6. ὁ μὲν ἔκλυτοϑ καὶ δῦλοϑ τῶν ἡδονῶν, ζωώδης καὶ μικροπρεπής ἐστιν· ὁ δὲ θεωρητικὸς τῦ πρακτικῦ διαμαρτάνων, ἀνωφελής· ὁ δὲ πρακτικὸς ἀμοιρήσας τῆς φιλοσοφίας, ἄμυσος καὶ πλημμελής. Πειρατέον ἂν εἰς δύναμιν καὶ τὰ κοινὰ 7. πράττειν, καὶ τ̃ φιλοσοφίας ἀντιλαμβάνεσϑ καϑὰ τὸ παρεῖκον τ̃ καιρῶν. Οὕτως ἐπο-
12 λιτεύσατο Περικλῆς 8, ὅτως Ἀρχύτας 9. ὁ Ταραντῖ-

---

3. Ἐπίβολϑ hoc loco non *eminens* ſed *compos* ſignificat: & genitivus βίυ non a πολιτευομένυς, ſed ab ἐπιβόλυς regitur. Contra utrumque peccat interpretatio, quæ græcum ſermonem ſtricte ſequitur, ſine ullo ſenſu ita hæc verba exponens: *& duobus exiſtentibus maximis bonis, eminentes exiſtere puto univerſim utilis vitæ ſubditos & tranquille & pacifice conterentes circa philoſophiam.*

4. Quando communia commoda promovemus: qualem vitam paulo ante κοινωφελῆ appellat.

5. Quando literas & philoſophiam tractamus, ut

ego eos cenſeo, qui norunt facultatem civilem permiſcere & contemperare cum philoſophia: duoque illos ſumma bona exiſtimo adipiſci, ut & in republica verſando communis vitæ uſum augeant, & philoſophiam tractando vita fruantur tranquilla ac ſedata. Quum enim tria ſint vivendi genera, unum in agendo, alterum in contemplando, tertium in perfruendis voluptatibus occupatum: qui tertium hoc ſequitur, diſſolutus & voluptatum ſervus, belluarum ſimilis abjectusque eſt: contemplator, ſi actionibus abſtineat, inutilis: rebus gerendis deditus, philoſophiæ ignarus, rudis eſt & facile errat. Pro viribus igitur enitendum eſt, ut & publica tractemus, &, quantum ratio temporis ſinit, philoſophiæ nos demus. Sic in rep. verſati ſunt Pericles,

noſtros tantum excolamus animos, non ut aliorum quoque commodis inſerviamus: talis vita paulo ante dicitur eſſe βίος ἀκύμων καὶ γαλήνος.

6. Quando & cultura animi & politica vita neglecta voluptatibus nos dedimus.
7. Quæ ad remp. pertinent.
8. Cujus ſupra mentio facta IX, 12.
9. Mathematicus celebris.

Sächsische Landesbibliothek – Staats- und Universitätsbibliothek Dresden http://digital.slub-dresden.de/id372407722/73 gefördert von der Deutschen Forschungsgemeinschaft DFG

ραντῖνος, οὕτως Δίων 10. ὁ Συρακούσιος, οὕτως Ἐπαμινώνδας 10. ὁ Θηβαῖος· ὧν ἑκάτερος 11.
13 Πλάτωνος ἐγένετο συνουσιαστής. Καὶ περὶ μὲν παιδείας οὐκ οἶδ' ὅτι δεῖ πλείονα λέγοντα διατρίβειν. Πρὸς δὲ τοῖς εἰρημένοις χρήσιμον, μᾶλλον δὲ ἀναγκαῖόν ἐστι, μηδὲ τῆς τῶν παλαιῶν συγγραμμάτων κτίσεως ὀλιγώρως ἔχειν, ἀλλὰ καὶ τούτων ποιεῖσθαι συλλογὴν 12. κατὰ τὸ γεωργῶδες.
15 Τὸν γὰρ αὐτὸν τρόπον, ὄργανον τῆς παιδείας οὐ κτῆσις, ἀλλὰ ἡ χρῆσις τῶν βιβλίων ἐστὶ, καὶ ἀπὸ πηγῆς τὴν ἐπιστήμην τηρεῖν συμβέβηκεν.

Κεφ. ιά.

1 Οὐ τοίνυν ἄξιον, οὐδὲ τὴν τῶν σωμάτων ἀγωνίαν παρορᾶν, ἀλλὰ πέμποντας ἐς παιδοτρίβου 13. τοὺς παῖδας, ἱκανῶς ταῦτα διαπονεῖν, ἅμα μὲν τῆς τῶν σωμάτων εὐρυθμίας ἕνεκεν, ἅμα δὲ καὶ πρὸς
2 ῥώμην. Καλοῦ γὰρ γήρως θεμέλιον ἐν παισὶν ἡ
3 τῶν σωμάτων εὐεξία. Καθάπερ οὖν ἐν εὐδίᾳ τὰ πρὸς τὸν χειμῶνα προσῆκε παρασκευάζειν· οὕτως ἐν νεότητι τὴν εὐταξίαν καὶ τὴν σωφροσύνην ἐφό-
4 διον εἰς τὸ γῆρας ἀποτίθεσθαι. Οὕτω δὲ δεῖ ταμιεύ-

10. De quibus *Nepos in vitis.*
11. Quidam legunt ἕκαστος.
12. Locus hic usque ad finem capitis est mutilus, nec ullus inde erui sensus potest.
13. Supple δόμον vel tale quid.

cles, Archytas Tarentinus, Dio Syracusanus, & Epaminondas Thebanus, de quibus posteriores duo Platonis fuerunt familiares. Neque jam puto verbosius immorandum disputationi de recta eruditione. Præter autem ea, quæ diximus, utile est etiam, aut necessarium potius vetustorum commentariorum coëmptionem non negligere, sed & ita colligere, secundum agriculturæ rationem: eodemque modo instrumentum doctrinæ est non possessio, sed usus librorum, & a fontibus conservare scientiam usu venit.

Cap. XI.

Verum ne corporum quidem exercitatio est prætermittenda: sed mittendi in ludum ejus rei pueri, ut in eo genere quantum est satis elaborent, cum propter corporis concinnam conformationem, tum roboris gratia. Nam bonæ senectuti fundamentum in pueritia jacitur, firma nimirum corporis ad sanitatem constitutio. Quemadmodum igitur tranquillo cœlo, adornanda sunt, quæ adversus tempestates faciunt: ita in adolescentia moderationem & temperantiam ad viaticum senectuti parandum adhiberi par est. Sic autem labori mode-

μιεύεσθ᾽ τ̃ τȣ̃ σώματος πόνον, ὡς μὴ καταξήρȣς 14. γινομένȣς 15, πρὸς τὴν τ̃ παιδείας ἐπι-
5 μέλειαν ἀπαγορεύειν. Κατὰ γὰρ Πλάτωνα ὕ-
6 πνοι ϗ κόποι μαθήμασι πολέμιοι. Καὶ τί ταῦτα; ἀλλ᾽ ὃ πάντων ἐστὶ κυριώτατον τ̃ εἰρημένων, σπεύδω λέγειν. Πρὸς γὰρ τȣ̀ς στρατιωτικȣ̀ς ἀγῶνας τȣ̀ς παῖδας ἀσκητέον, ἐν ἀκοντισμοῖς ἀυ-
7 τȣ̀ς καταθλȣ̃ντας 16, ϗ τοξείαις ϗ θήραις. Τὰ γὰρ τ̃ ἡττωμένων 17. ἐν ταῖς μάχαις ἀγαθὰ τοῖς νικῶσιν ἆθλα πρόκειται· πόλεμος δὲ ἐσκιατραφημένην 18. σωμάτων ἕξιν ȣ̓ δέχεται· ἰσχνὸς δὲ στρατιώτης, πολεμικῶν ἀγώνων ἐθὰς ἀθλη-
8 τῶν 19. ϗ πολεμίων φάλαγγας διωθεῖ. Τί ȣ̓ν ἄν

14 Καταξηρος est *siccus*, *qui sine humore & succo est*: per metaphoram ita dicitur homo, *qui vigore ad rem aliquam necessario destituitur.*

15. Scil. Τȣ̀ς παῖδας.

16. Καταθλȣ̃ντας exponendum est in gerundio, *defatigando*: accusativus enim participii junctus adjectivo verbali ita reddi optime potest. Sic infra XIII, 4. Δοτέον ἀναπνοὴν ἐνθυμȣμένȣς. *Danda est recreatio considerando.* vel: *Danda recreatio & considerandum est.* Exempla hujus constructionis ubique sunt obvia.

17. Tres causæ afferuntur hoc §. cur militaria exercitia non sint negligenda. 1) multa sunt posita in prælio, quo amisso sæpe omnia nostra

randum eſt, ne eo exſiccati ad literarum ſtudia animum deſpondeant. Nam, ut ait Plato, ſomni & defatigationes diſciplinarum ſunt hoſtes. Sed quorſum hæc? quin id propero dicere potius, quod præcipuam dictorum jam vim continet. Exercendi ſunt adoleſcentes ad militaria opera jaculorum & ſagittarum miſſionibus ac venationibus. Eorum enim, qui in præliis ſuccumbunt bona, præmia victoribus ſunt propoſita: bello vero corporis habitus in umbra educati non convenit: gracilis autem miles, bellicis adſuetus certaminibus athletarum & hoſtium phalanges disjicit. Enimvero objiciat ali-

victori in prædam cedunt: nullum autem prœlium 2) felicem exitum poteſt habere, ſi milites militarium exercitiorum ignari & in umbra fuerint educati: ſicut contra 3) minus robuſto corpore miles, at bellicis certaminibus adſuetus integras ſæpe hoſtium phalangas ſeu ordines profligare poteſt.

18. Σκιαλεαφεῖδαι dicuntur, *qui educantur moliter ac delicate*, quique *apricum oderunt campum, ac impatientes ſunt pulveris atque ſolis*, ut *Horatius* loquitur *Carm. I, 8, 3.* Germanice diceres: Hinter dem Ofen erzogen.

19. Videtur mihi hic locus corruptus eſſe: nam

ἄν τις εἴποι; σὺ δὲ δὴ τῆς 20. περὶ τ̃ ἐλευθέρων παί-
δων ἀγωγῆς ὑποσχόμενος παραδείγματα δώ-
σειν, ἔπειτα φαίνῃ 21. τῆς μὲν τ̃ πενήτων καὶ δημοτι-
κῶν παραμελῶν ἀγωγῆς, μόνοις δὲ τοῖς πλουσίοις
9 ὁμονοεῖς τὰς ὑποθήκας διδόναι. Πρὸς ὃς ἐγὼ χαλεπὸν
ἀποκρίνασθαι. Ἐγὼ γὰρ μάλιστα ἂν βουλοίμην πᾶσι
10 κοινὴ χρήσιμον εἶναι τὴν ἀγωγήν. Εἰ δέ τινες ἐνδεῶς
τοῖς ἰδίοις πράττοντες, ἀδυνατήσουσι τοῖς ἐμοῖς
χρήσασθαι παραγγέλμασι, τὴν τύχην αἰτιάσθω-
11 σαν, ἀ τ̃ ταῦτα συμβουλεύοντα. Πειρατέον μὲν
ἂν εἰς δύναμιν, τὴν περιττὴν ἀγωγὴν ποιεῖσθαι τ̃
παίδων καὶ τοῖς πένησιν, εἰ δὲ μή, τῇ γε δυνατῇ
12 χρηστέον. Καὶ ταῦτα μὲν δὴ τῷ λόγῳ παρεφορ-
τισάμην, ἵν' ἐφεξῆς καὶ τἄλλα τὰ φέροντα πρὸς
τὴν ὀρθὴν τ̃ νέων ἀγωγὴν συνάψω.

Κεφ. ιβ'.

1 Κἀκεῖνό φημι, δεῖν τοὺς παῖδας ἐπὶ τὰ καλὰ τ̃
ἐπιτηδευμάτων ἄγειν παραινέσεσι καὶ λόγοις, μὴ,
2 μὰ Δία, πληγαῖς, μηδ' αἰσχυσμοῖς. Δοκεῖ γάρ πω
ταῦτα τοῖς δούλοις μᾶλλον, ἢ τοῖς ἐλευθέροις
3 πρέπειν. Ἀπονάρκωσι γὰρ καὶ φρίττουσι πρὸς τοὺς
πό-

ἀθλητῶν, cum ſignificet *homines militaribus rebus exercitatos*, ἰσχνῷ σταλιώτῃ πολεμικῶν ἀγώνων ἀθλήτῃ non opponi poteſt.

20. Præfero lectionem aliorum, περὶ τῆς τῶν ἐλ. &c.

quis, me, qui de ingenuorum puerorum educatione præcepta daturum promiſerim, pauperum & plebejorum præterita inſtitutione, ſolis videri divitibus rationem præſcribere. Cui reſpondere non eſt difficile. Nihil enim ego mallem, quam meam doctrinam omnibus in univerſum eſſe utilem. Quod ſi tamen quidam ob ſuam inopiam uti meis præceptis non poterunt, fortunam ii culpent, non me talia præcipientem. Veruntamen pro virili etiam pauperibus enitendum eſt, ut quam optime ſuos educent liberos. Sin id non datur, ea utantur, quæ datur, ratione. Atque hæc ego orationis curſui inſerui, ut deinceps reliqua etiam ad rectam adoleſcentum inſtitutionem conducentia attexere poſſim.

Cap. XII.

Sic itaq; dico, ad liberalia ſtudia adducendos eſſe pueros verbis adhortationibusque, non me hercle verberibus, aut contumelioſa tractatione: hæc enim ſervis magis quam liberis convenire videntur: torpentque & ab-

21. In interpretatione erat *profiteri.* Sed id culpa typographi acciderat: itaque repoſui *videri.*

Sächsische Landesbibliothek – Staats- und Universitätsbibliothek Dresden http://digital.slub-dresden.de/id372407722/79 gefördert von der Deutschen Forschungsgemeinschaft DFG

πόνους, τὰ μὲν διὰ τὰς ἀλγηδόνας τῶν πληγῶν,
4 τὰ δὴ καὶ διὰ τὰς ὕβρεις. Ἐπαινοι δὴ καὶ ψόγοι
πάσης εἰσὶν αἰτίας ὠφελιμώτεροι τοῖς ἐλευθέροις·
οἱ μὲν ἐπὶ τὰ καλὰ παρορμῶντες, οἱ δὴ ἀπὸ τ
5 αἰσχρῶν ἀνείργοντες. Δεῖ δὴ ἐναλλὰξ καὶ ποικίλως
6 χρῆσθαι ταῖς ἐπιπλήξεσι καὶ τοῖς ἐπαίνοις. Κἀ-
πειδάν ποτε ἐυφρανῶν), ταῖς ἐπιπλήξεσιν ἐν
αἰσχύνῃ 22. ποιεῖσθαι· 23. καὶ πάλιν ἀναλεῖσθαι
7 τοῖς ἐπαίνοις. Καὶ μιμεῖσθαι τὰς τίτθας, αἵτι-
νες, ἐπειδὰν τὰ παιδία κλαυθμυρίσωσιν, εἰς πα-
8 ρηγορίαν πάλιν τ μαστὸν ὑπέχουσι. Δεῖ δὴ αὐ-
τὰς μηδὲ τοῖς ἐγκωμίοις ἐπαίρειν καὶ φυσᾶν
χαυνᾶν) δ' ταῖς ὑπερβολαῖς τ ἐπαίνων καὶ θρύ-
πτον). 24.

Κεφ. ιγ'.

1 Ἤδη δέ τινας ἐγὼ εἶδον πατέρας, οἷς
τὸ λίαν φιλεῖν τ μὴ φιλεῖν αἴτιον κακίστη·
τί ἄν ἐστι ὃ βούλομαι λέγειν; ἵνα τῷ παραδείγμα-
2 τι φωλεινότερον ποιήσω τ λόγον. Σπεύδοντες
25. δ' τὰς παῖδας ἐν πᾶσι ταχὺ πρωτεῦσαι,
πόνους αὐτοῖς ὑπερμέτρους ἐπιβάλλουσιν, οἷς ἀ-

παυ-

22. Græca phraſis. Ita ἐν ὀργῇ τινα ποιεῖσθαι, *commovere aliquem ad iram.*

23. Scil. παῖδας.

24. Delicati fiunt nimis laudibus, ut nullas poſtea reprehenſiones admittere velint.

abhorrent sic tractati a laboribus, partim ob dolores plagarum, partim ob contumelias. Laudationes autem & vituperationes quavis contumelioſa tractatione plus valent apud ingenuos: illæ ad pulchra incitantes, hæ a turpibus arcentes. Alternis porro vicibus increpationes & collaudationes ſunt adhibendæ, ut & quum exultant animi, reprehenſionibus ad pudorem redigantur: & quum dejecti ſunt, rurſus laudibus erigantur. Imitandæque in hoc genere nutrices, quæ infantes, quum ad fletum provocarunt, rurſum, ut conſolentur, mammam præbent. Eſt vero ex uſu, eos non inflare & ad ſuperbiam extollere nimiis laudibus: nam harum exceſſum vanitas quædam & luxuria animorum comitari ſolet.

Cap. XIII.

Ac vidi ipſe patres, quibus nimius amor cauſa fuit, ne amarent vere, utque intelligi poſſit quod dico, exemplo rem faciam dilucidiorem. Dum feſtinant eo, ut filii ipſorum primas in omnibus rebus ferant, im-

25. His parentibus occinendum eſt ſymbolum Auguſti: σπεῦδε βραδέως.

παυδῶντες ἐκπίπτωσι, ϗ ἄλλως βαρυνόμενοι
ταῖς κακοπαθείαις ὐ δέχονται τὴν μάθησιν εὐηνί-
3 ως. Ὥσπερ γὰρ τὰ φυτὰ τοῖς μὲν μετρίοις ὕδασι
τρέφε), τοῖς ϑ' πολλοῖς πνίγεται· τ' αὐτ' τρόπον
ψυχὴ τοῖς μὲν συμμέτροις αὔξεται πόνοις, τοῖς
4 δ' ὑπερβάλλουσι βαπτίζεται. Δοτέον ϑν τοῖς
παισὶν ἀναπαυσιν τ' συνεχῶν πόνων, ἐνθυμου-
μένους, ὅτι πᾶς ὁ βί@ πόνων εἰς ἄνεσιν ϗ σπουδὴν
5 διῄρηται. Καὶ διὰ τοῦτο ὐ μόνον ἐγρήγορσις,
ἀλλὰ ϗ ὕπν@ εὑρέθη· 26. ὐδὲ πόλεμ@, ἀλλὰ
ϗ εἰρήνη· ὐδὲ χειμῶν 27, ἀλλὰ ϗ εὐδία· ὐδὲ ἐ-
6 νεργοὶ πράξεις, ἀλλὰ ϗ ἑορταί. Συνελόντι ϑ' εἰ-
7 πεῖν, ἡ ἀνάπαυσις τ' πόνων ἄρτυμά 28. ἐστι. Καὶ
οὐκ ἐπὶ τ' ζώων μόνων τοῦτο ἴδοι τις γινόμενον,
ἀλλὰ ϗ ἐπὶ τ' ἀψύχων. Καὶ γὰρ τὰ τόξα 29. ϗ
τὰς λύρας ἀνίεμεν, ἵνα ἐπιτείναι δυνηϑῶμεν.
8 Καθόλου δὲ σώζεται σῶμα μὲν ἐνδείᾳ ϗ πληρώ-
9 σει, ψυχὴ δὲ ἀνέσει ϗ πόνῳ. Ἄξιον δ' ἐπιτιμᾶν
τ' πατέρων ἐνίοις, οἵτινες παιδαγωγοῖς ϗ διδα-
σκάλοις ἐπιτρέψαντες τὰς ὑϊεῖς, αὐτοὶ τ' τούτων
30. μα-

---

26. Non commode dici poteſt, quod ſomnus inventus ſit: ideoque mallem ἐυρέϑη reddere *invenitur* vel *datur*.

27. Χειμὼν, ut *hyems*, non ſolum *tempus brumale*, ſed *tempeſtatem* etiam ſignificat.

28. Sicut condimenta cibum gratiorem reddunt, ita otio labor dulceſcit.

immodicos eis imponunt labores, ad quos ii animo elangueſcente deficiunt, ærumnisque alioquin oppreſſi, doctrinam æqua mente non admittunt. Quo enim modo ſtirpes mediocribus aquis aluntur, abundantibus ſuffocantur: eodem animus etiam moderatis creſcit laboribus, nimiis obruitur. Danda eſt ergo pueris a continentibus laboribus reſpiratio: idque in animo habendum, totam noſtram vitam in remiſſionem eſſe ſeriumque ſtudium diviſam. Quam ob cauſam non vigilia modo, ſed & ſomnus inventus eſt: neq; bellum duntaxat, ſed & pax: neque ſine ſerenitate tempeſtas: neq; ſeria negotia tantum, ſed & feriæ. Utq; unam in ſummam contrahamus, requies laborum eſt condimentum. Neque in animalibus ſolis, ſed & rebus anima carentibus id deprehendas: nam & arcus & lyras remittimus, ut intendere poſſimus. Atque in univerſum ſervatur corpus impletione atque vacuatione, animus autem remiſſione & labore. Culpandi autem ſunt parentes nonnulli, qui poſtquam filios ſuos pædagogis magiſtrisq; com-

29. Vid. *Eraſmum in Adagio: Arcus tenſus rumpitur. Chil. IV, Cent. 5. Adag. 77.*

30. μαθήσεως ὅτε αὐτόπται 31. γίνονται τὸ παράπαν, ὅτε αὐτήκοοι, πλεῖον τοῦ δέοντος ἁμαρτάνοντες. Αὐτὸς γὰρ παρ' ὀλίγας ἡμέρας δεῖ δοκιμασίαν λαμβάνειν τῶν παιδίων, ἀλλὰ μὴ τὰς ἐλπίδας ἔχειν ἐν μισθωτοῦ διαθέσει. Καὶ γὰρ ἐκεῖνοι πλείονα ποιήσονται τὴν ἐπιμέλειαν τῶν παίδων, μέλλοντες ἑκάστοτε διδόναι τὰς εὐθύνας. Κἀνταῦθα δὴ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ ἱπποκόμου χαρίεν, ὡς οὐδὲν ὅτῳ πιαίνῃ τὸν ἵππον, ὡς βασιλέως ὀφθαλμός. Πάντων δὲ μάλιστα τὴν μνήμην τῶν παίδων ἀσκεῖν 32. καὶ συνεθίζειν. Αὕτη γὰρ ὥσπερ τῆς παιδείας ἐστὶ ταμεῖον, καὶ διὰ τοῦτο μητέρα τῶν μουσῶν ἐμυθολόγησαν 33. εἶναι τὴν Μνημοσύνην 34, αἰνιττόμενοι καὶ δηλοῦντες, ὅτως οὐδὲν γεννᾷν καὶ τρέφειν 35, ὡς ἡ μνήμη πέφυκε. Καὶ τοίνυν ταύτην κατ' ἀμφότερα ἀσκητέον, εἴτε ἐκ φύσεως μνήμονες εἶεν οἱ παῖδες, εἴτε καὶ τοὐναν-

30. Scil. υἱῶν.

31. Græci illum, qui rei alicui interfuit, eam vidiſſe ac audiviſſe dicunt, quamvis interdum accidat, ut res illa in alterum horum ſenſuum non poſſit cadere. Ita ſupra X, 1.

32. Infinitivus ponitur pro imperativo.

33. Nominativus perſonæ omittitur per ellipſin. Supplendum eſt οἱ ποιηταί, vel tale quid. v. *Scal. ad Catull. II, 8. Voſſ. de conſtruct. c. 19.*

34. Videri alicui poſſet, Μνημοσύνην non recte

commendaverunt, ipsi, quid discatur, neque inspiciunt unquam, neque inaudiunt: magno sane cum errore. Oportebat enim ipsos intervallo paucorum dierum subinde explorare puerorum profectus, neque in mercenarii voluntate omnem spem collocare, qui & ipse majorem diligentiam pueris instituendis erat impensurus, si identidem sui sibi muneris rationem reddendam fore sentiret. Atque huic loco eleganter convenit equisonis illius dictum, qui ajebat nihil esse, quod perinde saginaret equum, atque oculus regis. Inprimis porro puerorum memoria est exercenda atque adsuefactione roboranda. Ea enim est veluti penus eruditionis: eamque ob causam Mnemosynem, h. e. memoriam, fabulati sunt esse Musarum matrem, innuentes, nihil ita & gignere & alere eruditionem, ut facit memoria. Quapropter utroque modo exercenda ea est, sive naturæ beneficio valeant memoria pue-

F ri,

verti posse *Memoriam*, cum sit nomen proprium: fecit tamen illud *Arnobius lib. 2.* Simile exemplum reperitur ap. *Hyg. fab. I.* ubi Phrixi matrem *Nebulam* vocat, quæ *Nephele* adpellanda erat.

35. Supple παιδειαν.

16 τȣ̓ναντίον ἐπιλήσμονες. Τὴν γὰρ πλεονεξίαν τῆς φύσεως ἐπιῤῥώσομεν, τὴν δ' ἔλλειψιν ἀναπληρώσομεν· καὶ οἱ μὲν τῶν ἄλλων ἔσονται βελτίȣς, οἱ δ'
17 ἑαυτῶν. Τὸ γὰρ Ἡσιόδειον 1. καλῶς εἴρηται·

Ἐι γάρ κεν καὶ σμικρὸν ἐπὶ σμικρῷ καταθεῖο,
Καὶ θαμὰ τȣ̃θ' ἔρδοις, τάχα κεν μέγα καὶ τὸ γένοιτο.

18 Μὴ λανθανέτω τοίνυν μηδὲ τȣ̃το τȣ̀ς πατέρας 2, ὅτι τὸ μνημονικὸν 3. τῆς μαθήσεως μέρος ȣ̓ μόνον πρὸς τὴν παιδείαν, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὰς τȣ̃ βίȣ πράξεις οὐκ ἐλαχίστην συμβάλλεται μοῖραν· ἡ γὰρ τῶν γεγεννημένων πράξεων μνήμη τῆς περὶ τῶν μελλόντων ἐυβȣλίας γίνεται παράδειγμα.

Κεφ. ιδ'.

1 Καὶ μέν τοι καὶ τῆς αἰσχρολογίας ἀπακτέον τȣ̀ς
2 υἱεῖς. Λόγος γὰρ ἔργȣ σκιὴ, κατὰ Δημόκρι-
3 τον. Εἶτα γε μὴν ἐντευκτικȣ̀ς ἀυτȣ̀ς εἶναι παρα-
4 σκευαστέον καὶ φιλοπροσηγόρȣς. Οὐδὲν γὰρ, ὡς τὰ ἀνέντευκτα τῶν ἠθῶν ἐστὶν ȣ̓τως ἀξιομίσητον.
5 Ἔτι τοίνυν οἱ παῖδες ἀμισεῖς γίγνοιντ' ἂν τοῖς συνȣ̃σι, μὴ παντελῶς ἐν ταῖς ζητήσεσιν ἀπαρα-
6 χώρητοι γιγνόμενοι. Οὐ γὰρ τὸ νικᾶν μόνον, ἀλλὰ

1. Ἔργ. v. 359.
2. Memoria, cujus culturam tantopere commendat, ipsum etiam Plutarchum insigniter valuisse, opera ejus testantur.

ni, ſive oblivioſi ſint. Sic enim & copiam naturalem confirmabimus, & quod ei deeſt implebimus: atque ut illi alios, ita hi ſeipſos vincent. Eſt enim præclare ab Heſiodo dictum:

Nam ſi vel parvum pergas ſuper addere parvo,
Et crebro id facias, ingens exiſtet acervus.

Ne id quidem ignorent parentes, memoriæ vim in diſcendo exercitatam non ad eruditionem modo conducere, ſed & ad civiles actiones non modicum adferre adjumentum, nam præteritarum actionum memoriâ exemplar præbet bene conſulturo de futuris.

Cap. XIV.

Præterea abducendi ſunt filii a turpitudine ſermonis: quum autore Democrito ſermo actionis ſit umbra. Deinde opera eſt danda, ut affabiles fiant, inque colloquio comes. Nihil enim ita dignum eſt odio, ut eorum mores, qui compellantibus ſe difficiles præbent. Jam in colloquiis pueri inviſi aliis non fient, ſi non omnino in diſputationibus victoriam ſemper obtinere laborent. Non enim tantum

3. Reddendum erat: *eam partem inſtitutionis, quæ memoriam excolit, non ad eruditionem modo &c.*

ἀλλὰ καὶ τὸ ἥττασθαι ἐπίσασθαι καλὸν, ἐν οἷς τὸ νικᾶν βλαβερόν. Ἔστι γὰρ ὡς ἀληθῶς καὶ νίκη
7 Καδμεία 4. Ἔχω δὲ μάρτυρα τούτων Εὐριπίδην τὸ σοφὸν ἐπαγαγέσθαι, λέγοντα·

Δυοῖν λεγόντοιν, θατέρᾳ γ' ἀθυμουμένᾳ,
Ὁ μὴ ἀντιτείνων τοῖς λόγοις σοφώτερος.

8 Τὰ τοίνυν τῶν εἰρημένων οὐδενὸς ἧττόν ἐστιν, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον ἐπιτηδευτέα τοῖς νέοις, καὶ δὴ λεκτέον.
9 Ταῦτα δέ ἐστι· τὸ τὸν βίον ἀτρύφητον ἀσκεῖν, τὸ τὴν γλῶτταν κατέχειν, τὸ τὸν ὀργῆς ὑπεράνω γίγνεσθαι, τὸ τῶν χειρῶν κρατεῖν. Τούτων ἕκαστον 6. ἡλίκον ἐστὶ, σκεπτέον· ἔσται γὰρ ἐπὶ πλείοσι
10 γμάτων γνωσιμώτερα. Οἷον, ἵνα ἀπὸ τοῦ τελευταίου πρῶτον ἄρξωμαι, τὰς χεῖράς τινες ὑποσχόντες λήμμασιν ἀδίκοις, τὴν δόξαν τὸν προδεδιω-

---

4. Victoria inutilis vocatur νίκη Καδμεία, propterea quod Eteocles & Polynices Thebani (Thebæ a conditore Cadmo Cadmeæ cognominantur) cum de regni vicibus disceptarent, singulari certamine congressi utrique perierint. Alii aliam hujus adagii originem adducunt. *v. Chil. II. cent. 8. prov. 33.*

5. Aliqui dicunt, hoc vocabulum formari a Dorico ἄτερθεν pro ἔτερθεν præfixo θ per prosthe-

egregium eſt ſcire vincere, ſed etiam poſſe vinci pulchrum eſt, ubi victoria eſt damnoſa: quum ſit revera etiam Cadmia quædam victoria. Poſſumque hujus ſententiæ teſtem laudare Euripidem illum ſapientem, cujus hæc ſunt verba:

Dicentibus duobus, irato altero,
Qui non repugnat dictis, eſt ſapientior.

Addimus his ea, ad quæ non minore, quam dicta hactenus, immo majore ſtudio eſt contendendum. Sunt autem hæc: Vita degenda eſt ſine luxu, lingua coërcenda, ira ſuperanda, manus continendæ. Quæ quanti ſint momenti, ſingulorum exemplis propoſitis melius innoteſcet. Utque a poſtremo ordiamur, nonnulli, dum injuſtis pecuniæ capturis manus adjiciunt, omnem actæ vitæ gloriam fecerunt irritam. Ut

---

ſin: ſed præferenda eſt ſententia *Angeli Caninii in Grammat. edit. recent. p. 170. ſq.* qui ex ἕτερος ſeu ἄτερος & articulo præpoſitivo ortum eſſe putat.

6. At de priori, ὅτι δεῖ τὸν βίον ἀτρύφητον ἀσκεῖν non agit in ſubſequentibus, ut hoc loco promittitur: quod etiam Weſthuſius obſervavit.

11 βιωμένων ἐξέχεαν 7. Ὡς Γύλιππος 8. ὁ Λακεδαιμόνιος, τὰ σακκία τ̃ χρημάτων ἀφαλύ-
12 σας, φυγὰς ἀπηλάθη τ̃ Σπάρτης. Τό γε μὴν
13 ἀέργητον ἀνδρός ἐστι σοφ̃. Σωκράτης μὲν γὰρ, λακτίσαντος αὐτὸν νεανίσκου θρασέος μάλα
καὶ βδελυρ̃, τὰς ἀμφ' αὐτ̃ ἐρ̃ν ἀγαναικτ̃ντας καὶ σφαδάζοντας, ὡς καὶ διώκειν αὐτ̃ ἐθέλειν, Ἄρα, ἔφησε, καὶ εἴ με ὄνος ἐλάκτισεν, ἀντιλακτίσαι τ̃τον ἠξιώσατε ἄν; Οὐ μὴν ἐκεῖνός γε παντελῶς κατεπροΐξατο 9, πάντων γ' αὐτὸν ἀνειδιζόντων καὶ λακτισμὸν ἀποκαλούντων, ἀπήγξατο.
14 Ἀριστοφάνης γ', ὅτε τὰς νεφέλας ἐξέφερε, παντοίως πᾶσαν ὕβριν αὐτ̃ κατασκευάζοντος, καί τινος 10. τ̃ παρόντων τὰ τοιαῦτα ἀναχωμῳδ̃ντος 11, Οὐκ ἀγαναικτεῖς, εἰπόντος, ὦ Σώκρατες; Μὰ Δί' οὐκ ἔγωγε, ἔφησεν, ὡς γὰρ 12. ἐν συμποσίῳ μεγάλῳ, τ̃ θεάτρῳ σκώπτομαι.

Ἀδελ-

---

7. Ita apud Latinos *effundere* idem ſæpe eſt, quod *jacturam facere*, ut *effundere gratiam*, *patrimonium* &c.

8. Hic eſt Gylippus ille, qui Syracuſanis ſubſidio miſſus Athenienſes in Sicilia ſuperavit.

9. Alii legunt καὶ ἐπραύξατο, ut mihi videtur, minus bene.

10. Hæc verba ita interpretanda ſunt: *Cumque aliquis ex his, qui aderant, ea, quæ in comœdia contumelioſe fuerant dicta, reprehenderet, Annon, inquiens, inſceris, o Socrates?* &c.

Gylippus Spartanus, qui nummorum publicorum ſacculos quum aperuiſſet, actus eſt in exilium. Ira autem ſuperiorem eſſe ſapientis eſt. Socrates calce impetitus ab adoleſcentulo admodum feroce & impuro, quum ſuos videret indigne id ferre ac fremere, adeo ut illum in jus quoque trahere cogitarent: Quid ergo, inquit, an ſi me aſinus calce feriiſſet, juſſuri eratis, ut contra calcem ei impingerem? Neque tamen inultum plane id adoleſcens tulit, ſed omnibus ei facinus hoc exprobrantibus, calcitronemque appellantibus, ſuſpendio vita ſeſe exuit. Idem Socrates quando Nebulis fabula edita Ariſtophanes in ipſum omnis generis convicia faciebat, iisque in ſcena recitatis amicorum quidam dicebat, Non iſta moleſte fers, Socrates? Nequaquam vero, inquit, nam in theatro, veluti in magno convivio, verbis vexor. Horum germana ſunt atque iis conjuncta Archytæ

11. Κωμωδέω eſt *reprehendo*, ἀνακωμῳδέω, *viciſſim reprehendo.*

12. Non magis iraſcor, me jam in theatro illudi, quam ſi quis in magno aliquo convivio δακέθυμα ſeu ſalſa dicteria in me dicat, quibus ad iram commoveri convivæ inſulſi ac inurbani eſt.

Sächsische Landesbibliothek – Staats- und Universitätsbibliothek Dresden http://digital.slub-dresden.de/id372407722/91 gefördert von der Deutschen Forschungsgemeinschaft DFG

15 Ἀδελφὰ 13. τούτοις καὶ σύζυγα φανήσονται πεποιηκότες Ἀρχύτας ὁ Ταραντῖνος καὶ Πλάτων. 16 Ὁ μὲν 14. γὰρ ἐπανελθὼν ἀπὸ τοῦ πολέμου, στρατηγῶν ἢ ἐτύγχανε, γῆν καταλαβὼν κεχερσωμένην, τὸν ἐπίτροπον καλέσας αὐτῆς, Ὤμωξας 15. ἄν, ἔφησεν, εἰ μὴ λίαν ὠργιζόμην. Πλάτων ἢ δούλῳ λίχνῳ καὶ βδελυρῷ θυμωθεὶς, τὸν ἀδελφῆς υἱὸν Σπεύσιππον καλέσας, Τοῦτον, ἔφησεν, ἀπελθὼν κράτησον· ἐγὼ γὰρ πάνυ θυ- 18 μοῦμαι. Χαλεπὰ ἢ ταῦτα καὶ δυσμίμητα φαίη τις ἄν· οἶδα κἀγώ. Πειρατέον δ' ἐς ὅσον 16. οἷόν τε ἐστὶ, τούτοις τοῖς παραδείγμασι χρωμένους τὸ πολὺ τῆς ἀκρατοῦς καὶ μαινομένης ὑφαιρεῖν ὀργῆς· δεῖ γὰρ ἐς τἄλλα ἐναμίλλους τῶν ἐκείνων ἔσμεν ἕτ' ἐμπειρίας, ἔτε καλοκἀγαθίας· ἀλλ' οὐδὲν ἧττον ἐκείνων, ὥσπερ θεῶν ἱεροφάνται καὶ δαδοῦχοι 17. τῆς σοφίας ὄντες, ὅσα πέρ ἐστιν ἐν δυνατῷ, 19 ταῦτα μιμεῖσθαι καὶ ἐπιχειρεῖν 18. ἐπιχειρεῖμεν. Τὸ τοίνυν

13. *Socrates* eſt exemplum hominis, qui plane non commotus eſt ad iram: *Archytas* autem & *Plato*, licet non ἀόργητοι fuerint, manus tamen ſuas continuerunt, conſiderantes, quam male plerumque ea, quæ irati facimus, cedere ſoleant.

14. Archytas.

15. Metaleplis eſt: *plorares* pro *verberibus te ita afficerem, ut plorares.*

chytæ Tarentini & Platonis facta. Ille quum a bello, in quo exercitum duxerat, reverſus agrum offendiſſet ob incuriam vitium contraxiſſe, accerſito colono, Male, inquit, tecum ageretur, niſi ego admodum ira exarſiſſem. Plato ſervo guloſo & impuro iratus, vocato filio ſororis ſuæ Speuſippo, Hunc tu, inquit, verbera: ego enim animo ſum valde commotus. Dicat aliquis: difficilia ſunt hæc, neque ad imitandum proclivia. Fateor. Sed tamen his exemplis utendum eſt, ſummisque conandum viribus, ut abundantiam intemperatæ inſanientisque iræ aboleamus. Nam neque aliis in rebus eorum æquamus vel peritiam vel virtutem: nihilominus veluti deorum quorundam ſacerdotes ac facigeri ſapientiæ, facta eorum, ubi fieri poteſt, imitari ſectarique nitimur. De

16. Ὅτι ἐν τέ ἐϛι ſignificat *fieri poteſt*: εἰς ὅσον ὅτιόν τέ ἐϛι, *in quantum fieri poteſt.*

17. Δαδοῦχοι vocabantur *ſacerdotes Cereris*, quod facem in ipſius ſacris præferrent, a δαΐς, *fax.*

18. Xylander, cum περιπνίζειν huc non quadret, περιχνίζειν legendum eſſe putat.

τοίνυν τῆς γλώττης κρατεῖν, περὶ τούτου γὼ, ὥσπερ ὑπεθέμην, εἰπεῖν λοιπὸν, εἴ τις μικρὸν ϗ φαῦλον ὑπερέλιπε, πλεῖον διαμαρτάνῃ τοῦ δέοντος. Σοφὸν γὼ ἔυκαιρος σιγὴ ϗ παντὸς λόγου κρείττων. Καὶ διὰ τοῦτο, μοὶ δοκεῖ, τὰς μυστηριώδεις τελετὰς 19. οἱ παλαιοὶ καθέδειξαν, ἵνα ἐν ταύταις σιωπᾷν ἐθισθέντες, ἐπὶ τὴν τῶν ἀνθρωπίνων μυστηρίων πίστιν τε ἀπὸ τῶν θεῶν 20. μεταφέρωμεν φόβον. Καὶ γὼ αὖ σιωπήσας μὲν ἀδὴς μετενόησε, λαλήσαντες δὲ παμπληθεῖς. Καὶ τὸ μὲν σιγηθὲν ἐξειπεῖν ῥᾴδιον, τὸ δὲ ῥηθὲν ἀναλαβεῖν ἀδύνατον. Μυρίους δ' ἔγωγε οἶδα ἀνηκέστοις μεγίσταις συμφοραῖς περιπεσόντας διὰ τὴν τῆς γλώττης ἀκρασίαν. Ὧν τοὺς μὲν ἄλλους παραλείπω, ἑνὸς ἢ δυοῖν τύχοι ἕνεκεν ἐπιμνησθήσομαι. Τοῦ γὼ φιλαδέλφου 21. γήμαντος τὴν ἀδελφὴν Ἀρσινόην, Σωτάδης 22. ἐπῴδων, Εἰς ὀχ ὁσίην τρυπαλιὴν τὸ κέντρον ὠθεῖς, ἐν δεσμωτηρίῳ πολλοὺς κατεστάθη χρόνους, ϗ τῆς ἀναίρου λαλιᾶς ὀ μεμπτὴν ἔδωκε δίκην. Ἵνα ἢ γέλωτα παράσχῃ τοῖς ἄλλοις, αὐτὸς πολὺν χρόνον ἔκλαυσεν.

Ἐνά-

---

19. Ita vocabantur *Eleusinia* & alia sacra, in quibus quæ agerentur, summo silentio occultabantur.

20. Post Θεῶν supple *μυστηρίων*.

21. Ptolemæus Philadelphus rex Ægypti fuit ob extructam bibliothecam celebris.

Sächsische Landesbibliothek – Staats- und Universitätsbibliothek Dresden http://digital.slub-dresden.de/id372407722/94 gefördert von der Deutschen Forschungsgemeinschaft DFG

frænanda lingua reſtat ut dicamus, quam rem qui exigui momenti aut vilem putat, plurimum a vero aberrat. Tempeſtivum enim ſilentium res eſt ſapiens, ac quavis oratione potior. Eaque, opinor, de cauſa priſci myſtica ſacra inſtituerunt, ut in his taciturnitati adſueſcentes ad fidem humanorum arcanorum metum deorum transferremus. Et quidem tacuiſſe neminem pœnituit, dixiſſe permultos: ac quod tacitum fuit, facile datur eloqui, quod dictum eſt, indictum fieri nullo pacto poteſt. Sexcenta auditu me percepiſſe memini exempla eorum, qui ob linguæ licentiam in graviſſimas inciderunt calamitates, quorum reliquis omiſſis unum duntaxat atque alterum pro ſpecimine adducam. Quum Ptolemæus Philadelphus ſororem ſuam Arſinoem in uxorem duxiſſet, Sotades, quod ei dixiſſet, ipſum in nequaquam licitum foramen intrudere aculeum, in carcere per longum tempus contabuit, pœnamque dedit importunæ loquacitatis non indignam, qui ut aliis riſum moveret, multum ipſe flevit

22. Poëta Cretenſis laſcivus ac impudens.

Sächsische Landesbibliothek – Staats- und Universitätsbibliothek Dresden http://digital.slub-dresden.de/id372407722/95 gefördert von der Deutschen Forschungsgemeinschaft DFG

27 Ἐνάμιλλα δὲ τούτοις καὶ σύζυγα καὶ Θεόκριτος ὁ σοφιστὴς εἰπέ τε καὶ ἔπαθε, καὶ πολὺ δεινότερα. Ἀλεξάνδρου γὰρ πορφυρᾶς ἐσθῆτας κελεύσαντος κατασκευάζειν τοὺς Ἕλληνας, ἵνα ἐπανελθὼν, τὰ ἐπινίκια τοῦ πολέμου τοῦ κατὰ τῶν βαρβάρων θύσειε, καὶ τῶν ἐθνῶν μετὰ κεφαλὴν 23. εἰσφερόντων ἄργυρον, Πρότερον μὲν, ἔφησεν, ἠμφισβήτουν, νῦν δὲ ᾔσθημαι σαφῶς, ὅτι ὁ πορφύρεος 24. Ὁμήρου θάνατος οὗτός ἐστιν· ἐξ ὧν ἐχθρὸν
28 ἐκτήσατο τὸν Ἀλέξανδρον. Ἀντίγονον 25. δὲ τὸν βασιλέα τῶν Μακεδόνων ἑτερόφθαλμον ὄντα, τὴν πήρωσιν προφέρων, εἰς οὐ μετρίαν ὀργὴν κατέστη-
29 σε. Τὸν γὰρ ἀρχιμάγειρον Εὐτροπίωνα, γεγεννημένον ἐν τάξει ἐκπέμψας, παραγενέσθαι πρὸς αὐτὸν ἠξίου, καὶ λόγον δοῦναι καὶ λαβεῖν· ταῦτα δὲ ἀπαγγέλλοντος ἐκείνου πρὸς αὐτὸν, καὶ πολλάκις προσιόντος, Εὖ οἶδα, ἔφησεν, ὅτι ὠμόν με θέλεις τῷ κύκλωπι παραθέσθαι· ὀνειδίζων τῷ μὲν,
30 ὅτι πηρὸς, τῷ δὲ, ὅτι μάγειρος 26. ἦν. Κἀκεῖνος, Τοιγαροῦν, εἰπὼν, τὴν κεφαλὴν οὐχ ἕξεις, ἀλλὰ

23. Kopfgeld / Hauptschatzung.

24. Ita appellatur apud *Homerum Il. ε. v. 83. mors sanguinolenta*; nam sanguis ob colorem a poëtis *purpureus* dici solet.

25. Antigonus, qui, quod unoculus esset ab *Ælia-no V. H. XII, 43.* κύκλωψ, & a *Polybio V, 67.* μονόφθαλμος cognominatur, per 18. an-

flevit temporis. His æqualia & consentanea, immo graviora multo passus est Theocritus Sophista. Quum enim Alexander Græcis mandaret, ut purpureas sibi vestes pararent, quippe domum reversus e bello sacrificium de parta e barbaris victoria peracturus, eoque nomine gentes pecuniam viritim contribuerent, ajebat Theocritus: se aliquando dubitasse, nunc autem liquido sentire, hoc ipsum esse purpuream, quam Homerus dixisset, mortem: qua voce Alexandrum sibi inimicum reddidit. Idem Antigonum, Macedoniæ regem altero carentem oculo, quum vitium hoc ei exprobrasset, ad iram non mediocrem provocavit. Jubebat is Eutropionem coquorum principem, qui munus aliquod gesserat, ad se venire ac rationes secum conferre: quod quum hic ei renunciaret, ac sæpius accederet: Scio, inquit Theocritus, quod me crudum vis cyclopi apponere: huic quod coquus, illi, quod unoculus esset, exprobrans. Et Eutropio, Ergo, ait, tu capi-

nos post Alexandri M. obitum in Macedonia regnavit.

26. Notum est, coquos ob contumaciam & jactan-

Sächsische Landesbibliothek – Staats- und Universitätsbibliothek Dresden http://digital.slub-dresden.de/id372407722/97 gefördert von der Deutschen Forschungsgemeinschaft DFG

λὰ τῆς ἀθυροστομίας ταύτης ϗ μανίας δώσεις δίκην, ἀπήγγειλε τὰ εἰρημένα τῷ βασιλεῖ, ϗ
31 ὁ μὲν πέμψας ἀνεῖλε τ̅ Θεόκριτον. Παρὰ πάντα ἢ ταῦτα, ὅπερ ἐστὶν ἱεροπρεπέστατον, συνεθιστέον τοὺς παῖδας τἀληθῆ λέγειν· τὸ γὰρ ψεύδεσθαι, δουλοπρεπὲς, ϗ πᾶσιν ἀνθρώποις μισεῖσθαι ἄξιον, ϗ οὐδὲ μετρίοις δούλοις συγγνωστόν.
32 Ταῦτα μὲν οὖν οὐκ ἐνδοιάσας, οὐδὲ μελλήσας περὶ τῆς τ̅ παίδων εὐκοσμίας ϗ σωφροσύνης διείλεγμαι· περὶ ἢ τοῦ ῥηθήσεσθαι μέλλοντος ἀμφίδοξός εἰμι ϗ διχογνώμων· ϗ τῇδε κἀκεῖσε κλίνων, ὡς ἐπὶ πλάστιγγος, πρὸς οὐδέτερον ῥέψαι δύναμαι· πολὺς δ' ὄκνος ἔχει μὲ ϗ τῆς εἰσηγήσεως ϗ τῆς ἀποτροπῆς τοῦ πράγματος. Ἀποτολμητέον οὖν ὅμως εἰπεῖν αὐτό· τί οὖν τοῦτό ἐστι;
33 Πότερα δεῖ τοὺς ἐρῶντας τ̅ παίδων ἐᾶν τούτοις συνεῖναι ϗ συνδιατρίβειν, ἢ τοὐναντίον εἴργειν αὐτοὺς ϗ ἀποσοβεῖν τ̅ πρὸς τούτους ὁμιλίας προσῆ-
34 κεν. Ὅταν μὲν γὰρ ἀποβλέψω πρὸς τοὺς πατέρας αὐθεκάστους 27. ϗ τ̅ τρόπον ὀμφακίας, ϗ

tiam, qua plerumque hæc natio prædita erat, aliis olim ludibrio fuisse.

27. Ab αὐτὸς, *ipse*, & ἕκαστος, *singuli*, der alles nach seinem Kopff haben will. Intelliguntur patres nimis severi & duri, qui adolescentes cum philosophis aliisque bonis viris ipsos aman-

capite mulctaberis, easque dabis loquacitatis istius tuæ atque insaniæ pœnas: ac regi rem renunciavit, qui & misit, qui Theocritum interficerent. Præter hæc omnia assuefaciendi sunt pueri, ut vera dicant, qua in re summa est sanctimonia. Mentiri enim servile est, dignumque apud omnes homines odio, ac ne mediocribus quidem servis ignoscendum. Atque hæc quidem de pueris decore & ad modestiam instituendis hactenus nihil dubitans aut ambigens disserui. Quod restat dicendum, dubium me tenet, ancipitemque in deliberando adfert curam: ac quasi in trutina positus in utramque partem momentis impellor, neutri insistere valeo: valdeque cunctor rei hujus vel autor fieri, vel dissuasor. Audendum tamen est, & eloquenda res. Est autem hæc quæstio, an amatores puerorum sinere debeamus uti eorum consuetudine, an vero potius ab iis arcere. Quum enim intueor in patres suo sensu omnia meti-

tibus, a quibus nihil mali metui potest, conversari nolunt. Cæterum hoc vocabulum in interpretatione, quæ verbum pro verbo reddit, male exponitur *suum cuique tribuentes.*

Sächsische Landesbibliothek – Staats- und Universitätsbibliothek Dresden http://digital.slub-dresden.de/id372407722/99 gefördert von der Deutschen Forschungsgemeinschaft DFG

ϗ στρυφνοὺς, οἳ διὰ τὴν τῶν τέκνων ὕβριν οὐκ ἀνεκτὴν νομίζουσι τὴν τῶν ἐρώντων ὁμιλίαν, εὐλαβοῦμαι
35 ταύτης εἰσηγητὴς γενέσθαι ϗ σύμβουλος. Ὅταν δ' αὖ πάλιν ἐνθυμηθῶ 28. τὴν Σωκράτην 29, τὴν Πλάτωνα, τὴν Ξενοφῶντα, τὴν Αἰσχίνην, τὴν Κέβητα, τὴν πάντα χορὸν ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν, οἳ τοὺς ἄρρενας ἐδοκίμασαν ἔρωτας, ϗ τὰ μειράκια προήγαγον ἐπί τε παιδείαν ϗ δημαγωγίαν 30, ϗ τὴν ἀρετὴν τῶν τρόπων, πάλιν ἕτερος γίνομαι, ϗ κάμ-
36 πτομαι πρὸς τὴν ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν ζῆλον. Μαρτυρεῖ δὲ τούτοις Εὐριπίδης οὕτω λέγων·

Ἀλλ' ἔστι δή τις ἄλλος ἐν βροτοῖς ἔρως,
Ψυχῆς δικαίας, σώφρονός τε κἀγαθῆς.

37 Τὸ δὴ τοῦ Πλάτωνος σπουδῇ ϗ χαριεντισμῷ μεμιγμένον οὐ παραλειπτέον· ἐξεῖναι γάρ φησι, δεῖν τοῖς ἀριστεύσασιν, ὃν ἂν βούλωνται τῶν καλῶν 31. φιλῆσαι· τοὺς μὲν οὖν τῆς ὥρας ἐπιθυμοῦντας ἀπελαύνειν προσῆκε, τοὺς δὲ τῆς ψυχῆς ἐραστὰς ἐγκρίνειν μετὰ τὸ σύνολον· ϗ τοὺς μὲν Θήβη-

28. *Aor. 1. conj. P.* ab ἐνθυμέομαι, non autem *præsens* a quodam ἐνθυμηθέω, ut in editione recenti asseritur.

29. Hic amavit Alcibiadem, ut e *Nepote* constat. De ejus amoribus quatuor Dissertationes scripsit *Maximus Tyrius*.

metientes, moribusque crudos & auſteros, qui conſuetudinem amatorum ob contumeliam liberorum intolerabilem putant, vereor ejus autor eſſe atque ſuaſor. Rurſus quum in mentem venit Socratis, Platonis, Xenophontis, Æſchinis, Cebetis, totiusque chori iſtorum virorum, qui maſculos approbaverunt amores, adoleſcentulosque produxerunt ad doctrinam, popularem rationem, morumque honeſtatem, ſententiam muto, flectorque admiratione & æmulatione iſtorum virorum. Atque his quidem etiam Euripides teſtimonio hoc favet:

Sed eſt & alter inter mortales amor,
Juſtique, caſtique animi ſcilicet, ac probi.

Non tamen omittenda eſt Platonis ſententia, quæ ſeriæ rei admixtam habet urbanitatem: ait enim permiſſum debere eſſe iis, qui rem præclare geſſerint, ut quemcunque velint, oſculentur. Etenim arcendi ſunt, qui pulcritudinem corporis ſpectant:

G animæ

30. Adminiſtrationem reip. ſeu regimen populi.

31. Verba ſubſequentia oſtendunt, hæc ita eſſe interpretanda: *ut, quemcunque bonum* (non formoſum) *velint, ament* ſive *oſculentur.*

Sächsische Landesbibliothek – Staats- und Universitätsbibliothek Dresden http://digital.slub-dresden.de/id372407722/101 gefördert von der Deutschen Forschungsgemeinschaft DFG

Θήβησι 1. καὶ τοὺς Ἠλιδι φευκτέον ἔρωτας, καὶ τὸν ἐκ Κρήτης 2. καλούμενον ἀρπαγμόν· τοὺς δ' Ἀθήνησι δὲ τοὺς ἐν Λακεδαίμονι ζηλωτέον, δὲ 3. τὰ παίδων μιμητέον. Περὶ μὲν οὖν τούτων, ὅπως ἕκαστος αὐτὸς ἑαυτὸ πέπεικεν, ἄτοπος ὑπολαμβανέτω.

Κεφ. ιέ.

1 Ἐγὼ δ', ἐπειδὴ περὶ τῆς τῶν παίδων εὐταξίας εἴρηκα καὶ κοσμιότητος, καὶ ἐπὶ τὴν τῶν μειρακίων ἡλικίαν ἤδη μεταβήσομαι μικρὰ παντάπασιν
2 εἰπών. Πολλάκις γὰρ κατεμεμψάμην τοὺς μοχθηρῶν ἐθῶν γεγονότας εἰσηγητὰς, οἵτινες τοῖς μὲν παισὶ παιδαγωγοὺς καὶ διδασκάλους ἐπέστησαν, τὴν δὲ τῶν μειρακίων ὁρμὴν ἄνετον ἅπασαν νέ-
3 μεσθαι. Δέον αὖ τοὐναντίον πλείω παιδὸς τούτων
4 εὐλάβειαν καὶ φυλακήν, ἢ τῶν παίδων. Τίς γὰρ οὐκ οἶδεν, ὅτι τὰ μὲν τῶν παίδων πλημμελήματα μικρὰ καὶ παντελῶς εἰσιν ἰάσιμα; παιδαγωγῶν ἴσως ὀλιγωρία, καὶ διδασκάλων παρὰ ἀγωγὴν 4.
5 ἀγνωσία. Τὰ δὲ τῶν ἤδη νεανισκευομένων ἀδικήμα-

1. Thebæ fuerunt civitas Bœotiæ, Elis Arcadiæ.
2. Nisi fallor, *Vvo Villiomarus in Animadversionibus ad Titii locos controversos* dicit, ἐκ Κρήτης ἁρπαγμὸν, cum non sit proverbium, perperam ab Erasmo inter illa referri. Sed liber iste *Vv. Vill.* hoc est *Jos. Scaligeri* jam non est ad manus.
3. Xylander in variis lectionibus annotat, verba καὶ τὰ παίδων μιμητέον in aliquot codicibus non legi,

animæ autem amatores omnino deligendi: & amores quidem, quales Thebis sunt & Elide, & quæ e Creta vocatur raptio, fugiendi, æmulandi autem qui Athenis sunt & Spartæ. Sed hac de re quisque suam sequatur sententiam.

Cap. XV.

Ego de puerorum moderatione & decoro hactenus loquutus, de adolescentia porro pauca omnino subjiciam. Sæpenumero enim vituperavi malarum consuetudinum introductores, qui quum pueris pædagogos & magistros præfeciissent, adolescentum impetus passi sunt libere ferri: quum contra hi majore, quam pueri, cura atque custodia fuerint regendi. Quis enim nescit, puerorum peccata exigua, planeque emendabilia esse? profecta scilicet a pædagogorum contemptu, aut quod magistrorum institutioni aliquando non obtemperarint. At jam ex ephebis egredientium

sed relictum inane spatium, omninoque locum corruptum esse.

4. Ita Xylander legere mavult, quam παιδαγωγῆς, licet & hæc lectio utcunque tolerari possit.

μαλα πολλάκις ὑπερφυᾶ γίνε) καὶ σχέτλια, ἀμελρία γαστρὸς, καὶ κλοπαὶ πατρώων χρημάτων, καὶ κύβοι, καὶ κῶμοι, καὶ πότοι, καὶ παρθένων ἔρωτες, καὶ γυναικῶν οἰκοφθορίαι γαμετῶν. Οὐκοῦν τὰς τούτων ὁρμὰς ταῖς ἐπιμελείαις δεσμεύειν καὶ κατέχειν προσῆκεν· ἀταμίευτον γὰρ τὸ ἡδονῶν ἡ 7 ἀκμὴ 5, καὶ σκιρτητικὸν, καὶ χαλινῶ δεόμενον. Ὥσθ' οἱ μὴ τὴν ἡλικίας ταύτης ἐῤῥωμένως ἀντιλαμβανόμενοι, τῇ διανοίᾳ 6. διδόντες ἐξουσίαν ἐπὶ τὰ ἀδικήματα λανθάνουσι.

Κεφ. ιε'.

1 Δεῖ τοίνυν τοὺς ἔμφρονας παῖδας παρὰ τοῦτον μάλιστα τὸν καιρὸν φυλάττειν, ἐγρηγορέναι, σωφρονίζειν τοὺς μειρακίσκους, διδάσκοντας, ἀπειλοῦντας, δεομένους, συμβουλεύοντας, ὑποισχνουμένους, παραδείγματα δεικνύντας τὰ μὲν διὰ φιληδονίαν συμφοραῖς περιπεσόντων, τὰ δὲ διὰ καρτερίαν ἔπαινον καὶ δόξαν ἀγαθὴν περιποιησα- 2 μένων. Δύο γὰρ ταῦτα ὥσπερεὶ στοιχεῖα τῆς ἀρετῆς εἰσιν, ἐλπὶς τε τιμῆς, καὶ φόβος τιμωρίας· ἡ μὲν γὰρ ὁρμητικωτέρους πρὸς τὰ κάλλιστα τῶν ἐπιτηδευμάτων, ἡ δὲ ὀκνηροὺς πρὸς τὰ φαῦλα τῶν ἔργων ἀπεργάζεται.

Κεφ.

---

5. Ἡ ἀκμὴ est *adoleſcentia*.

6. *Muretus* qui, neſcio quo fundamento nixus, li-

peccata ſæpenumero ingentia fiunt & atrocia: ingluvies ventris, furta pecuniæ paternæ, alea, comeſſationes, potationes, virginum amores, adulteria. Quapropter juveniles impetus accuratis rationibus vinciri ac compeſci convenit. Eſt enim vigor illius ætatis incontinens voluptatum, laſcivitque, & fræno opus habet: & qui ætatem iſtam non magnopere regendam ſuſcipiunt, imprudentes animo licentiam, qua ad flagitia feratur, concedunt.

Cap. XVI.

Ergo cordatis parentibus ſub id temporis maxime vigilandum eſt, ut cuſtodiant adoleſcentes, ac intra modeſtiæ fines contineant, docendo, minando, rogando, conſulendo, pollicendo, exempla demonſtrando cum eorum, quos voluptatum ſtudium in miſeriam conjecit, tum qui abſtinentia laudem ſibi gloriamque paraverunt. Hæc enim duo quaſi elementa ſunt virtutis, ſpes honoris, & metus pœnæ: quorum illa incitatiores ad pulcherrima ſtudia, hic ſegniores ad vitia reddit.

bellum hunc Plutarchi eſſe negat, legendum putat τῇ ἀνοίᾳ *Var. Lect. Lib. XIV. c. 1.*

Sächsische Landesbibliothek – Staats- und Universitätsbibliothek Dresden http://digital.slub-dresden.de/id372407722/105 gefördert von der Deutschen Forschungsgemeinschaft DFG

Κεφ. ιζ'.

1 Καὶ καθόλου δὲ ἀπείργειν προσήκει τοὺς παῖ-
2 δας τῆς πρὸς τοὺς πονηροὺς ἀνθρώπους συνουσίας. Ἀ-
3 ποφέρονται γάρ τι τῆς τούτων κακίας. Τοῦτο δὲ
παρήγγελλε καὶ Πυθαγόρας 7. αἰνίγμασιν, ἅπερ
ἐγὼ παραθεὶς ἐξηγήσομαι· καὶ γὰρ ταῦτα πρὸς
ἀρετῆς κτῆσιν συμβάλλεται ῥοπὴν οὐκ ἐλαχίστην.
4 Οἷον, μὴ γεύεσθαι μελανούρων· 8. τοῦτ' ἐστι, μὴ
συνδιατρίβειν μέλασιν ἀνθρώποις διὰ κακοή-
5 θειαν. Μηδὲ ζυγὸν ὑπερβαίνειν· ὅτι δεῖ τῆς δι-
καιοσύνης πλεῖστον ποιεῖσθαι λόγον, καὶ μὴ ταύ-
6 την ὑπερβαίνειν. Μηδὲ ἐπὶ χοίνικα 9. καθίσαι·
φεύγειν ἀργίαν, καὶ προνοεῖν, ὅπως τὴν ἀναγκαί-
7 αν παρασκευάσωμεν τροφήν. Μὴ παντὶ ἐμβάλ-
λειν δεξιάν· ἀντὶ τοῦ, προχείρως οὐ δεῖ συναλ-
8 λάσσειν. Μὴ φορεῖν στενὸν δακτύλιον· ὅτι δεῖ
τὸν βίον 10. ἐπιτηδεύειν, καὶ μὴ δεῖν δεσμῷ προσ-
9 άπτειν αὐτόν. Πῦρ σιδήρῳ μὴ σκαλεύειν·

ἀντὶ

7. Pythagoras præcepta nonnulla ænigmatibus involvit ita obscuris, ut in explicatione eorum viri docti rarissime consentiant.

8. Μελάνουρος piscis est a nigredine caudæ nomen habens. Hoc symbolum adduxit Plutarchus ad illustranda ea, quæ §. 1. dixerat: reliqua, licet huc non pertineant, hac occasione tamen e cæteris Pythagoræ symbolis selegit, & interpretatus est.

Cap. XVII.

In universum vero malorum consuetudine hominum prohibendi sunt pueri: nam affricatur illis aliquid inde vitii. Atque hoc etiam Pythagoras suis monuit præceptorum involucris, quæ ego adducam atque evolvam: momentum enim ad virtutem conferunt non minimum. Tale est, non gusta quibus nigra est cauda: significat enim, non consuescendum cum hominibus, ob malitiam nigris. Stateram ne transgrediaris: summam docet habendam esse rationem justitiæ, neque ejus fines exeundum. Chœnici non insidie: fugere jubet ignaviam, ac prospicere de necessario victu. Non cuivis injice dextram: hoc vult, non temere esse cum quoque contrahendum. Angustum annulum non gesta: id est, vitæ genus liberum sectare, nec vinculo temetipsum obstringe. Ignem gladio

9. Χοῖνιξ est *cibus diurnus, qui servis dabatur, seu mensuræ genus, quo cibum illum dimetiebantur.* *Hieronymus* Symbolum hoc ita explicat: *non esse curam gerendam victus crastini.* Sed *Plutarchus* contrarium innui existimat. Qua ex re obscuritas horum symbolorum satis patet.

10. Absque dubio post βίον ponendum est ἐλεύ-

ἀντὶ τοῦ, μὴ ἐρεθίζειν θυμούμενον, ἀ γὰρ προσ-
10 ῆκεν, ἀλλ' ὑπείκειν τοῖς ὀργιζομένοις. Μὴ ἐ-
σθίειν καρδίαν· μὴ βλάπτειν τὴν ψυχὴν ταῖς
11 φροντίσιν αὐτὴν καταρύχοντα. Κυάμων ἀ-
πέχεσθ' ὅτι ἀ δεῖ πολιτεύεσθ'. 11. Κυαμευταὶ γὰρ
ἦσαν ἔμπροσθεν αἱ ψηφοφορίαι, δι' ὧν πέρας ἐ-
12 πετίθεσαν 12. ταῖς ἀρχαῖς. Σιτίον εἰς ἀμίδα
μὴ ἐμβάλλειν· ἐπισημαίνει γὰρ 13, ὅτι εἰς πο-
νηρὰν ψυχὴν ἀσεῖον λόγον ἐμβάλλειν ἀ προσῆκεν.
Ὁ μὲν γὰρ λόγος τροφὴ διανοίας ἐστί· τοῦτον δ'
13 ἀκάθαρτον ἡ πονηρία ποιεῖ τῶν ἀνθρώπων. Μὴ
ἐπισρέφεσθ' 14. ἐπὶ τὰς ὁδοὺς ἐλθόντας, τοῦτ' ἐστὶ
μέλλοντας ἀποθνήσκειν· καὶ τὸν ὅρον τοῦ βίου πλη-
σίον ὄντα ὁρῶντας, φέρειν εὐκόλως, καὶ μὴ ἀθυμεῖν.
Ἀνακάμψω δὲ ἐπὶ τὴν ἐξ ἀρχῆς τοῦ λόγου ὑπό-
14 θεσιν. Ἀπάντων μὲν γὰρ, ὅπερ ἔφην, τῶν πονη-
ρῶν ἀνθρώπων ἀπάγειν δεῖ τοὺς παῖδας, μά-
15 λιστα δὲ τῶν κολάκων. Ὥσπερ γὰρ πολλάκις καὶ

πρὸς

θεον, ut est in variis lectionibus Xylandri: alias sensus exinde vix poterit erui.

11. Pythagoras a regendis civitatibus totum se ad cognitionem rerum transtulit: quæ vita tranquilla quidem est & jucunda, sed rebuspublicis parum utilis.

12. Quibus magistratus deferebantur & abrogabantur.

Sächsische Landesbibliothek – Staats- und Universitätsbibliothek Dresden http://digital.slub-dresden.de/id372407722/108 gefördert von der Deutschen Forschungsgemeinschaft DFG

non ſcrutare: hoc dicit, iratos non eſſe irritandos, eſt enim hoc indecorum, ſed iis concedendum. Cor ne edas: vult animam curis non eſſe affligendam. Fabis abſtine: hoc eſt, reip. adminiſtrationem vita. Nam olim magiſtratus per ſuffragia fabis lata creabantur. Cibum in matulam non injice: præcipit pravo animo non eſſe elegantem orationem committendam. Eſt enim oratio cibus animi, quem immundum humana reddidit perverſitas. Ad fines ubi perveneris, non revertito: monet, quum moriendum eſt, & finem vitæ inſtare videmus, æquo id animo eſſe ferendum, ac citra mœrorem. Sed eo, unde digreſſa fuit, noſtra ſe referat oratio. Sunt itaque pueri ab omnibus, ut dixi, malis hominibus abſtinendi, maxime autem ab adulatoribus. Quod enim identidem & multis dicere parentibus conſuevi, nunc quoque affirmo:

13. Γὰϱ hoc loco reddi poteſt *nimirum.*

14. Plutarcho ἐπιϛϱέΦεσθαι idem hoc loco eſt, quod *velle reverti.* Quam interpretationem paulo violentiorem eſſe, & aliud quidpiam ſub hoc involucro latere, mihi quidem ſine ullo negotio aliquis perſuaſerit.

Sächsische Landesbibliothek – Staats- und Universitätsbibliothek Dresden http://digital.slub-dresden.de/id372407722/109 gefördert von der Deutschen Forschungsgemeinschaft DFG

πρὸς πολλοὺς τῶν πατέρων διατελῶν λέγω, καὶ νῦν
ἂν εἴποιμι· γένος οὐδέν ἐστιν ἐξωλέστερον, οὐδὲ
μᾶλλον καὶ θᾶττον ἐκτραχηλίζον τὴν νεότητα, ὡς
16 τῶν κολάκων. Οἱ καὶ τοὺς πατέρας καὶ τοὺς παῖδας
προῤῥίζους ἐκτρίβουσι, τῶν μὲν τὸ γῆρας ἐπίλυπον,
τῶν δὲ τὴν νεότητα ποιοῦντες, τῶν δὲ συμβουλευμά-
των δέλεαρ 15. ἀφύλακτον 16. προτείνοντες τὴν
17 ἡδονήν. Τοῖς παισὶ τοῖς πλουσίοις οἱ πατέρες
νήφειν παραινοῦσιν, οἱ δὲ μεθύειν· σωφρονεῖν, οἱ
δὲ ἀσελγαίνειν· φυλάττειν, οἱ δὲ δαπανᾶν· φι-
18 λεργεῖν, οἱ δὲ ῥαθυμεῖν. Στιγμὴ χρόνου πᾶς ὁ
βίος ἐστὶ, λέγοντες, ζῆν καὶ οὐ παραζῆν 17. προσ-
19 ήκει. Τί δὲ φροντιστέον ἡμῖν τῶν τοῦ πατρὸς ἀπει-
λῶν; κρονόληρος 18. καὶ σοροδαίμων 19. ἐστὶ, καὶ
μετέωρον αὐτὸν ἀράμενοι τὴν ταχίστην ἐξοίσομεν·
20 Καθῆκε δέ τις καὶ χαμαιτύπην, καὶ προηγώγευσε
γαμετὴν, καὶ τὰ τῶν πατέρων ἐφόδια τοῦ γήρως
21 περικέκοφε καὶ σεσύληκε. Μιαρὸν τὸ φῦλον, ὑ-
πο-

15. Δέλεαρ est *invitamentum, quo aves & pisces decipiuntur.* Alludit ad illud Platonis, quod *Cicero* citat *de Senect. cap. 13. Divine Plato escam malorum voluptatem appellat, quod ea videlicet homines capiantur, ut hamo pisces.*

16. Ἀφύλακτος hoc loco dicitur, *cujus blanditiis non facile obsistimus*, ut *Cicero* loquitur *loco cit.*

17. Homo, qui non fruitur vita sua, παραζῆν di-

genus hominum adulatoribus peſtilentius nullum eſt, neq; quod magis ac celerius juvenes in perniciem præcipitet. Illi enim & parentes & natos radicitus perdunt,& inter conſulendum eſca voluptatis difficulter evitabili illicientes,parentum ſenectutem juxta & filiorum juventutem dolorum plenam reddunt.Divitibus liberis parentes ſobrietatem commendãt,adulatores ebrietatem: illi continentiam,hi libidinem : illi parſimoniam, hi prodigalitatem : induſtriam illi, hi ignaviam. Punctum, ajunt adſentatores, temporis eſt tota noſtra vita: frui ea,non abuti ad alias res convenit. Quid attinet nos minas patris curare? delirus eſt & alterum pedẽ jam in ſepulchro habet,mox illum ſublimem arreptum efferemus. Non deſunt ex iis,qui & ſcorta ſubmittant,& nuptas proſtituant: & quæ parentibus erant ſenii viatica intervertant atque rapiant. Impuri ſunt iſti homines, amicitiæ ſimulatores, libertatis

citur : cujusmodi vita in Anthologia βίος ἄβιος apppellatur.

18. Ἀκρόνος, *Saturnus*, & λῆρος, *ineptiæ*: ſignificat *hominem ætatis vitio deſipientem & Saturni more*, qui Deus ſenex & ſtolidus fingitur, *delirantem*.

19. Ἀ σορὸν, *ſepulchrum*, & δαίμων, *larva* ſeu *ſpectrum*.

ποκριταὶ φιλίας, ἄγευστοι παῤῥησίας, πλουσίων μὲν κόλακες, πενήτων δὲ ὑπερόπται, ὡς ἐκ λυρικῆς 20. τέχνης ἐπὶ τοὺς νέους ἀγόμενοι, σεσηρότες 21, ὅθ' οἱ τρέφοντες γελῶσι, καὶ ψυχῆς 22 ὑποβολιμαῖα καὶ νόθα μέρη βίου 23, πρὸς δὲ τὸ τῶν πλουσίων νεῦμα ζῶντες, τῇ τύχῃ μὲν ἐλεύθεροι, τῇ προαιρέσει δὲ δοῦλοι, ὅταν δὲ μὴ ὑβρίζονται, τότε ὑβρίζεσθαι δοκοῦντες· ὅτι μὴ μάτην παρατρέφονται.

22 Ὥστε εἴ τῳ μέλει τῶν πατέρων τῆς τῶν τέκνων εὐαγωγίας, ἐκδιωκτέον τὰ μυσαρὰ ταῦτα θρέμ-
23 ματα 24. Ἐκδιωκτέον δὲ καὶ τὰς τῶν συμφοιτητῶν μοχθηρίας· καὶ γὰρ οὗτοι τὰς ἐπιεικεστάτας φύσεις ἱκανοὶ διαφθείρειν εἰσί.

Κεφ. ιή.

1 Ταῦτα μὲν οὖν καλὰ καὶ συμφέροντα· ἃ δὲ 2 μέλλω λέγειν, ἀνθρώπινα 25. Οὐ γὰρ αὖ πάλιν τοὺς πατέρας ἔγωγε ἀξιῶ τελέως σκληροὺς καὶ τρα-

χεῖς

20. Lyrici poëtæ in carminibus ſuis plerumque nimium adulari ſolebant: quo nomine præcipue Simonides apud antiquos male audit. *v. Schmid. ad Pind. Iſthm. εἴδ. 2. & Perizonium atque Kuhnium ad Ælian. V. H. VIII, 2. itemque Eraſm. Adag. IV, 8, 54.* Weſthuſius putat, ideo comparari adulatores cum lyricis, quod utrique aures delectare ac demulcere, hi ſuavitate ſoni, illi verborum blandimentis ſtudeant.

tis imperiti, divitum adulatores, pauperum contemptores, veluti lyrica quadam arte ad adoleſcentes decipiendos inſtructi, ad riſum eorum, qui ipſos alunt, labia in riſum deducentes, animæ ſubdititiæ ac vitæ ſpuriæ partes, ad nutum divitum viventes, fortunæ ſtatu liberi, inſtituto ſervi, ac ſe contumelia affici putantes, ſi non tractentur contumelioſe, ſed fruſtra alantur. Quare ſi quis eſt pater ſolicitus de bene educandis liberis, fœdũ hoc pecus domo ejiciat. Amoliatur etiam diſcipulorũ pravos mores, qui ſatis habent virium ad corrumpendũ vel optima ingenia.

Cap. XVIII.

Atq; hæc quidem præclara ſunt & utilia: quæ ſubdam humana ſunt. Nam & parentes viciſſim ego nolim usquequaq; duro eſſe & aſpero

21. Diducto ore cachinnantes, quando juvenes, qui ipſos alunt, ſaltem leviter rident.

22. Quid ſibi hæc verba velint, ego quidem non perſpicio. Puto locum corruptum eſſe. Si χῆς ψυχῆς deletum fuerit, bene res ſeſe habebit.

23. Societatis humanæ.

24. In interpretatione, quæ verbum de verbo exprimit, redditur *alimenta*: at θρέμμα hoc loco non *alimentum* ſignificat, ſed *id quod alitur*.

25. Ita dicuntur *peccata leviora*, quæ homini ob im-

χεῖς εἶναι τὴν φύσιν, ἀλλὰ πολλαχῶ καὶ συγχω-
ρῆσαί τινα τῷ νεωτέρῳ τ' ἁμαρτημάτων, καὶ ἐαυ-
3 τὸς ἀναμιμνήσκειν, ὅτι ἐγένοντο νέοι. Καὶ
καθάπερ ἰατροὶ τὰ πικρὰ τ' φαρμάκων τοῖς
γλυκέσι χυμοῖς καταμιγνύντες, τὴν τέρψιν ἐπὶ
τὸ συμφέρον πάροδον ἔυρον, ὕτω δεῖ τὸς πα-
τέρας τὴν τ' ἐπιτιμημάτων ἀπωθορμίαν τῇ προ-
ότ τι μιγνύναι καὶ τοτὲ μὲν ταῖς ἐπιθυμίαις τῶν
παίδων ἀφιέναι καὶ χαλάσαι τὰς ἡνίας, τοτὲ δ'
αὖ πάλιν ἀντιτείναι· καὶ μάλιστα μὲν εὐκόλως
4 φέρειν τὰς ἁμαρτίας. Εἰ δὲ μήγε, προσοργι-
5 σθέντας ταχέως ἀποφλεγμῆναι. Μᾶλλον γὰ
6 ὀξύθυμον εἶναι δεῖ τ' παῖδα, ἢ βαρύθυμον. Ὡς
τόγε δυσμενές καὶ δυσκαταλλακτον μισοπονίας
7 ἐ μικρὸν τεκμήριόν ἐστι. Καλὸν δὲ ἔνια τ' ἁμαρ-
τημάτων μηδὲ εἰδέναι δοκεῖν, ἀλλὰ τὸ τῦ γήρως
ἀμβλυῶττον καὶ δύσκωφον ἐπὶ τὰ γιγνόμενα με-
ταφέρειν, ὡς ἔνια τῶν πραττομένων ὁρῶντας μὴ
8 ὁρᾶν δοκ, καὶ μὴ ἀκούειν ἀκούοντας. Φίλων ἁμαρ-
τήματα φέρομεν, τί θαυμαστὸν, ἐπὶ τέκνων; 27. δοῦ-
λων πολλάκις περιπαλαίντων μέθην οὐκ ἐξη-
9 λέγξαμεν. Ἐφείσω ποτὲ, ἀλλὰ καὶ χορήγησον·
ἥγαν-

becillam omnium naturam facile condonantur.

26. Etiam hic locum habet illud Eliſabethæ regi-
næ Britannorum: *Video, taceo.*

27. Argumentatur a minori ad majus: *Si amico.*

ro ingenio, sed sæpenumero eos qvorundam peccatorum gratiam facere adolescentibus, sibique ipsis suam adolescentiam revocare in memoriam. Ac quemadmodum medici amara medicamenta dulcibus succis permiscentes, oblectatione ad utilitatem sibi accessum aperiunt: ita convenit parentes reprehensionum severitatem lenitate temperare: & interdum habenas cupiditatibus filiorum laxare, interdum adstringere: & maxime quidem peccata æquo animo ferre. Ubi tamen fieri id nequit, dare operam, ut concepta ob delictum ira celeriter deflagret. Præstat enim patris iras subitas esse, quam graves: quia infensus & implacabilis animus patris non leve est argumentum odii erga liberos. Conducibile est etiam, nonnulla peccata liberûm simulare parentes, se non animadvertere: quumque sub senectutem visus soleat auditusque hebescere, eo istam sensuum imbecillitatem transferre, ut videntes quædam, quæ aguntur, non videant, audientesque non audiant. Amicorum delicta toleramus: quid mirum si etiam liberorum? quando etiam servorum crapulam ebrietatemque sæpe non reprehendimus. Parcus

ali-

ἠγανάκτησάς ποτε, ἀλλὰ ϗ σύγγνωθι· ἐβουκόλησέ ποτε δι' οἰκέτου, τὴν ὀργὴν κάτεχε· ἐξ ἀγροῦ ποτε ζεῦγος ἀφείλετο, ἦλθέ ποτε χθιζῆς μέθης ἀποπνέων, ἀγνόησον· μύρων ἀπόζων, σίγησον. Οὕτω σκιρτῶσα νεότης πωλοδαμνεῖ) 28.

Κεφ. ιθ'.

1 Πειρατέον δὲ τοὺς τῶν ἡδονῶν ἥττους ϗ πρὸς τὰς ἐπιτιμήσεις δυσηκόους γάμῳ καταζεῦξαι.
2 Δεσμὸς γὰρ οὗτος τῆς νεότητος ἀσφαλέστατος.
3 Ἐγγυᾶσθαι δὲ δεῖ τοῖς υἱοῖς γυναῖκας μήτε εὐγενεστέρας πολλῷ, μήτε πλουσιωτέρας· τὸ γὰρ, τὴν
4 κατὰ σαυτὸν ἔλα 29, σοφόν. Ὡς οἵγε μακρῷ κρείττους ἑαυτῶν λαμβάνοντες, οὐ τῶν γυναικῶν ἄνδρες, τῶν δὲ προϊκῶν δοῦλοι λανθάνουσι γινόμενοι.

Κεφ. κ'.

1 Βραχέα δὲ προσθεὶς αὐτοῖς, περιγράψω τὰς
2 ὑποθήκας. Πρὸ πάντων γὰρ δεῖ τοὺς πατέρας τῷ μηδὲν ἁμαρτάνειν, ἀλλὰ πάντα ἃ δεῖ πράττειν, ἐναργὲς ἑαυτοὺς παράδειγμα τοῖς τέκνοις παρέχειν, ἵνα πρὸς τὸν τούτων βίον ὥσπερ κάτοπτρον ἀποβλέποντες, ἀποτρέπωνται τῶν αἰσχρῶν

rum, imo & servorum delicta ferimus, cur non idem etiam in liberis, quos longe majoris æstimare debemus, faciamus?

28. Non solum reprehendendo sed etiam connivendo.

29. Pueri inter ludendum sibi invicem acclama-

aliquando fuisti, fac etiam impensas: indignatus es aliquando, ignosce vicissim: delusit te aliquando servi usus opera, iram cohibe: par boum ex agro abduxit, venit aliquando hesternam olens crapulam, dissimula: unguentum redolet, tace. Sic lasciviens domatur adolescentia.

Cap. XIX.

Danda porro est opera, ut qui voluptatibus nimis dediti sunt & reprehensionibus minus obtemperantes, matrimonio devinciantur: quod est tutissimum juventutis vinculum. Uxores autem filiis despondebunt, quæ neque nobilitate generis, neque divitiis multum eos superent. Sapienter enim dictum est: Tibi congruentem versa. Et qui multo se præstantiores ducunt uxores, non mariti earum, sed dotis servi sua imprudentia fiunt.

Cap. XX.

His pauca quædam si adjecero, finem præceptis imponam. Ante omnia debent parentes nihil peccando omniaque pro officii rationibus agendo, evidens sese liberis exemplum præbere: ut in istorum ii vitam tanquam in speculum intuentes, a turpi-

Sächsische Landesbibliothek – Staats- und Universitätsbibliothek Dresden http://digital.slub-dresden.de/id372407722/117 gefördert von der Deutschen Forschungsgemeinschaft DFG

3 σχρῶν ἔργων καὶ λόγων. Ὡς οἵτινες τοῖς ἁμαρ-
τάνουσιν ἑαυτοῖς ἐπιτιμῶντες, τοῖς αὐτοῖς ἁμαρτή-
μασι περιπίπτουσιν, ἐπὶ τῶν ἐκείνων ὀνόματι
4 λανθάνουσιν ἑαυτῶν κατήγοροι γιγνόμενοι. Οἱ
δ' ὅλως 30. φαύλως ζῶντες καὶ τοῖς δικαίοις παρ-
ρησίαν ἄγουσιν ἐπιτιμᾶν, μή τοίγε δὴ τοῖς υἱοῖς.
5 Χωρὶς δὲ τούτων γένοιντο ἂν αὐτοῖς τῶν ἀδικη-
6 μάτων σύμβουλοι καὶ διδάσκαλοι. Ὅπου γὰρ γέ-
ροντες εἰσὶν ἀναίσχυντοι, ἐνταῦθ' ἀνάγκη καὶ νέους
7 ἀναιδεστάτους εἶναι. Πειρατέον δὴ εἰς τὸ τῶν τέ-
κνων σωφρονισμὸν 31. πάνθ' ὅσα προσῆκεν ἐπιτη-
δεύειν, ζηλώσαντας τὴν Εὐρυδίκην, ἥτις Ἰλλυρὶς
ὖσα καὶ τελβάρβαρος 32, ὅμως ἐπὶ τῇ μαθήσει
8 τῶν τέκνων ὑπὲρ τὴν ἡλικίας ἥψατο παιδείας. Ἰ-

καν-

bant: τὴν κα]ὰ σαυτὸν ἔλα, ſupple βέμβικα, *convenientem tibi (turbinem) verſa.* Hæc puerorum verba Pittacus ad conjugium tranſtulit, ubi par pari nubere debet: Incommode admodum, fatente *Henr. Stephano in Annot. ad Chil. I, 8, 1.* Eraſmus & alii ſupplendum exiſtimant γυναῖκα: non enim dici poteſt γυναῖκα ἐλάειν pro ἄγεσθαι. Itaque hæc verba ad conjugium adplicari debent, non ſupplendo γυναῖκα, ſed per ſimilitudinem, hoc modo: *Sicut pueri convenientem ſibi turbinem ſumunt, ita vir etiam convenientem ſibi uxorem eligere debet.* Sic dura illa conſtructio, quæ ex Eraſmi explicatione oritur, evitari poteſt.

bus dictis factisque avertantur. Etenim qui peccata filiorum increpantes ipsi in eadem prolabuntur vitia, ii se non sentiunt sub illorum nomine semetipsos accusare. Quorum vero tota vita turpis est, ii ne servos quidem objurgandi libertatem sibi relinquunt, nedum filios. Quo accedit, quod tales patres scelerum consultores ac doctores suis sunt filiis. Ubi enim senes sunt impudentes, necesse est ibi adolescentes quoque inverecundissimos esse. Ergo ad decoram liberorum educationem quæcunque conducere possunt, in iis elaborandum est, æmulatione Eurydices, quæ quum Illyria esset & plus quam barbara mulier, tamen, ut filios docere posset, provecta jam ætate disciplinis animum studiumque applicuit. Cujus quantus fuerit erga liberos

Cæterum ἔλα est imperativus ab ἐλάω, non ab ἔλω pro ἔλαε, quod *Vir CL.* nemini, qui græcam linguam primis saltem labris attigerit, persuadebit.

30. Præferenda est lectio, quæ in Xylandri variis lectionibus reperitur: τὸ δὲ ὅλον Φάυλως &c.

31. Σωφρονισμὸς est *moderatio cupiditatum.*

32. Ut *ter beatus* pro *maxime beatus.*

Sächsische Landesbibliothek – Staats- und Universitätsbibliothek Dresden http://digital.slub-dresden.de/id372407722/119 gefördert von der Deutschen Forschungsgemeinschaft DFG

καλῶς δὲ ἀὐτῆς τὴν φιλοτεχνίαν σημαίνῃ τὸ γράμμα, ὅπερ ἀνέθηκε Μούσαις·

Εὐρυδίκη Ἱεραπολίτις τόνδ' 33. ἀνέθηκε
Μούσαις, ἔνισον ψυχῇ ἑλοῦσα πόθον·
Γράμματα γὰρ, μνημεῖα λόγων μήτηρ γεγαῦα
Παίδων ἠβώντων, ἐξεπόνησε μαθεῖν.

Κεφ. κα'.

Τὸ μὲν δὴ πάσας τὰς προειρημένας συμπεριλαβεῖν 34. παραινέσεις, εὐχῆς ἴσως 35. ἔργον ἐστί· τὸ δὲ τὰς πλείους ζηλῶσαι, καὶ αὐτὸ μὲν εὐμοιρίας 36. δεόμενόν ἐστι, καὶ πολλῆς ἐπιμελείας, ἀνυστὸν δ' ὂν ἀνθρωπίνῃ φύσει καθέστηκε.

Τέλος.

---

33. Τόνδε nihil habet, quod ſibi reſpondeat. *Johannes Mezlerus* hoc diſtichon ita reddidit: *Eurydice Hierapolitana hanc telam Muſarum concepto amore poſuit.* Videtur legiſſe: Ταῖς Μούσαις ἴσόν. Quæ lectio mihi magnopere placet.

34. Singula hæc præcepta conjunctim exequi.

35. Alii legunt: εὐχῆς μᾶλλον ἴσως, ἢ παραινέσεως ἔργον ἐστί. Sed ita vocabulum παραίνεσις paucis interjectis verbis repetitur.

36. Ad exequenda omnia præcepta, quæ in hoc libro traduntur, divitiis opus eſt: de quo ſupra *XI, 8. ſqq.* Huc pertinet verſus, qui apud Ariſtotelem reperitur: Τέχνη τύχην ἔστερξε, καὶ τύχη τέχνην, *Ars amat fortunam, fortuna artem.*

Sächsische Landesbibliothek – Staats- und Universitätsbibliothek Dresden
http://digital.slub-dresden.de/id372407722/120
gefördert von der Deutschen Forschungsgemeinschaft DFG

ſuos amor, ſatis declarat inſcriptio ab ea Muſis conſecrata, cujus hic eſt ſenſus:

Quo deſiderio, Muſæ, noviſtis, amarit
Doctrinæ veſtræ munera, quoque animo
Eurydice ſtudio flagrans Hierapolietis,
Quæ grato vobis dedicat hæc animo:
Nam mater, natis jam pubeſcentibus, auſa eſt
Theſaurum ſophiæ diſcere litterulas.

Cap. XXI.

Enimvero omnia, quæ expoſuimus, ut in unum concurrant atque ſimul conjungantur, optari fortaſſis rectius poteſt, quam mandari. Pleraque vero præcepta ſequi & imitari, res quidem hæc ipſa eſt felicitatem requirens magnamq; accurationem, poteſt tamen humana præſtari natura.

F I N I S.

Atque hæc in præſentia ad præſtantisſimum libellum annotare voluimus, meliora forſitan daturi, ſi ſubſidiis neceſſariis fuiſſemus inſtructi: nam, ut modo dictum eſt, τύχη & τέχνη arctisſimo vinculo continentur.

INDEX

INDEX ANALYTICUS.

Ἀγαπῶσαι, nom. pl. fœm. præſ. part. A. ab ἀγαπάω, diligo.
ἀγνόησον, aor. 1 imperat. A. ab ἀγνοέω, neſcio.
αἰσθομένων, gen. pl. aor. 2 part. M. ab αἰσθάνομαι, intelligo.
αἴτοιη, attice ſ. æolice pro αἰτοῖ, 3 ſing. præſ. opt. A. ab αἰτέω, peto.
ἀκούσας, aor. 1 part. A. ab ἀκούω, audio.
ἀμεληθεῖσα, nom. ſing. fœm. aor. 1 part. P. ab ἀμελέω, negligo.
ἀμελήσας, aor. 1 part. A. ab eod.
ἀμοιρήσας, aor. 1 part. A. ab ἀμοιρέω, careo.
ἀναβάντα, acc. ſing. aor. 2 part. A. ab ἀναβαίνω, adſcendo.
ἀναχάμψω, fut. 1 ind. A. ab ἀναχάμπτω, redeo.
ἀναχραγεῖν, aor. 2. inf. A. ab ἀναχράζω, clamo.
ἀναλαβεῖν, aor. 2. inf. A. ab ἀναλαμβάνω, recipio.
ἀναπληρώσομεν, 1 pl. fut. 1 ind. A. ab ἀναπληρόω, impleo.
ἀνέθηκε, 3 ſing. aor. 1 ind. A. ab ἀνατίθημι, adpono.
ἀνεῖλε, 3 ſing. aor. 2, ind. A. ab ἀναιρέω, occido.
ἀντίβαινε, 3 ſing. imperf. ind. A. ab ἀντιβαίνω, contra eo.
ἀντιλακτίσαι, aor. 1 inf. A. ab ἀντιλακτίζω, recalcitro.
ἀντιτεῖναι, aor. 1 inf. A. ab ἀντιτείνω, retraho.
ἀπαγαγίσθαι, aor. 2 inf. M. ab ἀπάγω, abduco.
ἀπαλλάξομαι, fut. 1 ind. M. ab ἀπαλλάττομαι, deſino.
ἀπαντῆσαι, aor. 1 inf. A. ab ἀπαντάω, occurro.
ἀπέβησαν, 3 pl. aor. 2 ind. ab ἀποβαίνω, evado.
ἀπέδωκε, 3 ſing. aor. 1 ind. A. ab ἀποδίδωμι, tribuo.
ἀπελθὼν, aor. 2 part. ab ἀπέρχομαι, abeo.
ἀπέφηνε, 3 ſing. aor. 1 ind. A. ab ἀποφαίνω, demonſtro.
ἀπήγγειλε, 3 ſing. aor. 1 ind. A. ab ἀπαγγέλλω, annuncio.
ἀπήγξαλο, 3 ſing. aor. 1 ind. M. ab ἀπάγχω, ſtrangulo.
ἀπηλάθη, 3 ſing. aor. 1 ind. P. ab ἀπελαύνω, abigo.
ἀποβαῖεν, pro ἀποβαίησαν, 3 pl. aor. 2 opt. ab ἀποβαίνω, evado.

ἀπο-

ἀποβίβηκε, 3 sing perf. ind. ab eod.
ἀποβλέψω, aor. 1 conj. A. ab ἀποβλέπω, respicio.
ἀπολίσθω, acc. sing. fut. 1 part. A. ab ἀπόλλυμι, perdo.
ἀπολωκεκώς, perf part. A. ab eod.
ἀποφλεγμῆναι, aor. 1 inf. A. ab ἀποφλεγμαίνω, deferveo.
ἀράμενοι, nom. pl. aor. 1 part. M. ab ἄϊρω, tollo.
ἀρίστευσαν, dat pl. aor. 1 part. A. ab ἀριστεύω, excello.
ἀρνήσειν, aor. 1 opt P. ab ἀρνέομαι, nego.
ἄρξασθαι, aor. 1 inf. M. ab ἄρχομαι, incipio.
ἄρξωμαι, aor. 1 conj. M. ab eod.
ἀφείλετο, 3 sing aor. 2 ind. M. ab ἀφαιρέω, aufero.
ἀφεὶς, aor. 2 part. A. ab ἀφίημι, dimitto.
ἀφιέναι, præs. inf. A. ab eod.
Γεγαῦῖα, fœm perf. part. M à γίνομαι, fio, nascor.
γεγεννήκασι, 3 pl. perf. ind. A. a γεννάω, gigno.
γεγενημένον, neutr. perf. part. P. ab eod.
γεγονόσι, dat. pl. perf. part. M. a γίνομαι, fio, nascor.
γεγονότας, acc. pl. ab eod.
γέγραπται, 3 sing. perf. ind P. a γράφω, scribo.
γέγραφα, perf. ind. A. ab eodem.
γεγυμνασμένοις, dat. pl perf. part. P. a γυμνάζω, exerceo.
γενέσθαι, aor. 2 inf. M. a γίνομαι, fio, nascor.
γένοιτο, 3 sing. aor. 2 opt. M. ab eod.
γενόμενος, aor. 2 part. M. ab eod.
γεωργηθεῖσα, fœm. aor. 1 part. P. a γεωργέω terram colo.
γήμαιτο, gen. sing. aor. 1 part A. a γαμέω, uxorem duco.
γνῶναι, aor. 2 inf. A. a γινώσκω, cognosco.
Δεηθέντος, gen. sing aor. 1 part. P. a δέομαι, peto.
δεήσειεν, æolice pro δεήσαιεν, 3 pl aor. 1 opt. a δέω, opus habeo;
δεθέντες, nom. pl. aor. 1 part. P. a δέω, ligo.
δείξας, aor. 1 part. A. δείκνυμι, monstro.
διαλεναίμενος, aor. 1 part. M a διαλέγω, contendo.
διαφῆκε, 3 sing. aor. 1 ind. A. a διαφίημι, dimitto.
διδάξαιμεν, 1 pl. aor. 1 opt. A. a διδάσκω, doceo.
διείλεγμαι, attice pro διαλέλεγμαι, perf. ind. P. a διαλέγω, disfero.
διενοεῖτο, 3 sing. imperf. ind. M a διανοέομαι, mentem intendo.

διήρηλαι, 3 sing. perf. ind. P. a διαιρέω, divido.
διώξαιεν, 3 pl. aor. 1 opt. A. a διώκω persequor.
δοκιμάσαι, aor. 1 inf. A. a δοκιμάζω, probo.
δοκιμάσειε, æolice pro δοκιμάσαι, 3 sing. aor. 1 opt. A. ab eod.
δόξαιμι, aor. 1 opt. A. a δοκέω, videor.
δόξειε, æolice pro δόξαι, 3 sing. ab eod.
δῦναι, aor. 2 inf. A. a δίδωμι, do.
δυνηθέιλα, acc. sing aor. 1 part. P. a δύναμαι, possum.
δυνηθῶμεν, 1 pl. aor. 1 conj. P. ab eod.
δώσειν, fut 1 inf. A. a δίδωμι, do.
δώσεις, 2 sing. fut. 1 ind. A. ab eod.
Ἐβεκόλησε, 3 sing. aor. 1 ind A. a βεκολέω, defraudo.
ἐγγραφθέιλες, nom. pl. aor. 1 part. P. ab ἐγγράφω, inscribo.
ἐγένελο, 3 sing. aor. 2 ind. M. a γίνομαι, fio.
ἐγρηγορέναι, perf. inf. M. a γρηγορέω, vigilo.
ἐδοκίμασαν, 3 pl. aor. 1 ind. A. a δοκιμάζω, probo.
ἔδωκε, 3 sing aor. 1 ind. A. a δίδωμι, do.
ἐζημίωσαν, 3 pl. aor. 1 ind. A. a ζημιόω, mulcto.
ἔθηκε, 3 sing. aor. 1 ind. A. a τίθημι, pono.
ἐθιθθείλες, nom. pl. aor. 1 part. P. ab ἐθίζω, adsuefacio.
εἶασαν, 3 pl. aor. 1 ind A. ab ἐάω sino.
εἶδον, aor. 2 ind. A. ab εἴδω, scio, video.
εἰδόλες, nom. pl. perf. part. A. ab eod.
εἶεν, pro εἶησαν, 3 pl. præs. opt. ab εἰμὶ, sum.
εἴη, 3 sing. ab eod.
εἶναι, præs. inf. ab εἰμὶ, sum.
εἶπον, aor. 2 ind. A. ab ἔπω, dico.
εἴρηκα, perf. ind. A. ab ἐρέω, dico.
εἰρημένων, gen. pl. perf. part. P. ab eod.
εἰρήθω, 3 sing perf. imperat P. ab eod.
εἴρηλαι, 3 sing. perf. ind. P. ab eod.
εἴσελθε, aor. 2 imperat. ab εἰσέρχομαι, ingredior.
εἰώθαμεν, 1 pl. perf. ind M. ab ἔθω, soleo.
ἔκκειλαι, 3 sing. præs. ind. M. ab ἔκκειμαι, jaceo.
ἔκλαυσε, 3 sing. aor. 1 ind. A. a κλαίω, fleo.
ἐκπέμψας, aor. 1 part. A. ab ἐκπέμπω, emitto.
ἐκλήσαλο, 3 sing. aor. 1 ind. M. a κλάομαι, possideo.

ἐλά-

ἐλάκτισε, 3 sing. aor. 1 ind. A. a λακτίζω, calcitro.
ἑλοῦσα, fœm. aor. 2 part. A. ab αἱρέω, capio.
ἐλπίσασι, dat. pl aor. 1 part. A. ab ἐλπίζω, spero.
ἔμαθον, aor. 2 ind. A. a μανθάνω, disco.
ἔμελλον, imperf. ind. A. a μέλλω, futurus sum.
ἐμίγνυντο, 3 pl. imperf. ind. P. a μίγνυμι, misceo.
ἐμυθολόγησαν, 3 pl. aor. 1 ind. A. a μυθολογέω, fabulor.
ἐνδοιάσας, aor. 1 part. A. ab ἐνδοιάζω, dubito.
ἐνέθηκε, 3 sing. aor. 1 ind. A. ab ἐντίθημι, indo.
ἐνθυμηθῶ, aor. 1 conj. P. ab ἐνθυμέομαι, reputo.
ἐνοικῆσαι, aor. 1 inf. A. ab ἐνοικέω, inhabito.
ἐξανδραποδισάμενοι, aor. 1 part. M. ab ἐξανδραποδίζω, sub potestatem redigo.
ἐξαργηθεῖσα, fœm. aor. 1 part. P. ab ἐξαργέω, otiosum relinquo.
ἐξειπεῖν, aor. 2 inf. A. ab ἐξείπω, eloquor.
ἕξεις, 2 sing. fut. 1 ind. A ab ἔχω, habeo.
ἐξεπόνησε, 3 sing aor. 1 ind. A ab ἐκπονέω, elaboro.
ἐξέφερε, 3 sing. imperf. ind. A. ab ἐκφέρω, effero.
ἐξέχεαν, 3 pl aor. 1 ind. A. ab ἐκχέω, effundo.
ἐξηγήσομαι fut. 1 ind. M. ab ἐξηγέομαι, explico.
ἐξηλέγξαμεν, 1 pl. aor. 1 ind. A. ab ἐξελέγχω, arguo.
ἐξήνεγκε, 3 sing. aor. 1 ind. A. ab ἐκφέρω, profero, effero.
ἐξοίσομεν, 1 pl. fut. 1 ind. A. ab eod.
ἔοικε, 3 sing perf M. attice pro ἔοικε ab εἴκω, similis sum.
ἐόντα, pro ὄντα, acc. sing. præs. part. ab εἰμὶ, sum.
ἔπαθε, 3 sing. aor. 2 ind. A. a πάσχω, patior.
ἐπανελθὼν, aor. 2 part. ab ἐπανέρχομαι, redeo.
ἐπεδείκνυε, 3 sing. imperf. ind A. ab ἐπιδείκνυμι, monstro.
ἐπίδωκε, 3 sing. aor. 1 ind. A. ab ἐπιδίδωμι, addo, cresco.
ἐπίσχωψε, 3 sing. aor. 1 ind. A. ab ἐπισχώπτω, irrideo.
ἐπίσησαν, 3 pl aor 2 ind. A. ab ἐφίσημι, præficio.
ἐπέλιθεσαν, 3 pl. imperf ind. A. ab ἐπιλίθημι, propono.
ἐπιβλέψας, aor. 1 part. A. ab ἐπιβλέπω, inspicio.
ἐπιμνηθήσομαι, fut. 1 ind. P. ab ἐπιμνάομαι, commoro.
ἐπιῤῥώσομεν, 1 pl. fut. 1 ind. A. ab ἐπιῤῥώννυμι, corroboro.

ἐπιτεῖναι, aor. 1 inf. A. ab ἐπιτείνω, intendo.
ἐπιτρέψαντες, nom. pl. aor. 1 part. A. ab ἐπιτρέπω, committo.
ἐπολιτεύσατο, 3 sing. aor. 1 ind. M. a πολιτεύομαι, in rep. versor.
ἐρωτηθείς, aor. 1 part P. ab ἐρωτάω, interrogo.
ἐρωτήσας &c. gen. sing. aor. 1 part. A. ab eod.
ἐσκέφθαι, perf. inf. P. a σκέπτομαι, considero.
ἐσκιαγραφημένων, acc. sing. fœm. perf. part. P. a σκιαγραφίω, in umbra educo.
ἔσονται, 3 pl. fut. 1 ind. ab εἰμὶ, sum.
ἔσπειρε, 3 sing. aor. 1 ind. A. a σπείρω, semino.
ἔσται, per syncopen pro ἔσεται, 3 sing. fut. 1 ind. ab εἰμὶ, sum.
ἐτύγχανε, 3 sing. imperf. ind. A a τυγχάνω, sum, consequor.
εὑρέθη, 3 sing aor. 1 ind P. ab εὑρίσκω, invenio.
ἕυρον, aor. 2 ind. A. ab eod.
εὐφρανθῶσιν, 3 pl. aor. 2 conj. ab εὐφραίνομαι, gaudeo.
ἐφείσω, 2 sing. aor. 1 ind. M. a. φείδομαι, parco.
ἔφη, 3 sing. aor. 2 ind. A. a φημὶ, dico.
ἔφησε, 3 sing. aor. 1 ind. A. ab eod.
ἐχορήγησε, 3 sing aor. 1 ind. A. a χορηγέω, præbeo.
Ζηλῶσαι, aor. 1 inf A. a ζηλόω, æmulor.
ζηλώσαντας, acc. pl. aor. 1 part. A. ab eod.
ζῆν, attice pro ζᾶν, præs. inf. a ζάω, vivo.
ζῶντες, nom. pl. præs. part. ab eod.
Ἤγαγε, 3 sing. aor. 2 ind. attice pro ἦγε, ab ἄγω, duco.
ἠγανάκτησας, 2 sing. aor. 1 ind. A. ab ἀγανακτέω, indignor.
ἤιξε, 3 sing aor. 1 ind A. ab αἴσσω, irruo.
ἠμέλουν, imperf. ind. A. ab ἀμελέω, negligo.
ἠμφισβήτουν, imperf. ind. A ab ἀμφισβητέω, dubito.
ἠξίου, 3 sing imperf. ind. A ab ἀξιόω, dignor, puto, peto.
ἠξιώσαντες, 2 pl. aor. 1 ind. A. ab eod.
ἤρετο, 3 sing. aor. 2 ind. M. ab ἔρομαι, interrogo.
ἤσθημαι, perf. ind. P. ab αἰσθάνομαι, sentio.
ἥψατο, 3 sing aor 1 ind. M. ab ἅπτομαι, tango.
Θρέψουσι, 3 pl fut. 1 ind. A. a τρέφω, alo.
θρέψωσι, 3 pl. aor. 1 conj. A. ab eod.
θυμωθείς, aor. 1 part. P. a θυμόομαι, irascor.

θύ-

Sächsische Landesbibliothek – Staats- und Universitätsbibliothek Dresden
http://digital.slub-dresden.de/id372407722/126
gefördert von der Deutschen Forschungsgemeinschaft DFG

θύσεις, æolice pro θύσας, 3 sing. aor. 1 opt. A. a θύω, sacrifico.

Ἴδοι, 3 sing. aor. 2 opt. A. ab εἴδω, scio, video.

ἰδὼν, aor. 2 part. A. ab eod.

ἴσω, per syncop. pro ἰσάζω, 3 sing. præs. imp. A. ab ἵστημι, scio.

Καθίσηκε, 3 sing. perf. ind. A. a καθίστημι, constituo.

καθῆκε, 3 sing. aor. 1 ind. A. a καθίημι, subdo.

καθίσαι, aor. 1 inf. A. a καθίζω, sedeo.

καλίσας, aor. 1 part. A. a καλέω, voco.

καμφθίντες, nom. pl. masc. aor. 1 part. P. a κάμπτω, flecto.

καταβληθῇ 3 sing. aor. 1 conj. P. a καταβάλλω, jacio.

καταζεῦξαι, aor. 1 inf. A. a καταζεύγνυμι, conjungo.

καταθεῖο, 2 sing aor. 2 opt. M. a καταθίημι, appono.

καταθεὶς, aor. 1 part. A. ab eod.

καταθλίσασι, dat. pl. aor. 1 part. A. a καταθλίω pugno.

καταλαβὼν, aor. 2 part. A. a καταλαμβάνω, deprehendo.

καταλείψετε, 2 pl. fut. 1 ind. A. a καταλείπω, relinquo.

καταμάθοις, 2 sing. aor. 2 opt. A. a καταμανθάνω, addisco.

καταμεμελετηκέναι, perf. inf. A. a καταμελετάω, curam gero.

καταπτύσεις, æol. seu att. pro καταπτύσαι, 3 sing. aor. 1 opt. A. a καταπτύω, despuo.

καταλυχεῖν, aor. 2 inf. A. a καταλυγχάνω, consequor.

κατέβαλε, 3 sing. aor. 2 ind. A. a καταβάλλω, dejicio.

κατέδειξαν, 3 pl. aor. 1 ind. A. a καταδείκνυμι, ostendo, instituo.

κατεμεμψάμην, aor. 1 ind. M. a καταμέμφομαι, vitupero.

κατεπροΐξατο, 3 sing. aor. 1 ind. M. a καταπροΐσσομαι, impune fero.

κατισάπη, 3 sing. aor. 2 ind. P. a καταθήπω, putrefacio.

κατέστη, 3 sing. aor. 2 ind. A. a καθίστημι, constituo.

κατέστησε, 3 sing aor. 1 ind. A. ab eod.

κελεύσαντος, genit. sing aor. 1 part. A. a κελεύω, jubeo.

κεράσαι, aor. 1 inf. A. a κεράννυμι, misceo.

κεχερσωμένην, acc sing fœm. perf. part. P. a χερσόω, vasto.

κλαυθμυρίσασι, 3 pl. aor. 1 conj. A. a κλαυθμυρίζω, fleo.

κρημνήσωσι, 3 pl. aor. 1 conj. A. a κρήμνημι, præcipito.

κρέ-

κρότησον, aor. 1 imperat. A a κροτέω, pulso.
Λαβεῖν, aor. 2 inf. A. a λαμβάνω, sumo.
λαβὼν, aor. 2 part. A. ab eod.
λάβωσι, 3 pl. aor. 2 conj. A. ab eod.
λάθωσι 3 pl. aor. 2 conj A. a λανθάνω, lateo.
λακτίσαντος, gen sing. aor. 1 part. A. a λακτίζω, calcitro.
λαλήσαντες, nom. pl. aor. 1 part. A. a λαλέω, loquor.
λειφθῇ, 3 sing. aor. 1 conj. P. a λείπω, relinquo.
λυθεῖεν, 3 pl. aor. 1 opt. P. pro λυθείησαν, a λύω, solvo.
Μαθεῖν, aor. 2 inf. A. a μανθάνω, disco.
μαθέτω, 3 sing. aor. 2 imperat. A. ab eod.
μάθῃς, 2 sing aor. 2 conj. A ab eod.
μαθήσῃ, 2 sing. fut. 1 ind. M. ab eod.
μείναντες, nom. pl. aor. 1 part. A. a μένω, maneo.
μελλήσας, aor. 1 part A. a μέλλω, cunctor.
μεμιγμένον perf part. P. a μίγνυμι, misceo.
μέμνημαι, perf. ind. P. a μιμνήσκω, commemoro.
μεταβήσομαι, fut. 1 ind. a μεταβαίνω, transgredior.
μετενόησε, 3 sing aor. 1 ind A. a μετανοέω, resipisco, pœnitet me.
μίξαι, aor. 1 inf. A. a μίγνυμι, misceo.
Οἶδα, perf. ind M. ab εἴδω, scio.
ὀλιγωρηθέντα, nom. pl. neutr. aor. 1 part. P. ab ὀλιγωρέω, negligo.
ὁμιλήσαντες nom. pl. aor. 1 part. A. ab ὁμιλέω, conversor.
οὖσα, fœm. præs part. ab εἰμὶ, sum.
Παθὼν, aor. 2 part. A. a πάσχω, patior.
παιδεύσωσι, 3 pl. aor. 1 conj. A. a παιδεύω, instituo.
παραγενέσθαι, aor. 2 inf. M. a παραγίνομαι, adsum.
παραδόντες, nom. pl. aor. 2 part. A. a παραδίδωμι, trado.
παραθεὶς, aor. 2 part. A. a παρατίθημι, adpono.
παραθέσθαι aor. 2 inf. M. ab eod.
παρακαλέσασθαι, 1 pl. aor. 1 opt. A. a παρακαλέω, adhortor.
παραλιπὼν, aor. 2 part A a παραλείπω, relinquo.
παραλύσας, aor. 1 part. A. a παραλύω, dissolvo.
παρασκευάσωμεν, 1 pl. aor. 1 conj A. a παρασκευάζω, præparo.
παρεστῆσαι, aor. 1 inf. A. a παρίστημι, sisto.
παρασχεῖν, aor. 2 inf. A a παρέχω, præbeo.

πε-

παράσχῃ, 3 sing.aor. 2 conj. A. ab eod.
παραλιθέασι, jonice pro παραλιθεῖσι, 3 pl. præs. ind. A. a παραλίθημι, appono.
παραλυχόντ@, gen. sing. aor. 2 part A. a παραλυγχάνω, casu obvenio.
παρελίσθαι, aor. 2 inf M. a παραιρέω, aufero.
παρίσχοντο, 3 pl. aor. 2 M. a παρίχω, præbeo.
παρεφορτισάμην, aor. 1 ind. M. a παραφορτίζομαι, de onere subduco.
παρεωρᾶτο, 3 sing. imperf. ind. P. contracte pro παρωράετο, e præponitur attice, a παροράω, negligo.
παρήγγειλε, 3 sing. aor. 1 ind. A. a παραγγέλλω, annuncio.
παροικήσῃς, 2 sing. aor. 1 conj. A. a παροικέω, cohabito.
παρόντων, gen. pl. neutr. præs. part. a πάρειμι, adsum.
πέμψας, aor. 1 part. A a πέμπω, mitto.
πέπεικε, 3 sing. perf. ind. A a πείθω, persuadeo.
πεπλασμένη, fœm. perf. part. P. a πλάττω, fingo.
πεποιηκόσι, nom pl. masc. perf. part. A. a ποιέω, facio.
περιγράψω, fut. 1 ind. A. a περιγράφω, circumscribo.
περικέκοφε, 3 sing. perf. ind. A. a περικόπτω, minuo.
περιπεσόντων, gen. pl. aor. 2 part. a περιπίπτω, incido.
περιπλεῦσαι, aor. 1 inf. A. a περιπλέω, circumnavigo.
περιποισαμένων, gen. pl. aor. 1 part. M. a περιποιέω, comparo.
πέφυκε, 3 sing. perf. ind A. a φύω, nascor.
ποιῆσαι, aor. 1 inf. A. a ποιέω, facio.
ποιήσαιντο, 3 pl. aor. 1 opt. M. ab eod.
ποιησάμενοι, nom. pl. masc. aor. 1 part. M. ab eod.
ποιήσονται, 3 pl. fut. 1 ind M. ab eod.
προβεβιωμένων, gen. a προβεβιώμενα, vita anteacta: quod est a perf. part P. verbi προβιόω.
προδεδωκόσι, nom. pl. perf. part. A. a προδίδωμι, ante do.
προειρημένας, acc. pl. fœm. perf. part. P. a προερέω, ante dico.
προέλοιτο, 3 sing. aor. 2 opt. M. a προαιρέομαι, præfero.
προήγαγον, attice pro προῆγον, aor. 2 ind. A a προάγω, adduco.
προηγώγευσε, 3 sing. aor. 1 ind. A. a προαγωγεύω, prostituo.
προσαγαγών, aor. 2 part. A a προσάγω, adduco.
προσήνεγκε, 3 sing. aor. 2 ind. A. a προσφέρω, adfero.

προσ-

Sächsische Landesbibliothek – Staats- und Universitätsbibliothek Dresden
http://digital.slub-dresden.de/id372407722/129
gefördert von der Deutschen Forschungsgemeinschaft DFG

προθείην, aor. 2 ind. A. a προτίθημι, adpono.
προθεὶς, aor. 2 part A. ab eod.
προσιόντ@, gen. sing aor. 2 part. a πρόσειμι, adeo.
προσοργισθέντας, acc. pl. aor. 1 part. P. a προσοργίζομαι, irascor.
προτείνεις, æolice pro προτείναις, 2 sing. a. 1 opt. A. a προτείνω, protendo.
πρωτεύσαι, aor 1 inf. A. a πρωτεύω, primas teneo.
παιδευθέντες, nom. pl. aor. 1 part P. a παιδεύω, educo.
Ρηθὲν, neutr. aor. 1 part. P. a ῥέω, dico.
ῥηθήσεσθαι, fut. 1 inf. P. ab eod.
ῥιζώσῃ, 3 sing aor. 1 conj. A. a ῥιζόω, radices ago, confirmo.
Σεσηρότες, nom. pl. perf. part. A. a σαίρω, ringor.
σεσύληκε, 3 sing. perf. ind. A. a συλάω, spolio.
σιγηθὲν, neutr. aor. 1 part. P. a σιγάω, sileo.
σίγησον, aor. 1 imp. A. ab eod.
σιωπήσας, aor. 1 part. A. 2 σιωπάω, sileo.
σκεψώμεθα, 1 pl. aor. 1 conj. M. a σκέπτομαι, considero;
σύγγνωθι, aor. 2 imper. a συγγινώσκω, ignosco.
συγγχωρῆσαι, aor. 1 inf. A. a συγγχωρέω, concedo.
συμβαλεῖν, aor. 2 inf. A. a συμβάλλω, conjicio.
συμβέβηκε, 3 sing. perf. ind. A. a συμβαίνω, contingo.
συμπεριλαβεῖν, aor. 2 inf. A. a συμπεριλαμβάνω, complector.
συνάψω, aor. 1 conj. A. a συνάπτω, conjungo.
συνδραμεῖν, aor. 2 inf. A. a συντρέχω, concurro.
συνειλεγμένων gen. pl. perf. part. P. attice pro συλλελεγμένων, a συλλέγω, colligo.
συνελὼν, aor. 2 part. A. a συναιρέω, comprehendo.
συνέπνευσε, 3 sing. aor 1 ind. A. a συμπνέω, conspiro.
συνῆλθε, 3 sing. aor. 2 a συνέρχομαι, convenio.
συνοῦσι, dat. pl. præs. part. a σύνειμι, simul sum.
συντέταγμαι, perf. ind. P. a συντάσσω, coordino.
σφίγξαντες, nom. pl. aor. 1 part. A. a σφίγγω, stringo, coagmento.
σῶσαι, aor. 1 inf. A. a σώζω, servo.
Τέκοιεν, 3 pl. aor 2 opt. A. a τίκτω, pario.
τυπόντι, dat. sing. aor. 2 part. A. ab eod.

τυλί-

τελέσειαν, 3 pl. aor. 1 opt. A. attice pro τελέσαιεν a τελέω, perficio.

τεταγμένε, gen. sing. perf. part. P. a τάσσω, ordino.

τετάχθαι, perf. inf. P. ab eod.

τετυχήκασι, 3. pl. perf. ind. A. a τυγχάνω, sum, consequor.

τρέψαι, aor. 1 inf. A. a τρέπω, verto.

τυχεῖν, aor. 2 inf. A. a τυγχάνω, sum, consequor, obvenio.

τυχόντε, acc. sing. aor. 2 part. A. ab eod.

τυχούσαις, dat. pl. fœm. aor. 2 part. A. ab eod.

τύχωσι, 3 pl. aor. 2 conj. A. ab eod.

Ὑπάρξαι, aor. 1 inf. A. ab ὑπάρχω, sum.

ὑπεθέμην, 2 or. 2 M. ab ὑπολίθημι, propono.

ὑπείληφε, 3 sing. perf. ind. A. ab ὑπολαμβάνω, puto.

ὑπειπόντες, nom. pl. aor. 2 part. A ab ὑπέπω, subjungo.

ὑπέμεινε, 3 sing. aor. 1 ind. A. ab ὑπομένω, sustineo.

ὑπήκουσε, 3 sing. aor. 1 ind. A. ab ὑπακούω obsequor.

ὑποθείμην, aor. 2 opt. M. ab ὑπολίθημι, subjicio, præcipio.

ὑποσχόμενος, aor. 2 part. M. ab ὑπισχνέομαι, polliceor.

ὑποσχόντες nom pl. aor. 2 part. A. ab ὑπέχω, admoveo.

Φαίην, aor. 2 opt. A. a φημὶ, dico.

φάναι, præs. inf. A. ab eod.

φανήσονται, 3 pl. fut. 2 ind. P. a φαίνομαι, appareo.

φασὶ, 3 pl. præs. ind. A. a φημὶ, dico.

φησὶ, 3 sing. præs. ind. A. ab eod.

φιλῆσαι, aor. 1 inf. A. a φιλέω, amo.

φράσω, fut. 1 ind. A. a φράζω, dico.

Χαλάσαι, aor. 1 inf. A. a χαλάω, laxo.

χορήγησον, aor. 1 imp. A. a χορηγέω, suppedito.

χρησάμενος, aor. 1 part. M. a χράομαι, utor.

χρήσασθαι, aor. 1 inf. M. ab eod.

χρῆσθαι, præs. inf. M. ab eod.

χρώμενοι, præs. part. M. ab eod.

Ὠμοσας, 2 sing. aor. 1 ind. A. ab ὀμόζω, jureo.

ὠργίζόμην, imperf. ind. P. ab ὀργίζομαι, irascor.

ὥρμησε, 3 sing. aor. 1 ind. A. ab ὁρμάω, irruo.

LEXI-

Sächsische Landesbibliothek – Staats- und Universitätsbibliothek Dresden http://digital.slub-dresden.de/id372407722/131 gefördert von der Deutschen Forschungsgemeinschaft DFG

LEXICON,

In quo verba omnia in hoc libello occurrentia reperiuntur.

Ἀβέβαιος, ον, ὁ ἡ, instabilis.
ἀγαθὸς, ἡ, ὁ, bonus.
ἀγανακτέω, ægre fero.
ἀγαπάω, diligo.
ἄγευστος, ον, ὁ ἡ, expers.
ἀγνοέω, ignoro.
ἄγνοια, ας, ἡ, ignorantia.
ἄγριος, α, ὁ, agrestis.
ἀγρὸς, ὁ, ὁ, ager.
ἄγω, ago, duco, educo.
ἀγωγὴ, ῆς, ἡ, educatio.
ἀγὼν, ῶνος ὁ, certamen.
ἀγωνία, ας, ἡ, id.
ἀδάμαστος, ον, ὁ ἡ, indomitus.
ἀδελφὴ, ῆς, ἡ, soror.
ἀδελφὸς, ὁ, ὁ, frater, fraternus.
ἀδιάπτωτος, ον. ὁ ἡ, incerti autoris.
ἀδημονέω, doleo.
ἀδιάβλητος, ον, ὁ ἡ, inculpatus.
ἀδιάφθορος, ον, ὁ ἡ, incorruptus
ἀδίκημα, ατος, τὸ, crimen.
ἄδικος, ον, ὁ ἡ, injustus. (bus.
ἀδόκιμος, ον, ὁ ἡ, minime pro-
ἀδυνατέω, non possum.
ἀδύνατος, ον, ὁ ἡ, impotens.
ἀδυνάτως, absque viribus.
ἄδω, cano, celebro.
ἀείμνηστος, ον, ὁ ἡ, semper celebrandus.
ἀθάνατος, ον, ὁ ἡ, immortalis.
ἀθέατος, ον, ὁ ἡ, qui non videt.
ἀθλητὴς, οῦ, ὁ, athleta.
ἄθλιος, α, ον, miser.
ἆθλον, ου, τὸ præmium.
ἀθυμέω, animum despondeo.
ἀθυροστομία, ας, ἡ, garrulitas.
αἰδέομαι, veneror.
αἰκία, ας, ἡ, plaga, injuria.
αἰκισμὸς, οῦ ὁ, id.
αἴνιγμα, ατος, τὸ, ænigma.
αἰνίσσομαι, occulte innuo.
αἱρετὸς, ὸν, ὁ, expetendus.
αἱρέω, capio.
αἴρω, tollo.
αἰσθάνομαι, sentio.
αἴσσω, ruo.
αἰσχρολογία, ας, ἡ, turpiloquium.
αἰσχρὸς, ὸν, ὁ, turpis.
αἰσχύνη, ης, ἡ, pudor.
αἰτέω, peto.
αἴτημα, ατος, τὸ, postulatum.
αἰτιάομαι, causam tribuo.
αἴτιον, ου, τὸ, causa.
ἀκάθαρτος, ον, ὁ ἡ, impurus.
ἄκαιρος, ον, ὁ ἡ, intempestivus.
ἄκαρπος, ον, ὁ ἡ, sterilis.
ἀκμὴ, ῆς, ἡ, cuspis, vigor ætatis.
ἄκομψος, ον, ὁ ἡ, inelegans.
ἀκόμψως, inelegenter.
ἀκονιτισμὸς, οῦ, ὁ, jaculatio.
ἄκουσμα, ατος, τὸ, quod auditur.
ἀκούω, audio.
ἀκρασία, ας, ἡ, intemperantia.

ἀκρα-

ἀκρατὴς, έος, ὁ καὶ ἡ, intemperans.
ἀκρότης ητος, ἡ, summitas.
ἀκύμων, ονος, ὁ καὶ ἡ, tranquillus.
ἀλγηδὼν, όνος, ὁ, dolor.
ἀληθὴς, έος, ὁ καὶ ἡ, verus.
ἀληθῶς, vere.
ἁλίσκω, capio.
ἀλλὰ, sed.
ἀλλήλων, invicem.
ἄλλος, ου, ὁ, alius.
ἀλλότριος, ου, ὁ, alienus.
ἄλλως, aliter.
ἀλύμαντος, ου, ὁ καὶ ἡ, cui noceri nequit.
ἅμα, simul.
ἀμαθία, ας, ἡ, ruditas.
ἁμαρτάνω, pecco.
ἁμάρτημα, ατος, τὸ, peccatum.
ἁμαρτία, ας, ἡ, id.
ἀμβλυώττω, cœcutio.
ἀμέλει, sane.
ἀμέλεια, ας, ἡ, negligentia.
ἀμελέω, negligo.
ἀμετρία, ας, ἡ, excessus.
ἀμήχανος, ου, ὁ καὶ ἡ, difficilis.
ἀμὶς, ίδος ἡ, matula.
ἀμισὴς, έος, ὁ καὶ ἡ, non odiosus.
ἀμοιρέω, careo.
ἀμουσία, ας, ἡ, imperitia.
ἄμουσος, ου, ὁ καὶ ἡ, imperitus.
ἀμφὶ, *cum gen.* circa, pro: *cum dat.* de, propter: *cum acc.* circa.
ἀμφίδοξος, ου, ὁ καὶ ἡ, ambiguus.
ἀμφισβητέω, dubito.
ἀμφότερος, ου, ὁ, uterque.
ἄμφω, ambo.

ἂν, conjunctio potentialis & expletiva.
ἀνὰ, *cum acc.* per, in, contra.
ἀναβαίνω, adscendo.
ἀναβάτης, ου, ὁ, conscensor.
ἀναγκαῖος, ου, ὁ, necessarius.
ἀνάγκη, ης, ἡ, necessitas.
ἀναδάμνημι, supero.
ἀναιδὴς, έος, ὁ καὶ ἡ, impudens.
ἀναιρέω, tollo, occido.
ἀναισχυντία, ας, ἡ, impudentia.
ἀναίσχυντος, ου, ὁ, impudicus.
ἀνακαλέω, voce demulceo.
ἀνακάμπτω, revertor, reflecto.
ἀνακράζω, exclamo.
ἀνακωμῳδέω, vicissim reprehendo.
ἀναλαμβάνω, recipio, deprehendo.
ἀνάλωτος, ου, ὁ καὶ ἡ, inexpugnabilis.
ἀναμιμνίσκω, in memoriam revoco.
ἀνάξιος, ου, ὁ, indignus.
ἀνάπαυσις, εως, ἡ, requies.
ἀναπίμπλημι, impleo.
ἀναπληρόω, id.
ἀναπνοὴ, ῆς, ἡ, respiratio.
ἀνατίθημι, appono, consecro.
ἀνατροπεὺς, έος, ὁ, eversor.
ἀναφαίρετος, ου, ὁ καὶ ἡ, qui auferri nequit.
ἀνδράποδον, ου, τὸ, mancipium.
ἀνδραποδώδης, εος, ὁ καὶ ἡ, servilis.
ἀνδραποδωδία, ας, ἡ, servilitas.
ἀνέκπληκτος, ου, ὁ καὶ ἡ, immotus, non movens.
ἀνεκτὸς, οῦ, ὁ, tolerabilis.

ἀνέπλευκτος, ος, ὁ καὶ ἡ, inaffabilis.
ἀνεξάλειπτος, ος, ὁ καὶ ἡ, indelebilis.
ἀνεπίληπτος, ος, ὁ καὶ ἡ, inculpatus.
ἀνεπίμονος, ος, ὁ καὶ ἡ, non durabilis.
ἀνεπιφθόνως, inculpate.
ἄνεσις, εως, ἡ, relaxatio.
ἄνετος, ος, ὁ καὶ ἡ, laxus.
ἄνευ, ſine.
ἀνηβάω, repubeſco.
ἀνήκοος, ος, ὁ καὶ ἡ, qui non audit.
ἀνηκοΐα, ας, ἡ, contumacia.
ἀνήρ, ἔρος καὶ ἔρος, ὁ, vir.
ἀνθρώπινος, ος, ὁ, humanus.
ἄνθρωπος, ος, ὁ, homo.
ἀνίημι, remitto, relaxo.
ἄνοια, ας, ἡ, amentia.
ἄνοσος, ος, ὁ καὶ ἡ, morbo carens.
ἀντὶ, cum gen. pro, præ, propter.
ἀντιβαίνω, reſiſto.
ἀντιλακτίζω, recalcitro.
ἀντιλαμβάνομαι, capeſſo.
ἀντιτείνω, contra tendo.
ἀνύσιμος, ος, ὁ καὶ ἡ, efficax, utilis.
ἀνυστὸς, ὸν, ὁ, quod effici poteſt.
ἄνω, ſupra, ſurſum.
ἀνωφελὴς, ές, ὁ καὶ ἡ, inutilis.
ἀξιομίσητος, ος, ὁ, odio dignus.
ἀξιομνημόνευτος, ος, ὁ καὶ ἡ, memorabilis.
ἄξιος, ος, ὁ, dignus.
ἀξιοσπούδαστος, ος, ὁ καὶ ἡ, dignus ſtudio.
ἀξιόω, dignor, peto, puto.
ἄοινος, ος, ὁ καὶ ἡ, qui vinum non bibit.
ἀόργητος, ος, ὁ καὶ ἡ, qui non irascitur.
ἀπαγγέλλω, annuncio.
ἀπαγορεύω, veto, animum deſpondeo.
ἀπάγχομαι, ſtrangulo me, ſtrangulor.
ἀπάγω, abduco.
ἀπαλλάττομαι, diſcedo, deſino.
ἀπαλὸς, ὴ, ὸν, tener.
ἀπαντάω, occurro.
ἀπαρεγχώρητος, ος, ὁ καὶ ἡ, pertinax.
ἀπαρέσκω, diſpliceo.
ἅπας, ἅπασα, ἅπαν, omnis.
ἀπαυδάω, veto, deficio.
ἀπεικότως, abſurde, immerito.
ἀπειλέω, minor.
ἀπειλὴ, ῆς, ἡ, minæ.
ἀπείργω, arceo.
ἀπειρία, ας, ἡ, imperitia.
ἀπελαύνω, abigo.
ἀπεργάζομαι, efficio.
ἀπέρχομαι, abeo.
ἀπευθύνω, rectum facio.
ἀπέχω, abſtineo.
ἀπὸ, cum gen. a, de, poſt, ex, propter.
ἀποβαίνω, evado.
ἀποβλέπω, reſpicio.
ἀποδεικνύω, υμι, demonſtro, conſtituo.
ἀποδίδωμι, tribuo.
ἀποδοκιμάζω, improbo.
ἀπόζω, redoleo.
ἀποθνήσκω, morior.
ἀποκαλέω, voco.
ἀπόκρισις, εως, ἡ, reſponſio.
ἀπόκρος, ος, ὁ καὶ ἡ, aſper.
ἀπολαυστικὸς, ὴ, ὸν, voluptati deditus.
ἀπολίτευτος, ος, ὁ καὶ ἡ, non civilis.

ἀπολ-

ἀπόλλυμι, perdo.
ἀπονωρκάω, obtorpesco.
ἀποπνέω, spiro.
ἀποσοβέω, abigo.
ἀποσπάω, abstraho.
ἀποτίθημι, repono.
ἀποτολμάω, audeo.
ἀποτομία, ας, ἡ, severitas.
ἀποτρέπω, averto.
ἀποτροπή, ῆς ἡ, aversio.
ἀποφαίνω, demonstro, efficio.
ἀποφέρω, autero, arripio.
ἀποφλεγμαίνω, ardere desino.
ἅπτω, tango.
ἄρα, itaque.
ἆρα, an, utrum.
ἀργία, ας ἡ, ignavia.
ἄργυρος, ου, ὁ, argentum.
ἀρεσκέυομαι, blandior.
ἀρέσκω, placeo.
ἀρέσως, blande.
ἀρετὴ, ῆς, ἡ, virtus.
ἀριστερὸς, ᾶ, ὁ, sinister.
ἀριστεύω, præstantissimus sum.
ἄριστος η, ον, optimus.
ἀρκέω, sufficio.
ἀρμάλεος η, ον, curulis.
ἀρνέομαι, nego.
ἁρπαγμὸς, ᾶ, ὁ, raptus.
ἄρρην, ενος, ὁ ἡ, masculus.
ἀῤῥώστημα, ατος, τὸ, infirmitas.
ἄρτυμα, ατος, τὸ, condimentum.
ἀρχὴ, ῆς, ἡ, principium.
ἀρχικὸς, ᾶ, ὁ, princeps.
ἀρχιμάγειρος, ου, ὁ, præfectus coquorum.
ἄρχω, incipio, impero.
ἄρχων, οντος, ὁ, princeps.
ἀσελγαίνω, petulanter ago.
ἄσημος, ου, ὁ ἡ, ignobilis, obscurus.
ἀσθένεια, ας, ἡ, imbecillitas.
ἀσθενὴς, ές, ὁ ἡ, imbecillis.
ἀσκέω, exerceo.
ἄσκησις, εως, ἡ, exercitatio.
ἀστεῖος, α, ον, urbanus, festivus.
ἀστείως, festive.
ἀστραβὴς ές, ὁ ἡ, non tortuosus.
ἀσύνταχτος, ου, ὁ ἡ, incompositus.
ἀσφαλὴς, ές, ὁ ἡ, tutus.
ἄσωτος, ου, ὁ ἡ, perditus.
ἄτακτος, ου, ὁ ἡ, incompositus.
ἀταμίευτος, ου, ὁ ἡ, incontinens.
ἅτε, utpote, tanquam.
ἀτελὴς, ές, ὁ ἡ, imperfectus.
ἄτολμος, ου, ὁ ἡ, timidus.
ἄτοπος, ου, ὁ ἡ, absurdus.
ἀτρύφητος, ου, ὁ ἡ, non delicatus.
αὖ, rursum.
αὐθέκαστος, ου, ὁ ἡ, tetricus.
αὔξω, augeo.
αὐλήκοος, ου, ὁ ἡ, qui ipsemet audit.
αὐλίκα, statim.
αὐλόπλης, ου, ὁ, qui ipsemet videt.
αὐλὸς, ᾶ, ὁ, ipse.
αὐτοσχέδιος, ου, ὁ, ex tempore factus.
ἀφαιρέω, aufero.
ἀφίημι, remitto, relinquo.

ἀφύλακτ⊙, ᾱ, ὁ ἡ, difficulter evitabilis.
ἄχρης⊙, ᾱ, ὁ ἡ, inutilis.
ἄψιλος⊙, ᾱ, ὁ ἡ, faſtidioſus.
ἄψυχ⊙, ᾱ, ὁ ἡ, inanimatus.
Βαδίζω, vado.
βακτηρία, ας, ἡ, baculus.
βαλάντιον, ᾱ τὸ, crumena.
βαπτίζω, ſubmergo.
βάρβαρ⊙, ᾱ, ὁ ἡ, barbarus.
βαρύθυμ⊙, ᾱ, ὁ ἡ, graviter affectus.
βαρύνω, gravo.
βασιλεὺς, έ⊙, ὁ, rex.
βασιλίδιον, ᾱ, τὸ, regulus.
βδελυρὸς, ᾶ, ὁ, perdite impudens.
βελτίων, ον⊙, ὁ ἡ, melior.
βιβλίον, ᾱ, τὸ, liber, libellus.
βί⊙, ᾱ, ὁ, vita.
βλαβερὸς, ᾶ, ὁ, noxius.
βλάπτω, noceo.
βλαστάνω, germino.
βουκολέω, decipio.
βούλομαι, volo.
βραχὺς, έος, ὁ, brevis.
βροτὸς, ᾶ, ὁ, mortalis.
Γάλα, ακτ⊙, τὸ, lac.
γαληνὸς, ᾶ, ὁ, tranquillus.
γαμετὴ, ῆς, ἡ, uxor.
γαμέω, uxorem duco.
γάμ⊙, ᾱ, ὁ, nuptiæ.
γάρ, enim.
γαστὴρ, έρ⊙ καὶ ρὸς, ἡ, venter.
γε, particula enclitica expletiva.
γελάω, rideo.
γέλως, ωτ⊙, ὁ, riſus.
γένεσις, εως, ἡ, generatio.
γενναῖ⊙, ᾱ, ὁ, ingenuus, generoſus.
γεννάω, genero.
γένος, ε⊙, τὸ, genus.
γέρων, οντ⊙, ὁ, ſenex.
γεῦμα, ατ⊙, τὸ, guſtus.
γεύομαι, guſto.
γεωργέω, terram colo.
γεωργία ας ἡ, agricultura.
γεωργὸς, ᾶ, ὁ, agricola.
γεωργώδης, ε⊙, ὁ ἡ, ad agriculturam pertinens.
γῆ, ῆς, ἡ terra.
γῆρας, α⊙, τὸ, ſenectus.
γίγνομαι vel γίνομαι, fio, naſcor.
γινώσκω, cognoſco.
γλίχομαι, cupio.
γλυκὺς, έ⊙, ὁ, dulcis.
γλῶττα ας, ἡ, lingua.
γνώμη, ης, ἡ, ſententia.
γνώριμ⊙, ᾱ, ὁ ἡ, notus, cognitu facilis.
γονεὺς, έ⊙, ὁ, parens.
γᾶν, igitur, ſaltem.
γράμμα, ατ⊙, τὸ, litera.
γράφω, ſcribo.
γρηγορέω, vigilo.
γυμνάζω, exerceo.
γυμναστικὸς, ᾱ, ὁ, exercitatorius.
γυνὴ, αικὸς, ἡ, mulier, uxor.
Δαδοῦχ⊙, ᾱ, ὁ, ſacerdos.
δαιμόνι⊙, ᾱ, ὁ ἡ, divinus.
δακτύλι⊙, ᾱ, ὁ, annulus.
δανειστὴς, ᾶ, ὁ, fœnerator.
δαπανάω, ſumptus facio.
δὲ, vero.
δεῖ, oportet.

δεῖ-

δείκνυμι, monstro.
δεινός, ὴ, ὸν, gravis, terribilis.
δέλεαρ, ατος, τὸ, esca.
δένδρον, ου, τὸ, arbor.
δεξιὸς, ᾶ, ὸν, dexter.
δέομαι, precor.
δέον, οντος, τὸ, quod decet.
δεσμέυω, vincio.
δεσμὸς, οῦ, ὁ, vinculum.
δεσμωτήριον, ου, τὸ, carcer.
δέχομαι, capio, accipio.
δέω, ligo, opus habeo.
δή, sane.
δηλόω, manifesto.
δημαγωγία, ας, ἡ, regimen populi.
δῆμος, ου, ὁ, populus.
δημοτικὸς, ὴ, ὸν, popularis.
δῆτα, certe, sane.
διὰ, *cum gen.* per, præ: *cum acc.* per, propter.
διαδείκνυμι, ostendo.
διάθεσις, εως, ἡ, dispositio.
διαιρέω, divido.
διαλέγω, deligo.
διαμαρτάνω, aberro.
διανοέομαι, cogito.
διάνοια, ας, ἡ, cogitatio.
διαπονέω, elaboro, exerceo.
διάσημος, ου, ὁ ἡ, illustris.
διαβεβαιόομαι, assevero.
διαβιβάω, perficio, permaneo.
διατρίβω, consumo, immoror.
διαφέρω, differo.
διαφθείρω, corrumpo.
διαφθορὰ, ᾶς, ἡ, corruptio.
διαφίημι, relinquo, dimitto.
διάφορος, ου, ὁ ἡ, diversus.
διδασκαλία, ας, ἡ, disciplina.
διδάσκαλος, ου, ὁ, magister.
διδάσκω, doceo.
διδαχὴ, ῆς, ἡ, doctrina.
δίδυμος, ου, ὁ, geminus, gemellus.
δίδωμι, do.
δι' εὐλαβέομαι, vereor.
δικαιοπραγία, ας, ἡ, actio justa.
δίκαιος, ου, ὁ, justus.
δικαιοσύνη, ης, ἡ, justitia.
δίκη, ης, ἡ, jus, ritus, pœna.
δίκην, instar.
διὸ, quare.
δίπτυος, ᾶ, ὸν, duplex.
δίχα, seorsim, absque.
δίχογνώμων, ονος, ὁ ἡ, ambiguus.
διωθέω, expello.
διώκω, persequor.
δοκέω, videor, puto.
δοκιμάζω, probo.
δοκιμασία, ας, ἡ, probatio.
δόξα, ης, ἡ, sententia, gloria.
δουλοπρεπὴς, ές, ὁ ἡ, servum decens.
δοῦλος, ου, ὁ, servus.
δουλόω, in servitutem redigo.
δραχμὴ, ῆς, ἡ, drachma.
δύναμαι, possum.
δύναμις, εως, potentia.
δυνατὸς, ᾶ, ὸν, idoneus, qui fieri potest.
δύο, duo.
δυσγένεια, ας, ἡ, genus turpe.
δυσήκοος, ου, ὁ ἡ, inobsequens.
δυσκαλάλλακτος, ου, implacabilis.

Sächsische Landesbibliothek – Staats- und Universitätsbibliothek Dresden
http://digital.slub-dresden.de/id372407722/137
gefördert von der Deutschen Forschungsgemeinschaft DFG

δύσκωφος, ον, ὁ ἡ, surdaster.
δυσμενής, ές, ὁ ἡ, inimicus.
δυσμίμητος, ον, ὁ ἡ, difficulter imitabilis.
δυστυχέω, infelix sum.
Ἐὰν, si.
ἑαυτοῦ, sui ipsius.
ἐάω, sino.
ἐγγράφω, inscribo.
ἐγγυάω, despondeo. (rens.
ἔγκαρπος, ον, ὁ ἡ, fructus fe-
ἐγκρίνω, comprobo, admitto.
ἐγκύκλιος, ον, ὁ ἡ, circularis.
ἐγκώμιον, ου, τὸ, laus.
ἐγρήγορσις, εως, ἡ, vigilia.
ἐγχειρίζω, trado, committo.
ἐγώ, ego.
ἔδαφος, εος, τὸ, solum.
ἔθος, ους, ὁ ἡ, adsuetus.
ἐθέλω, volo.
ἐθίζω, adsuefacio.
ἐθικὸς, ὴ, ὸν, consuetudinarius.
ἔθνος, εος, τὸ, gens.
ἔθος, εος, τὸ, consuetudo.
εἴθω, soleo.
εἰ, si.
εἴδω, scio, video.
εἰκῇ, frustra.
εἰκότως, merito.
εἴκω, cedo, similis sum.
εἰκὼν, όνος, ἡ, imago.
εἰκὼς, ότος, ὁ, similis, verisimilis, decens, non absurdus.
εἰμὶ, sum.
εἴποτε, aliquando.
εἴργω, arceo.
εἰρήνη, ης, ἡ, pax.
εἰς, ἐς, cum acc. in, ad.
εἷς, ἑνὸς, ὁ, unus.
εἰσέρχομαι, ingredior.
εἰσήγησις, εως, ἡ, suasio.
εἰσηγητὴς, οῦ, ὁ, suasor.
εἰσφέρω, infero, pendo.
εἶτα, postea.
εἴτε, sive.
ἐκ, cum gen. ex, a.
ἕκας, ος, ὁ, quisque.
ἑκάστοτε, semper, ubique.
ἑκάτερος, ος, ὁ, alteruter, uterque.
ἔκγονος, ος, ὁ, posterus.
ἐκεῖνος, ος, ὁ, ille.
ἐκεῖσε, illuc, illic.
ἔκκειμαι, expositus sum. (ctus.
ἔκλυτος, ος, ὁ ἡ, dissolutus, fra-
ἐκπαθὴς, ές, ὁ ἡ, immodice affectus.
ἐκπέμπω, emitto.
ἐκπίπτω, excido, degenero.
ἐκπονέω, sarago.
ἐκφαλικὸς, ὴ, ὸν, amens. (do.
ἐκτραχηλίζω, collum frango, per-
ἐκτρίβω, extero, everto.
ἐκφέρω, effero.
ἐκχέω, effundo.
ἐλάττωσις, εως, ἡ, imminutio.
ἐλαύνω, agito.
ἐλάχιστος, ον, ὁ, minimus.
ἐλάω, agito, *poët.*
ἐλέγχω, arguo.
ἐλευθεριάζω, libere ago.
ἐλεύθερος, ον, ὁ, liber.
ἐλέφας, αντος, ὁ, elephas.
ἔλλειψις, εως, ἡ, omissio, defectus.
Ἕλλην, ηνος, ὁ, græcus.
ἑλληνικὸς, ὴ, ὸν, græcanicus.

ἑλλη-

ἑλληνὶς, ίδος, ἡ, græca.
ἐλλιπὴς, ές, ὁ ἡ ἡ, impe:fectus, qui deeſt.
ἐλπίζω, ſpero.
ἐλπὶς, ίδος, ἡ, ſpes.
ἐμαυτοῦ, mei ipſius.
ἐμβάλλω, injicio
ἐμμελὴς, ές, ὁ ἡ ἡ, ſolicitus.
ἐμμελῶς, ſolicite, diligenter.
ἐμὸς, ἡ, ὁ, meus.
ἐμπειρία, ας, ἡ, peritia.
ἐμπίμπλημι & ἐμπίπλ. impleo.
ἐμπίπλω, incido.
ἔμπορος, ου, ὁ, mercator.
ἔμπροσθεν, coram, antea.
ἔμφρων, ονος, ὁ ἡ ἡ, prudens
ἐν, *cum dat.* in.
ἐναλλὰξ, alternatim.
ἐναμιλλος, ου, ὁ ἡ ἡ, par.
ἐναποσφάττω, imprimo.
ἐναποτυπόω, id.
ἐναργὴς, ές, ὁ ἡ ἡ, perſpicuus.
ἐναργῶς, perſpicue.
ἔνδεια, ας, ἡ, penuria.
ἐνδεχόμενος, ου, ὁ, conceſſus.
ἐνδεῶς, indigenter.
ἔνδοθεν, ex interiori loco.
ἐνδοιάζω, dubito.
ἔνδοξος, ου, ὁ ἡ ἡ, celebris.
ἕνεκα, ἕνεκεν, propter.
ἐνεργὸς, ὸν, ὁ ἡ ἡ, efficax.
ἔνεστι, licet.
ἐνθυμέομαι, conſidero.
ἔνι, pro ἔνεστι, licet.
ἔνιοι, ων, οἱ, nonnulli.
ἐνίοτε, interdum.
ἐνοικέω, inhabito.
ἐντεῦθα, hic, huc, tunc.
ἐντευξὶνὸς, ὸν, ὁ, affabilis.
ἔντεχνος, ου, ὁ ἡ ἡ, artificialis.
ἐντήκω, liquefactum infundo.
ἐνὶθημι, impono, indo.
ἐξαμβλόω, obtundo.
ἐξανδραποδίζω, mancipo.
ἐξαπόλλυμι, perdo.
ἐξαργέω, negligo.
ἐξελέγχω, redarguo.
ἐξέπω, eloquor, evulgo.
ἔξεστι, licet.
ἐξηγέομαι, interpretor.
ἕξις, εως, ἡ, habitus, habitudo.
ἐξιχνέυω, inveſtigo.
ἐξοκέλλω, incurro.
ἐξουσία, ας, ἡ, poteſtas.
ἐξώλης, ες, ὁ ἡ ἡ, perditus, noxius.
ἑορτὴ, ῆς, ἡ, feſtum.
ἐπαγγέλλω, annuncio.
ἐπάγω, induco.
ἐπαινέω, laudo.
ἔπαινος, ου, ὁ, laus.
ἐπαίρω, attollo, extollo.
ἐπανάγω, reduco. redeo.
ἐπανέρχομαι, redeo.
ἐπανορθόω, corrigo.
ἐπαφὴ, ῆς, ἡ, contrectatio.
ἐπεὶ, ἐπειδὰν, ἐπειδὴ, poſtquam.
ἔπειτα, poſtea.
ἐπὶ, *cum gen.* ſuper, in, per, verſus, ad, erga, penes: *cum dat.* ſuper, penes, in, poſt, præter,

Sächsische Landesbibliothek – Staats- und Universitätsbibliothek Dresden
http://digital.slub-dresden.de/id372407722/139
gefördert von der Deutschen Forschungsgemeinschaft DFG

præter, propter: *cum acc.* supra, propter, in versus.
ἐπιβάλλω, injicio, impono.
ἐπιβλέπω, respicio.
ἐπίβολος, ου, ὁ καὶ ἡ, compos.
ἐπίγραμμα, ατος, τὸ, inscriptio.
ἐπιδείκνυμι, monstro.
ἐπιδέξιος, ου, ὁ καὶ ἡ, dexter, scitus.
ἐπιδίδωμι, addo, cresco.
ἐπιεικὴς, έος, ὁ καὶ ἡ, decens.
ἐπιθυμέω, cupio.
ἐπιθυμία, ας, ἡ, cupiditas.
ἐπικίνδυνος, ου, ὁ καὶ ἡ, periculosus.
ἐπιλήσμων, ονος, ὁ καὶ ἡ, obliviosus.
ἐπίλυπος, ου, ὁ καὶ ἡ, valde mœstus.
ἐπιμέλεια, ας, ἡ, cura.
ἐπιμελὴς, έος, ὁ, solicitus.
ἐπιμνάομαι, memini.
ἐπινίκιον, ου, τὸ, solennitas ob victoriam.
ἐπίπληξις, εως, ἡ, reprehensio.
ἐπιῤῥώννυμι, confirmo.
ἐπισημαίνω, significo.
ἐπισκώπτω, dicteriis incesso.
ἐπίσταμαι, scio.
ἐπιστήμη, ης, ἡ, scientia.
ἐπιστήμων, ονος, ὁ καὶ ἡ, peritus.
ἐπιστρέφω, converto.
ἐπιτείνω, intendo.
ἐπιτήδευμα, ατος, τὸ, studium, institutum.
ἐπιτηδεύω, studeo.
ἐπιτίθημι, impono.
ἐπιτιμάω, reprehendo.
ἐπιτίμημα, ατος, τὸ, reprehensio.
ἐπιτίμησις, εως, ἡ, id.
ἐπιτόνιον, ου, τὸ, intensio.
ἐπιτρέπω, permitto, committo.
ἐπίτροπος, ου, ὁ, procurator.
ἐπιφύομαι, adhæreo.
ἐπιχειρέω, aggredior.
ἔπω, dico.
ἐραστὴς, οῦ, ὁ, amator.
ἐράω, amo.
ἔργον, ου, τὸ, opus.
ἔρδω, facio. *poët.*
ἐρεθίζω, irrito.
ἐρέω, dico.
ἑρμηνεία, ας, ἡ, interpretatio.
ἔρομαι, interrogo.
ἐῤῥωμένως, firmiter.
ἔρχομαι, venio.
ἔρως, ωτος, ὁ, amor.
ἐρωτάω, interrogo.
ἐσθὴς, ῆτος, ἡ, vestis.
ἐσθίω, edo.
ἔσχατος, ου, ὁ, ultimus.
ἐσχάτως, extreme.
ἑταῖρα, ας, ἡ, amica.
ἕτερος, ου, ὁ, alius, alter.
ἑτερόφθαλμος, ου, ὁ καὶ ἡ, unoculus.
ἑτέρως, aliter.
ἔτι, adhuc, jam.
ἑτοιμότης, ητος, ἡ, promptitudo.
εὖ, bene.
εὐαγωγία, ἡ, bona educatio.
εὐάλωτος, ου, ὁ καὶ ἡ, qui facile capitur.

εὐ-

εὐβουλία, ας, ἡ, bonum consilium.
εὐγένεια, ας, ἡ, generositas.
εὐγενὴς, ές, ὁ ϗ ἡ, generosus.
εὐγενῶς, generose.
εὐδαιμονία, ας, ἡ, felicitas.
εὐδαίμων, ονος, ὁ ϗ ἡ, felix.
εὐδία, ας, ἡ, serenitas.
εὐεκτικὸς, ὴ, ὸν qui bona habitudine est.
εὐεξία, ας, ἡ, bona habitudo.
εὐήνιος, ος, ὁ ϗ ἡ, frænum facile admittens.
εὐηνίως, patienter.
εὐθύνη, ης, ἡ, ratio.
εὐθὺς, εῖα, ὁ, rectus.
εὐθυωρία, ας, ἡ, recta forma.
εὔϊστος, ος, ὁ ϗ ἡ, bene notus.
εὔκαιρος, ος, ὁ ϗ ἡ, tempestivus.
εὐκόλως, facile.
εὐκοσμία, ας, ἡ, elegantia.
εὐλάβεια, ας, ἡ, timiditas, consideratio.
εὐλαβέομαι, caveo.
εὐμετάστατος, ος, ὁ ϗ ἡ, instabilis.
εὐμοιρία, ας, ἡ, felicitas.
εὔνοια, ας, ἡ, benevolentia.
εὐπειθὴς, ές, ὁ ϗ ἡ, obsequens.
εὔπλοκος, ος, ὁ ϗ ἡ, fictu facilis.
εὐπραγία, ας, ἡ, res secundæ.
εὑρίσκω, invenio.
εὐρυθμία, ας, ἡ, concinnitas.
εὔρωστος, ος, ὁ ϗ ἡ, firmus.
εὐταξία, ας, ἡ, bonus ordo.
εὐτυχέω, utor fortuna secunda.
εὐφραίνομαι, gaudeo.
εὐχέρεια, ας, ἡ, levitas.
εὐχὴ, ῆς. ἡ, precatio, votum.
εὐωνος, ος, ὁ ϗ ἡ, vilis pretii.
ἐφεξῆς, deinceps.
ἐφίστημι, præficio, admoveo.
ἐφόδιον, ου, τὸ, viaticum.
ἐχθρὸς, ὰ, ὁ, inimicus.
ἔχω, habeo.
ἕως, usque.
Ζάω, vivo.
ζεῦγος, εος, τὸ, jugum.
ζεὺς, διὸς, ὁ, Jupiter.
ζῆλος, ου, ὁ, æmulatio, fervor.
ζηλόω, æmulor.
ζηλωτὴς, ὰ, ὁ, zelo ductus.
ζηλωτὸς, ὴ, ὸν, expetendus.
ζημιόω, noceo, mulcto.
ζητέω, quæro.
ζήτησις, εως, ἡ, quæstio.
ζυγὸς, ὰ, ὁ, jugum.
ζωγράφος, ου, ὁ, pictor.
ζῶον, ου, τὸ, animal, brutum.
ζωώδης, ες, ὁ ϗ ἡ, belluinus.
Ἢ, aut.
ἧ, quam, quatenus, unde.
ἡβάω, pubesco.
ἡγέομαι, existimo, duco.
ἤδη, jam.
ἡδονὴ, ῆς, ἡ, voluptas.
ἡδυπάθεια, ας, ἡ, voluptas.
ἠθικὸς, ὴ, ὸν, moralis.
ἦθος, εος, τὸ, mores.
ἡλικία, ας, ἡ, ætas, statura.
ἡλίκος, η, ον, quantus.
ἥλιξ, ικος, ὁ ϗ ἡ, æqualis ætate.
ἡμέρα, ας, ἡ, dies.
ἤν, si.
ἡνία, ας, ἡ, habena.

ἥμερος, ᾱ, ὁ ἡ ἡ, mitis.
ἡττάω, ſupero.
ἧττων, ονος, ὁ ἡ ἡ, minor.
Θαμὰ, crebro.
θάνατος, ου, ὁ, mors.
θάττων, ονος, ὁ ἡ ἡ, à ταχὺς, celerior.
θαυμάζω, miror.
θαυμαστὸς, ὴ, ὸν, admirabilis, mirus.
θέαμα, ατος, τὸ, ſpectaculum.
θεατρικὸς, ὴ, ὸν, theatralis.
θέατρον, ου, τὸ, theatrum.
θεῖος, ᾱ, ὸν, divinus.
θέλω, volo.
θεμέλιον, ου, τὸ, fundamentum.
θεὸς, οῦ, ὁ, deus.
θεοφιλὴς, ές, ὁ ἡ ἐν, deo carus.
θεράπαινα, ης, ἡ, ſerva.
θεωρητικὸς, ὴ, ὸν, contemplativus.
θήρα, ας, ἡ, venatio.
θηράω, venor.
θηρευτὴς, οῦ, ὁ, venator.
θηρίον, ου, τὸ, fera.
θηριώδης, ες, ὁ ἡ ἐν, belluinus.
θησαυρὸς, οῦ, ὁ, theſaurus.
θρασὺς, έῖα, ὺ, audax, magnanimus.
θρασύσπλαγχνος, ου, ὁ ἡ ὸν, id.
θρέμμα, ατος, τὸ, pecus, alumnus.
θρύπτω, enervo deliciis.
θυμοειδὴς, ές, ὁ ἡ ἐν, ferox.
θυμόομαι, iraſcor.
θυμὸς, οῦ, ὁ animus.
θύω, macto.
Ἰάσιμος, ου, ὁ ἡ ὸν, ſanabilis.

ἰατρικὸς, ὴ, ὸν, ad medicinam pertinens.
ἰατρὸς, οῦ, ὁ, medicus.
ἴδιος, ᾱ, ὸν, proprius.
ἱερουργεπὴς, ές, ὁ ἡ ἐν, ſanctum decens.
ἱεροφάντης, ου, ὁ, ſacrorum antiſtes.
ἱκανὸς, ὴ, ὸν, idoneus, ſufficiens.
ἱκανῶς, abunde.
ἱκνέομαι, venio, precor, ſufficio.
ἵνα, ut.
ἱππικέω, ᾱ, ὸν, equiſo.
ἵππος, ου, ὁ, equus.
ἴσημι, ſcio.
ἴσος, ου, ὁ, par, æqualis.
ἰσχνὸς, ὴ, ὸν, tenuis.
ἰσχὺς, ύος, ἡ, robur.
ἴσως, æque, fortaſſe.
Καθάπερ, ſicut.
καθίζω, ſedeo.
καθίημι, demitto, ſubjicio.
καθίστημι, conſtituo.
καθόλου, in ſumma.
καὶ, &.
καιρὸς, οῦ, ὁ, tempus.
κακία, ας, ἡ, malitia.
κακοήθεια, ας, ἡ, mores pravi.
κακοπάθεια, ας, ἡ, calamitas.
κακὸς, ὴ, ὸν, malus.
κακοῦργος, ου, ὁ ἡ ὸν, maleficus.
κακῶς, male.
καλέω, voco.
κάλλος, ους, τὸ, forma.
καλοκἀγαθία, ας, ἡ, integritas.
καλὸς, ὴ, ὸν, formoſus, bonus.

καλῶς,

καλῶς, bene.
κάμνω, laboro, ægroto.
κάμπτω, inflecto.
καμπύλος, η, ον, curvus
καρδία, ας, ἡ, cor.
καρπὸς, οῦ, ὁ, fructus.
καρτερία, ας, ἡ, tolerantia.
κατά, *cum gen.* de, poſt, contra, ſupra: *cum acc.* per, ſecundum.
καταβάλλω, jacio, dejicio.
καταγέλαστος, ον, ὁ καὶ ἡ, ridiculus.
καταδείκνυμι, oſtendo, inſtituo.
καταζεύγνυμι, conjungo. (ceo.
καταθλέω, certaminibus exer-
καταικρατέω, ſubigo, cohibeo.
καταλαμβάνω, deprehendo.
καταλείπω, relinquo.
καταμανθάνω, perdiſco.
καταμελετάω, meditor.
καταμέμφομαι, conqueror, accuſo.
καταμείγνυμι, permiſceo.
καταξήρος, ον, ὁ καὶ ἡ, aridus.
καταπηθὴς, ές, ὁ καὶ ἡ, obſequens.
καταπλὴξ, ῆγος, ὁ καὶ ἡ, perculſus.
καταπροΐκομαι, impune fero.
καταπτύω, conſpuo, deſpuo.
καταράτος, ον, ὁ, execrabilis.
καταφθείρω, putrefacio.
καταχέω, diſpergo.
καταχηλετεύω, exſicco, abſumo.
καταχρεύζω, inſtruo, adſtruo.
κατάχρασις, εως, ἡ, conſtitutio.
καταχρίθημι, depono.
καταχρύχω, exhaurio, affligo.
καταχρυχόω, evenio, aſſequor.
καταφθίνω, pereo, conſumo.
καταφρονέω, contemno.
κατηφῶς, rectà, e regione.
κατέχω, retineo, cohibeo.
κατήγορος, ον, ὁ, accuſator.
κάτοπτρον, ον, τὸ, ſpeculum.
καταψοφαγέω, laute epulor.
κακοξία, ας, ἡ, malus habitus.
κε, particula expletiva.
κεῖμαι, jaceo.
κελεύω, jubeo.
κενὸς, ὴ, ὸν, vacuus.
κέντρον, ον, τὸ, ſtimulus.
κεράννυμι, miſceo.
κεφάλαιον, ον, τὸ, caput, certa pars libri.
κεφαλὴ, id.
κεχαρισμένως, blande.
κηρὸς, οῦ, ὁ, cera.
κίβδηλος, ον, ὁ καὶ ἡ, adulterinus.
κινδυνεύω, periclitor, videor.
κιττοφορέω, hederam geſto.
κλαίω, fleo.
κλαυθμυρίζω, id.
κλίνω, inclino.
κλοπὴ, ῆς, ἡ, furtum.
κοιλαίνω, cavo.
κοινῇ, communiter.
κοινὸς, ὴ, ὸν, communis.
κοινωφελὴς, communem uſum adferens.
κολακεία, ας, ἡ, adulatio.
κόλαξ, κος, ὁ, adulator.
κόπος, ου, ὁ, labor.

κορ-

Sächsische Landesbibliothek – Staats- und Universitätsbibliothek Dresden
http://digital.slub-dresden.de/id372407722/143
gefördert von der Deutschen Forschungsgemeinschaft DFG

κοσμιότης, ητ⊙, ἡ, modestia.
κραιπαλάω, crapulor.
κρατέω, impero, supero.
κράτιστ⊙, ε, ὁ, optimus.
κρείττων, ον⊙, ὁ καὶ ἡ, melior.
κρήμνημι, præcipito.
κρηπὶς, ῖδ⊙, ἡ, fundamentum.
κρίνω, judico.
κριτὴς, οῦ, ὁ, judex.
κρονόληρος, ε, ὁ, delirus senex
κρυπτέω, pulso, verbero.
κτάομαι, possideo.
κτῆμα, ατος, τὸ, possessio.
κτῆσις, εως, ἡ, id.
κυαμευτὸς, ὴ, ὁ, fabis factus.
κύαμ⊙, ε, ὁ, faba.
κύβ⊙, ε, ὁ, tessera.
κύησις, εως, ἡ, conceptus.
κύρι⊙, ε, ὁ, dominus, præcipuus.
κῶμ⊙, ε, ὁ, comessatio.
Λαγωὸς, ὴ, ὁ, lepus.
λακτίζω, calcitro.
λακτισὴς, ὴ, ὁ, calcitro.
λαλέω, loquor.
λαλιὰ, ᾶς, ἡ, sermo.
λαμβάνω, sumo, accipio.
λανθάνω, lateo, non animadverto.
λαφυραγωγέω, spolio, diripio.
λέγω, dico.
λείπω, relinquo.
λέξις, εως, ἡ, dictio.
λέων, οντ⊙, ὁ, leo.
λῆμμα, ατος, τὸ, sumptio.
λῆρος, ε, ὁ, ineptiæ.
λίαν, valde.
λίχν⊙, ε, ὁ, gulosus.
λογισμὸς, ὴ, ὁ, ratiocinatio.
λόγ⊙, ε, ὁ, sermo.
λοιδορέω, convicior.
λοιπὸς, ὴ, ὁ, reliquus.
λοπὰς, άδ⊙, ἡ, patina.
λυμεὼν, ῶν⊙, ὁ, perditor, lues.
λύρα, ας, ἡ, lyra.
λυρικὸς, ὴ, ὁ, lyricus.
λύω, solvo.
Μὰ, adverbium jurandi.
μάγειρος, ε, ὁ, coquus.
μάθημα, ατος, disciplina.
μάθησις, εως, ἡ, perceptio, cognitio.
μαίνομαι, furo, insanio.
μακρὸς, ὴ, ὁ, longus, magnus.
μάλα, valde, multum.
μαλάττω, mollio.
μάλιστα, superl. a μάλα.
μᾶλλον, compar. ab eod.
μανθάνω, disco.
μανία, ας, ἡ, furor, insania.
μάρτυς, υρ⊙, ὁ καὶ ἡ, testis.
μαρτύρια, testor.
μαστὸς, ὴ, ὁ, mamma.
ματαιολογία, ας, ἡ, vaniloquentia
μάτην, frustra.
μάχη, ης, ἡ, pugna.
μεγαλαυχία, ας, ἡ, jactantia.
μεγαλοφροσύνη, ης, ἡ, magnanimitas.
μέγας, άλη, ὁ, magnus.
μέγεθος, ε⊙, τὸ, magnitudo.
μέγιστ⊙, superl. a μέγας.

μέθη,

μέθη, ης, ἡ, ebrietas.
μεθυστικὸς, ὴ, ὸν, ebrioſus.
μεθύω, ebrius ſum.
μειράκιον, ου, τὸ, adoleſcens.
μειρακίσκος, ου, ὁ, id.
μελάνουρος, ου, ὁ, melanurus piſcis.
μέλας, αινα, αν, niger.
μέλει, curæ eſt.
μελέτη, ης, ἡ, cura.
μέλλω, futurus ſum, cunctor
μέλος, εος, τὸ, membrum, carmen.
μεμπτὸς, ὴ, ὸν, culpandus.
μὲν, quidem.
μένω, maneo.
μέρος, εος, τὸ, pars.
μέσος, η, ον, medius.
μετὰ, *cum gen.* cum: *cum acc.* in, poſt.
μεταβαίνω, tranſcendo.
μεταμελέομαι, pœnitentia ducor.
μεταμέλει, pœnitet me.
μεταφέρω, transfero.
μέτειμι, interſum, adſum.
μετέωρος, ον, ὁ ἡ ὴ, ſublimis.
μέτριος, ον, ὁ, modicus.
μετρίως, modice.
μέχρι, usque ad, quoad.
μὴ, non.
μηδὲ, neque.
μηδεὶς, ενὸς, ὁ, nullus.
μηκύνω, produco, prolixe differo.
μήν, particula expletiva.
μήτε, neque.
μήτηρ, τέρος, ἡ τρὸς, ἡ, mater.
μητρόθεν, ex parte matris.
μιαρὸς, ὰ, ὸν, fœdus.
μίγνυμι, miſceo.
μικροπρεπὴς, ές, ὁ, vilis.
μικρὸς, ὰ, ὸν, parvus.
μιμέομαι, imitor.
μισέω, odi.
μισθὸς, ὸῦ, ὁ, merces.
μισθόομαι, mercede conduco.
μισθωτὸς, ὸῦ, ὁ, mercenarius.
μισοπονηρία, ας, ἡ, odium liberorum.
μιμνήσκομαι, memini.
μνημεῖον, ου, τὸ, monumentum.
μνήμη, ης, ἡ, memoria.
μνημονικὸς, ὴ, ὸν, ad memoriam pertinens.
μνημοσύνη, ης, ἡ, memoria.
μνήμων, ονος, ὁ ἡ ὴ, memor.
μνηστὴρ, ῆρος, ὁ, procus.
μοῖρα, ας, ἡ, pars, fatum.
μοιχεύω, mœchor.
μονόκωλος, ον, ὁ ἡ ὴ, unius membri.
μόνον, ſolùm.
μόνος, η, ον, ſolus.
μονῳδία, ας, ἡ, uniſonus cantus.
μοῦσα, ης, ἡ, Muſa.
μουσικὸς, ὴ, ὸν, elegans.
μοχθηρία, ας, ἡ, malitia.
μοχθηρὸς, ὰ, ὸν, laborioſus, malus.
μυθολογέω, fabulor.
μῦθος, ου, ὁ, ſermo, fabula.
μυελὸς,

Sächsische Landesbibliothek – Staats- und Universitätsbibliothek Dresden
http://digital.slub-dresden.de/id372407722/145
gefördert von der Deutschen Forschungsgemeinschaft DFG

μυελός, ὁ, infinitus.
μύρον, τὸ, unguentum.
μυσαρὸς, ὰ, ὸν, abominandus.
μυστήριον, τὸ, myſterium.
μυστηριώδης, ες, ὁ καὶ ἡ, myſticus.

Ναύκληρος, ὁ, nauclerus.
νεανικὸς, ὴ, ὸν, juvenilis, vehemens.
νεανίσκεύω, juveneſco.
νεανίσκος, ὁ, juvenis.
νέμω, paſco.
νέος, ὰ, ὸν, juvenis.
νεότης, ητος, ἡ, juventus.
νεῦμα, ατος, τὸ, nutus.
νεφέλη, ης, ἡ, nubes.
νὴ, adv. affirmantis.
νήφω, ſobrius ſum.
νικάω, vinco.
νίκη, ης, ἡ, victoria.
νόθος, ὰ, ὸν, ſpurius.
νομίζω, inſtituo, puto.
νόμιμος, ὰ, ὸν καὶ ἡ, legitimus.
νομοθέτης, ὰ, ὸν, legislator.
νόμος, ὰ, ὸν lex.
νόσος, ὰ, ὸν, morbus.
νοῦς, ὸ, ὁ, mens.
νῦν, nunc.
Ὄθεν, unde, quare.
οἰκέτης, ὰ, ὸν, domeſticus, ſervus.
οἰκονόμος, ὰ, ὸν, œconomus.
οἰκοφθορία, ας, ἡ, corruptio domeſtica.
οἰμώζω, fleo, deſleo.
οἰνόλητος, ὰ, ὸν καὶ ἡ, ebrius, ebrioſus.
οἰνόω, inebrio.
ὄιομαι, puto, videor.
οἷον, velut, quaſi.
οἷος, ὰ, ὸν, qualis.
ὀκνηρὸς, ὰ, ὸν, piger, timidus.
ὄκνος, ὰ, ὸν, pigritia, timor.
ὀλίγος, ὰ, ὸν, paucus.
ὀλιγοχρόνιος, ὰ, ὸν, brevis temporis.
ὀλιγωρέω, negligo.
ὀλιγωρία, ας, ἡ, neglectus.
ὀλιγώρως, negligenter.
ὅλος, ὰ, ὸν, totus, omnis.
ὅλως, omnino, in ſumma.
ὁμιλέω, converſor.
ὁμιλία, ας, ἡ, converſatio.
ὁμοίως, ſimiliter.
ὁμονοητὸς, ὴ, ὸν καὶ ἡ, conveniens.
ὁμφακίας, ὰ, ὸν, acerbus, immitis.
ὅμως, tamen.
ὀνειδίζω, exprobro.
ὄνειδος, ες, τὸ, probrum.
ὄνομα, ατος, τὸ, nomen.
ὄνος, ὰ, ὸν, aſinus.
ὄνυξ, υχος, ὁ, unguis, unguiculus.
ὀξύθυμος, ὰ, ὸν καὶ ἡ, qui facile iraſcitur.
ὅποι, ὅπου, ubi.
ὅπως, ut, quomodo.
ὁράω, video.
ὄργανον, ὰ, τὸ, inſtrumentum.
ὀργὴ, ῆς, ἡ, ira.
ὀργίζομαι, iraſcor.
ὀρθὸς, ὴ, ὸν, rectus.

ὀρθῶς,

ὀρθῶς, recte.
ὁρμάω, irruo.
ὁρμὴ, ῆς, ἡ, impetus.
ὁρμητικὸς, ὴ, ὁ, propensus.
ὅρ⊙, ου, ὁ, terminus.
ὅς, ἥ, ὅ, qui, ille.
ὅσι⊙, ου, ὁ, sanctus.
ὅσος, η, ον, quantus.
ὅστις, τιν⊙, quis, quisquis.
ὁπόταν, ὅτε, quando.
ὅτι, quod.
οὐ, non.
οὐδὲ, neque.
οὐδείς, ενὸς, ὁ, nullus.
οὐδέπω, nequaquam.
οὐδέτερ⊙, α, ον, neuter.
οὐκ, non.
οὖν, igitur, tamen, quidem.
οὔπω, nequaquam, nondum.
οὔτε, neque.
οὗτ⊙, τοῦτο, ὁ, hic.
οὕτως, οὕτω, sic.
οὐχὶ, non.
ὄφελ⊙, ε⊙, τὸ, utilitas.
ὀφθαλμὸς, οῦ, ὁ, oculus.
ὄχλ⊙, ου, ὁ, populus.
ὀψὲ, sero.

Πάθ⊙, ε⊙, τὸ, affectus, passio.
παιδαγωγία, ας, ἡ, educatio.
παιδαγωγὸς, οῦ, ὁ, magister.
παιδεία, ας, ἡ, institutio, doctrina.
παίδευμα, αλ⊙, τὸ, quod docetur.
παίδευσις, εως, ἡ, institutio.
παιδευτὴς, οῦ, ὁ, magister.
παιδεύω, instituo.
παιδίον, ου, τὸ, puerulus, puer.
παιδοποιία, ας, ἡ, procreatio liberorum.
παιδοτρίβης, ου, ὁ, magister.
παῖς, παιδὸς, ὁ, puer.
παλαιὸς, ᾶ, ὁ, vetus.
παλαιῶμαι, veteraſco.
παλίμβολ⊙, ου, ὁ καὶ ἡ, veterator.
πάλιν, iterum, rurſus.
παλλακὴ, ῆς, ἡ, pellex.
παμπληθὴς, ές, ὁ καὶ ἡ, permultus.
πανηγυρικὸς, ᾶ, ὁ, panegyricus.
παντάπασι, omnino.
παντελὴς, έ⊙, ὁ καὶ ἡ, plenus, perfectus.
παντελῶς, omnino, penitus.
πάντη, id.
παντοίως, omnibus modis.
πάνυ, omnino, valde.
παρὰ, *cum gen.* a, de præ, præter: *cum dat.* propè: *cum acc.* prope, per, inter, præter, propter.
παραγγέλλω, annuncio, jubeo.
παράγγελμα, præceptum.
παραγίνομαι, adſum, advenio.
παράδειγμα, ατ⊙ς, τὸ, exemplum.
παραδηλόω, indico, manifeſto.
παραδίδωμι, trado.
παράδοσις, εως, ἡ, traditio.
παραζάω, vivo ſecus, quam decet.
παραίνεσις, εως, ἡ, adhortatio.
παραινέω, adhortor.
παραιρέω, aufero, diruo.

παρα-

παραικολουθέω, ſequor.
παραλείπω, prætermitto.
παραλύω, ſolvo.
παραμελέω, negligo, ſperno.
παραπάν, in univerſum.
παραπηγνύω, adjungo.
παραπλήσιος, α, ον, ſimilis.
παράσημος, α, ον, obſcurus.
παράσιτος, α, ον, paraſitus.
παρασκευάζω, paro, efficio.
παρατίθημι, appono, trado.
παρατραγῳδος, α, ὁ καὶ ἡ, tragicus.
παραφρέφω, alo juxtà.
παραγχάνω, adſum, fortuito occurro.
παραυτίκα, ſtatim.
παραφέρω, abripio.
παραφορίζομαι, de onere ſubduco.
παραφρονέω, deſipio.
παραχρῆμα, ex tempore.
παρέγγραπτος, ος, ὁ καὶ ἡ, adſcriptitius.
πάρειμι, adſum.
παρέχω, præbeo, affero, efficio.
παρηγορία, ας, ἡ, conſolatio.
παρῆκον, οντος, τὸ, convenientia.
παρθένος, ου, ἡ, virgo.
παρίστημι, ſiſto, exhibeo.
πάροδος, ου, ἡ, tranſitus.
παροικέω, habito apud.
παροιμία, ας, ἡ, proverbium.
παροιμιάζομαι, proverbiis utor.
παρόμοιος, ος, ὁ καὶ ἡ, non abſimilis.

παροράω, negligo.
παρορμάω, incito.
παῤῥησία, ας, ἡ, confidentia.
πᾶς, πᾶσα, πᾶν, omnis.
πάσχω, patior.
πατὴρ, ἔρος καὶ τρός, ὁ, pater.
πατρόθεν, a parte patris.
πατρῷος, ος, ον, paternus.
πάυω, finio, quieſco.
πειθαρχέω, pareo.
πείθω, perſuadeo.
πειράω, conor, tento.
πέμπω, mitto.
πένης, ητος, ὁ, pauper.
περ, particula enclitica.
πέρας, ατος, τὸ, terminus.
περὶ, *cum gen.* circa, de, præ: *cum dat.* circa, propter: *cum acc.* circa, erga.
περιγίνομαι, contingo, vinco.
περιγράφω, circumſcribo, finio.
περίδρομη, ης, ἡ, circumcurſus.
περίειμι, ſupero, ſuperſum.
περίεσσομαι, evado, cedo.
περικίζω, circumvellico.
περικόπτω, accido.
περίλυπος, ος, ὁ καὶ ἡ, nimium dolens.
περιμάχητος, ος, ὁ καὶ ἡ, expetendus.
περιπίπτω, incido.
περιπλέω, circumnavigo.
περιποιέω, comparo, tueor.
περίπυος, ος, ὁ καὶ ἡ, perſpicuus.
περιυβρίζω, contumelia afficio.

περι-

περιχαρὴς, ές, ὁ ἡ, nimis lætus.
πέτρα, ας, ἡ, lapis, ſcopulus.
πηγὴ, ῆς, ἡ, fons.
πηρὸς, ὸν, ὁ, mutilus.
πήρωσις, εως, ἡ, mutilatio.
πιαίνω, pinguefacio.
πικρὸς, ὸν, ὁ, amarus.
πίστις, εως, ἡ, fides.
πλάστιγξ, γγος, ἡ, lanx.
πλάττω, fingo.
πλεῖστος, ſuperl. irreg. a πολὺς, (multus.
πλείων, compar. irreg. ab eod.
πλεονεξία, ας, ἡ, abundantia,
πληγὴ, ῆς, ἡ, plaga. (avaritia.
πλημμελέω, delinquo.
πλημμέλημα, ατος, τὸ, delictum.
πλημμελὴς, ές, ὁ ἡ, erroneus.
πλὴν, præterquam, niſi, præter.
πλήρης, ες, ὁ ἡ, plenus.
πλήρωσις, εως, ἡ, repletio.
πλησιάζω, appropinquo.
πλησίον, prope.
πλήσμιος, ος, ὁ, faſtidioſus.
πλούσιος, ος, ὁ, dives.
πλοῦτος, ος, ὁ, divitiæ.
πνίγω, ſuffoco.
ποθέω, deſidero.
πόθος, ος, ὁ, deſiderium.
ποῖ; quo?
ποιέω, facio.
ποιητὴς, οῦ, ὁ, poëta.
ποικιλία, ας, ἡ, varietas.
ποικίλως, varie.
ποῖος, ος, ὁ, qualis.
πολεμέω, bellum gero.
πολεμικὸς, ὸν, ὁ, bellicus.
πολέμιος, ος, ὁ, hoſtis, hoſtilis.
πόλεμος, ος, ὁ, bellum.
πόλις, εως, ἡ, urbs.
πολιτεία, ας, ἡ, reip. adminiſtratio, ratio vitæ.
πολιτεύω, in rep. verſor.
πολιτικὸς, ὸν, ὁ, civilis.
πολλάκις, ſæpe.
πολλαχοῦ, multis locis.
πολυλογία, ας, ἡ, verboſitas.
πολὺς, λλὴ, ὁ, multus.
πολυχρόνιος, ος, ὁ, diuturnus.
πονηρία, ας, ἡ, malitia.
πονηρὸς, ὸν, ὁ, malus.
πόνος, ος, ὁ, labor.
πορνεῖον, ος, τὸ, lupanar.
πόῤῥω, procul.
πορφύρεος, ος, ὁ, purpureus.
πόσος, ος, ὁ, quantus.
ποτὲ, aliquando.
πότερος, ος, ὁ, uter.
πότος, ος, ὁ, potatio, compotatio.
πῆ, ubi.
πῆς, οδὸς, ὁ, pes.
πρᾶγμα, ατος, τὸ, res, factum.
πραγματεία, ας, ἡ, negotium.
πρακτικὸς, ὸν, ὁ, activus.
πρᾶξις, εως, ἡ, actio.
πραότης, ητος, ἡ, lenitas.
πράττω, facio, ago.
πρέπει, decet.
πρεσβεύω, antiquiſſimum habeo.
πρέσβυς, υος, ὁ, ſenex, antiquus.
πρίαμαι, emo.
πρὶν, prius, priusquam.
πρὸ, cum gen. pro, ante, præ.
προάγω, produco, adduco.
προαγωγεύω, proſtituo.
προαιρέομαι, præfero.
προαίρεσις, εως, ἡ, arbitrium.

Sächsische Landesbibliothek – Staats- und Universitätsbibliothek Dresden
http://digital.slub-dresden.de/id372407722/149
gefördert von der Deutschen Forschungsgemeinschaft DFG

προβαίνω, progredior.
προβεβιώμενα, ων, τὰ, vita priſtina.
πρόγονοι, ων, οἱ, majores.
προδίδωμι, ante do.
προερέω, prædico.
προθέσις, εως, ἡ, dos.
πρόκειμαι, propoſitus ſum.
προκοπὴ, ῆς, ἡ, progreſſus.
προοράω, prævideo, proſpicio.
πρόνοια, ας, ἡ, providentia.
πρόῤῥιζος, ον, ὁ ἢ ἡ, cumradice.
πρὸς, *cum gen.* a, de, contra, coram: *cum dat.* ad, præter, in: *cum acc.* ad, erga, inter.
προσάγω, adduco.
προσκόπτω, offendo.
προσκρούσας, ασα, ὁ ἢ ἡ, offendens.
προσπάττω, alligo.
προσέρχομαι, accedo, adeo.
προσήκει, decet.
προσοργίζομαι, iraſcor.
προστίθημι, appono, addo.
προσφέρω, adfero.
προτείνω, protendo.
πρότερον, prius.
πρότερόν γε, prius, potius.
προφέρω, profero, objicio.
πρόχειρος, ον, ὁ ἢ ἡ, obvius.
πρωτεύω, primas teneo.
πρῶτα, primum.
πρῶτος, η, ον, primus.
πῦρ, ρὸς, τὸ, ignis.
πωλοδαμνέω, domo.
πῶς, quomodo, quam.

Ῥᾴδιος, α, ον, facilis.
ῥᾳδιουργία, ας, ἡ, levitas.
ῥᾳθυμέω, deſes ſum.
ῥέπω, vergo, propendeo.
ῥέω, dico.
ῥῆμα, ατος, τὸ, verbum.
ῥίζα, ης, ἡ, radix.
ῥιζόω, confirmo.
ῥοπὴ, ῆς, ἡ, propenſio, momentum.
ῥυθμίζω, moderor, compono.
ῥώμη, ης, ἡ, robur.

Σαίρω, verro. σήραγξ, hianti ore rideo.
σακκίον, ου, τὸ, ſacculus.
σαφῶς, manifeſte.
σέβω, colo, veneror.
σεμνὸς, ὴ, ὸν, venerabilis, honeſtus.
σημαίνω, ſignifico.
σιγάω, ſileo.
σιγὴ, ῆς, ἡ, ſilentium.
σίδηρος, ου, ὁ, ferrum.
σινάμορος, ον, ὁ ἢ ἡ, noxius, perniciosus.
σῖτος, ου, ὁ, cibus.
σιωπάω, ſileo.
σκαλεύω, fodio.
σκέπτω, diſpicio, delibero.
σκέψις, εως, ἡ, contemplatio.
σκιὰ, ᾶς, ἡ, umbra.
σκιατραφέομαι, in umbra educor.
σκιρτάω, ſalto, laſcivio.
σκιρτητικὸς, ὴ, ὸν, laſciviens.
σκληροτράχηλος, ον, ὁ duræ cervicis.
σκληρὸς, ὰ, ὸν, durus.
σκοπὸς, ὁ, ὁ, ſcopus.
σκύλαξ, ακος, ὁ ἢ ἡ, catulus.
σκώπτω, ſalibus irrideo.
σμικρολογία, ας, ἡ, oratio tenuis.
σμικρὸς, ὰ, ὸν, parvus.
σοβαρὸς, ὰ, ὸν, inſolens.
σορδαίμων, ονος, ὁ, larva buſtuaria.
σοφία, ας, ἡ, ſapientia.
σοφιστὴς, ὰ, ὸν, ſophiſta.

Sächsische Landesbibliothek – Staats- und Universitätsbibliothek Dresden
http://digital.slub-dresden.de/id372407722/150
gefördert von der Deutschen Forschungsgemeinschaft DFG

σοφὸς, ὴ, ὸ, ſapiens.
σπείρω, ſemino.
σπέρμα, ατος, τὸ, ſemen.
σπεύδω, feſtino.
σπορὰ, ᾶς, ἡ, ſatio.
σπουδαῖος, α, ὸ, ſtudioſus, probus.
σπουδὴ, ῆς, ἡ, ſtudium.
σταγὼν, όνος, ἡ, gutta.
στενὸς, ὴ, ὸ, anguſtus.
στερκτικὸς, ὴ, ὸ, amans.
στιγμὴ, ῆς, ἡ, punctum, momentum.
στοιχεῖον, ου, τὸ, elementum, principium.
στρατηγέω, exercitum duco.
στρατιώτης, ου, ὸ, miles.
στρατιωτικὸς, ὴ, ὸ, militaris.
στρεβλὸς, ὴ, ὸ, tortuoſus.
στυφρὸς, ᾶ, ὸ, auſterus.
σὺ, σοῦ, tu.
συγγινώσκω, ignoſco.
συγγνωστὸς, ὴ, ὸ, venia dignus.
σύγγραμμα, ατος, τὸ, liber.
συγχωρέω, concedo, ignoſco.
σύζυγος, ου, ὸ καὶ ἡ, conjunctus.
συκοφάντης, ου, ὸ, delator.
συκοφαντία, ας, ἡ, delatio.
συλάω, ſpolio, deprædor.
συλλέγω, colligo.
συλλήβδην, in ſumma.
συλλογὴ, ῆς, ἡ, collectio.
συμβαίνω, contingo.
συμβάλλω, conjicio, confero.
συμβούλευμα, ατος, τὸ, conſilium.
συμβουλεύω, conſilium do.
σύμβουλος, ου, ὸ, conſilium dans.
συμμετρία, ας, ἡ, modus, proportio.
σύμμετρος, ου, ὸ καὶ ἡ, conveniens
συμπαθὴς, ές, ὸ καὶ ἡ, affectus.
συμπεριλαμβάνω, conjungo.
συμπνέω, conſpiro.
συμπόσιον, ου, τὸ, convivium.
συμφέρω, confero, proſum.
συμφοιτητὴς, ὴ, ὸ, condiſcipulus.
συμφορὰ, ᾶς, ἡ, calamitas.
σύμφωνος, ου, ὸ καὶ ἡ, conſonus.
σὺν, *cum dat.* cum.
συναγείρω, in unum contraho.
συναλλάττω, paciſcor, rem habeo.
συναναχρώννυμι, ſimul coloro.
συνάπτω, conjungo.
συνδιατρίβω, converſor.
συνδοκέω, ſimul videor.
συνεθίζω, conſuefacio.
συνειδέω, conſcius mihi ſum.
σύνειμι, converſor.
συνεργὸς, ὴ, ὸ, cooperans.
συνέρχομαι, convenio.
συνεχὴς, ές, ὸ καὶ ἡ, continuus.
συνήθεια, ας, ἡ, conſuetudo.
συνοικέω, una habito.
σύνολον, ου, τὸ, univerſum.
συνουσία, ας, ἡ, converſatio.
συνουσιασμὸς, ὴ, ὸ, concubitus.
συνουσιαστὴς, ὴ, ὸ, familiaris.
συντάττω, inſtruo.
συντρέφω, ſimul alo.
συντρέχω, concurro.
συντροφία, ας, ἡ, convictus.
σύντροφος, ου, ὸ καὶ ἡ, ſodalis.
συρφετώδης, ες, ὸ καὶ ἡ, ſordidus.
σύρω, traho.

σφαδάζω, pedes jacto, indignor.
σφάλλω, fallo, prosterno.
σφίγγω, stringo.
σφραγὶς, ῖδ@, ἡ, signum.
σχέτλι@, ε, ὁ, miser, sceleſtus.
σχολῇ, ægre, hautquaquam.
σώζω, ſervo.
σῶμα, ατος, τὸ, corpus. (ſum.
σωφρονέω, prudens, modeſtus
σωφρονίζω, emendo. (tæ.
σωφρονισμὸς, ὁ, emendatio vi-
σωφροσύνη, ης, prudentia, mode-
ſtia. (deſtus.
σώφρων, ον@, ὁ, ἡ, prudens, mo-
Ταμεῖον, ε, τὸ, promptuarium.
ταμιεύομαι, tempero.
τάξις, εως, ἡ, officium, ordo.
ταπεινόω, humilem reddo.
ταπείνωσις, εως, ἡ, animi demiſſio.
τάσσω, ordino, conſtituo.
ταῦρος, ε, ὁ, taurus.
τάχα, ταχέως, cito.
ταχὺς, έ@, ὁ, celer.
τε, que, particula enclit.
τεκμήριον, ε, τὸ, ſignum.
τέκνον, ε, τὸ, proles.
τέλει@, ε, ὁ, perfectus.
τελεσιεργὸς, ὁ, ὁ, efficax.
τελεσφόρ@, ε, ὁ ἡ, ad finem perducens.
τελετὴ, ῆς, ἡ, feſtum.
τελευταῖ@, ε, ὁ, finalis, poſtre-
τελέω, finio, perago. (mus.
τελέως, perfecte, omnino.
τέμνω, ſeco.
τερπνὸς, ὸ, ὁ, jucundus.
τέρψις, εως, ἡ, delectatio.
τέχνη, ης, ἡ, ars.
τηρέω, ſervo.
πθασσεύω, cicuro.
τίθημι, pono.
τίκτω, pario, genero.
τιμάω, honoro, æſtimo.
τιμὴ, ῆς, ἡ, honor, pretium.
τίμι@, ε, ὁ, pretioſus.
τιμωρία, ας, ἡ, pœna, ultio.
τὶς, ἵν@, ὁ ἡ, quis.
τὶς, ινὸς, ὁ ἡ, aliquis.
τιτθεύω, nutrio.
τίτθη, ης, ἡ, mamma.
τοι, particula enclitica.
τοίνυν, itaque, vero.
τοιοῦτ@, ε, ὁ, talis.
τοξεία, ας, ἡ, jaculatio.
τοξεύω, jaculor.
τόξον, ε, τὸ, arcus.
τοσοῦτ@, ε, ὁ, tantus.
τότε, tunc. τοτὲ, aliquando.
τοὐναντίον, e contrario.
τραχὺς, έ@, ὁ, aſper.
τρεῖς, ιῶν, οἱ ἡ αἱ, tres.
τρέφω, alo.
τρόπ@, ε, ὁ, modus, indoles.
τροφὴ, ῆς, ἡ, alimentum, cibus.
τρόφιμ@, ε, ὁ, alumnus.
τροφὸς, ὸ, ἡ, nutrix.
τροχὸς, ὸ, ὁ, rota.
τρυμαλιὰ, ᾶς, ἡ, foramen.
τρυφὴ, ῆς, ἡ, luxus.
τυγχάνω, ſum, conſequor, obve-
τύπ@, ε, imago, exemplum. (nio.
τυφλὸς, ὸ, ὁ, cæcus.
τύχη, ης, ἡ, fortuna.
τυχηρὸς, ὸ, ὁ, fortuitus.
ὑβρίζω, contumelia afficio.
ὕβρις, εως, ἡ, contumelia.

ὑγιεία,

ὑγεία, ας, ἡ, ſanitas.
ὑγιαίνω, ſanus ſum.
ὑγίεια, ας, ἡ, ſanitas.
ὑγιεινὸς, ὴ, ὁ, ſanus.
ὑγιὴς, ές, ὁ, id.
ὑγρὸς, ὸ, ὁ, humidus, mollis.
ὕδωρ, ατος, τὸ, aqua.
υἱεὺς, έος, ὁ, filius.
υἱὸς, οῦ, ὁ, id.
ὑπακούω, obtempero.
ὑπάρχω, incipio, ſum.
ὑπείκω, cedo, obſequor.
ὑπέπω, ſubjicio dicendo.
ὑπὲρ, *cum gen.* pro, de, ſuper: *cum acc.* ſupra.
ὑπεραίνω, ſupra.
ὑπερβαίνω, transgredior.
ὑπερβάλλω, excedo.
ὑπερβολὴ, ῆς, ἡ, exceſſus. (lus.
ὑπερκαταγέλας, ως, ὁ, perridicu-
ὑπέρμετρος, ος, ὁ καὶ ἡ, immodicus.
ὑπέρογκος, ος, ὁ καὶ ἡ, nimis tumidus.
ὑπερόπτης, ου, ὁ, contemptor.
ὑπερπολὺς, λλὴ, ὁ, nimius.
ὑπερφυὴς, έος, ὁ καὶ ἡ, immodicus.
ὑπέχω, ſuſtineo, præbeo.
ὑπηρετέω, miniſtro.
ὑπηρετικὸς, ὴ, ὁ, ſervus, ſervilis.
ὑποσχνέομαι, promitto.
ὕπνος, ου, ὁ, ſomnus.
ὑπὸ, *cum gen.* a, ſub, præ, per, de: *cum dat.* a, de, cum, coram, ſub: *cum acc.* ſub, ad, infra.
ὑποβάλλω, ſubjicio.
ὑποβολιμαῖος, α, ὁ, ſubditicius.
ὑπόδημα, ατος, τὸ, calceus.
ὑπόθεσις, εως, ἡ, argumentum.
ὑπόθηκη, ης, ἡ, præceptum.
ὑποκριτὴς, οῦ, ὁ, ſimulator, hiſtrio.
ὑπολαμβάνω, opinor.
ὑπόληψις, εως, ἡ, opinio.
ὑπομένω, ſuſtineo.
ὑποσκάζω, leviter claudico.
ὑποσκελίζω, ſupplanto.
ὑποτίθημι, ſubjicio, propono.
ὑπόχαλκος, ος, ὁ καὶ ἡ, ſubæratus.
ὕστερος, α, ὁ, poſterior.
ὑφαιρέω, ſubtraho.
Φαίνομαι, appareo, videor.
φάλαγξ, γος, ἡ, phalanx.
φανερὸς, ὰ, ὁ, manifeſtus. (tum.
φάρμακον, ου, τὸ, medicamen-
φαυλότης, ητος, ἡ, vilitas, vitium.
φαῦλος, η, ὁ, vilis, vitioſus.
φαύλως, prave.
φείδομαι, parco.
φέρε, age.
φέρω, fero.
φεύγω, fugio.
φευκτὸς, ὴ, ὁ, vitabilis, deteſtabilis.
φημὶ, dico.
φιλαργυρία, ας, ἡ, avaritia.
φιλεργέω, ſedulus ſum.
φιλέω amo, ſoleo.
φιληδονία, ας, ἡ, amor voluptatis.
φιλήδων, ος, ὁ καὶ ἡ, voluptatis amans.
φιλητικὸς, ὴ, ὁ, amans, amicus.
φιλία, ας, ἡ, amicitia.
φιλοινος, ος, ὁ καὶ ἡ, vini amans.
φιλοπρωτοκάθεδρος, ος, ὁ καὶ ἡ, comis.
φίλος, η, ὁ, amicus.
φιλοσοφία, ας, ἡ, philoſophia.
φιλόσοφος, ος, ὁ, philoſophus.

φιλοτεκνία, ας, ἡ, amor liberorum.
φόβος, ου, ὁ, timor.
φορέω, fero.
φορὸς, ὴ, ὁ, ferens.
φορτικῶς, insolenter.
φράζω, dico, edisſero.
φρὴν, ενὸς, ἡ, mens.
φρίττω, horreo.
φρονέω, ſapio, confido. (mens.
φρόνημα, ατος, τὸ, cogitatio,
φροντίζω, cogito, curo.
φροντὶς, ίδος, ἡ, cogitatio, cura.
φρύαγμα, ατος, τὸ, faſtus.
φυγὰς, άδος, ὁ ἡ, profugus.
φυλακὴ, ῆς, ἡ, cuſtodia.
φυλάσσω, cuſtodio.
φῦλον, ου, τὸ, tribus, genus.
φυσάω, inflo.
φύσις, εως, ἡ, natura.
φυτὸν, ὸν, τὸ, planta.
φυτουργὸς, ὸς, ὁ, agricola.
φύω, naſcor. πέφυκα, ſoleo.
φωλεὸς, ὸς, ὁ, lucidus.

Χαλάω, laxo.
χαλεπὸς, ὴ, ὁ, difficilis.
χαλεπῶς, difficulter.
χαλινὸς, ὸς, ὁ, frænum.
χαλκὸς, ὸς, ὁ, æs.
χαμαιτύπη, ης, ἡ, meretrix.
χαρακτὴρ, ῆρος, ὁ, nota, forma.
χάραξ, ακος, ἡ, vallus.
χαρίεις, εντος, ὁ, venuſtus, gratus.
χαριεντισμὸς, ὸς, ὁ, gratia.
χαρίζομαι, gratificor.
χάρις, ιτος, ἡ, gratia.
χαυνόω, inflo.
χειμάῤῥους, ου, ὁ, torrens.
χειμὼν, ῶνος, ὁ, hyems.
χεὶρ, ρὸς, ἡ, manus.
χείριστος, η, ον, peſſimus.
χειροπήδης, εος, ὁ ἡ, cicur.
χερσεύομαι, ſterileſco.
χέρσημαι, inculcus jaceo.
χθιζὸς, ὴ, ὁ, heſternus.
χίλιοι, αι, α, mille.
χοῖνιξ, ικος, ἡ, chœnix.
χορηγέω, ſuppedito.
χορὸς, ὸ, ὁ, chorus.
χράομαι, utor.
χρὴ, opus eſt, oportet.
χρῆμα, ατος, τὸ, res. χρήματα opes.
χρήσιμος, η, ον ἡ, utilis.
χρῆσις, εως, ἡ, uſus.
χρηστομολογέω, oraculum edo.
χρηστὸς, ὴ, ὸν, utilis, bonus.
χρόνος, ου, ὁ, tempus.
χυμὸς, ὸ, ὁ, ſuccus.
χωλὸς, ὴ, ὸν, claudus.
χωρὶς, abſque, ſeorſim.

Ψεύδομαι, mentior, fallo.
ψηφοφορία, ας, ἡ, ſuffragium.
ψόγος, ου, ὁ, reprehenſio.
ψυχὴ, ῆς, ἡ, anima.

Ὦ, o.
ὠθέω, pello.
ὠμὸς, ὴ, ὸν, crudus.
ὥρα, ας, ἡ, pulcritudo, hora.
ὡς, ſicut, quam, ut.
ὡσαύτως, ſimiliter.
ὥσπερ, ſicut, quaſi.
ὡσπερεὶ, id.
ὥστε, ut, quamobrem.
ὠφέλεια, ας, ἡ, utilitas.
ὠφέλιμος, η, ον ἡ, utilis.

ΔΟΞΑ ΕΝ ΥΨΙΣΤΟΙΣ ΘΕΩ.

Sächsische Landesbibliothek – Staats- und Universitätsbibliothek Dresden
http://digital.slub-dresden.de/id372407722/155
gefördert von der Deutschen Forschungsgemeinschaft DFG

Sächsische Landesbibliothek –
Staats- und Universitätsbibliothek Dresden
http://digital.slub-dresden.de/id372407722/156
gefördert von der
Deutschen Forschungsgemeinschaft DFG

Datum der Entleihung

III/9/280 JG 162/6/86

Lit. Graec. B. 5209

Sächsische Landesbibliothek – Staats- und Universitätsbibliothek Dresden
http://digital.slub-dresden.de/id372407722/157
gefördert von der Deutschen Forschungsgemeinschaft

Sächsische Landesbibliothek –
Staats- und Universitätsbibliothek Dresden
http://digital.slub-dresden.de/id372407722/158
gefördert von der
Deutschen Forschungsgemeinschaft DFG